

Svobodné noviny

6. ČÍSLO • ŘÍJEN - PROSINEC 1998 • ROČNÍK III.

7 Kč

NEZÁVISLÝ ČTVRTLETNÍK

Volební rok vrcholí ...

Končí rok 1998, nepříliš vydařený jak ve světě, tak zejména u nás. Nekompetentní, k různým tlakům ze zahraničí servilní vlády mnoho důvodů ke spokojenosti nedaly. A pro občana jít třikrát k urnám, aniž by to jemu přineslo nějaké zlepšení, také příliš nepotěšilo.

Jarní volby skončily nakonec stejně patem a opoziční smlouvou. Což byl puč, lehce připomínající uchvácení moci v roce 1948. Ještě štěstí, že obě smluvní strany jsou natolik vládychtivé, že nemůže mít dlouhého trvání. Podzimní volby jen vyměnily pár tváří v Senátu a na radnicích, bez zásadních změn. Byl to jen boj těch nahoře o lepší místo na slunci pro ně samé. Občan, kromě povinnosti zaplatit to těm nebo oněm, z toho nic nemá. Politici se bohužel nestarají o to, co je třeba dělat, ale jak se prodrat k moci. A aby nestihli zrušení čtrnáctého platu nebo aby nemuseli o Vánocích schvalovat rozpočet. Že tím republiče škodí, je jim srdečně jedno. Tak proč se má volič angažovat? Zůstal raději doma.

Připustíme-li, že to vlastně bylo neoficiální referendum spokojenosti voličů se současnou politickou situací u nás, je to pro naše politiky debakl. Z tohoto hlediska je diskutabilní, zda by v naší Ústavě nemělo být stanoveno, že volby jsou platné jen při nadpoloviční účasti voličů, aby současného stavu někdo nezneužil. Třeba jako Hitler v Německu.

Současně nechutné souboje o rozpočet, o post pražského primátora nebo o předsedu Senátu jen ukazují dekadentní charakter stranického systému. Občan už zjistil, že strany jsou jen výtahem k moci a jemu samému nepřinášejí nic než jen další zdražení a výdaje. Nikdy v historii našich republik nebyl náš stát tak chudý, aby nedostatek peněz na základní potřeby byl tak fatální, že přímo ohrožuje zdraví i jiné atributy života národa.

Ona tolik vychvalovaná svoboda, přináší jen to, že si můžeme ve volbách svobodně vybrat mezi často i stovkou neznámých jmen, z nichž máme vylosovat ty šťastné, kterým budeme příští volební období financovat jejich sladký život. To se občanům v kontrastu se stále se zvětšujícími životními náklady začíná zajídat. Platy běžných profesí jsou zhruba trojnásobné, ale ceny přinejmenším desetnásobné. Občany už nestačí strašit socialistickým přerozdělováním, když oddlužováním vytunelovaných bank a podniků ze vlastní dělá totéž. Jen s tím rozdilem, že peníze občanů se teď nepřerozdělují všem, ale mizí v číselní soukromých rukou.

Občanova trpělivost dochází, soude i podle silicích pochyb, zda ti nahoře jsou ti praví. Pomalu, ale jistě začíná pohasínat svatozář kolem pánu Havla, Klause, Zemana i ostatních. Zejména prezidentovo soukromí by nemuselo být bestsellerem. Měl by si uvědomit, že míra osobní imunity je vyvážena stejnou ztrátou soukromí a měl by jednat podle toho. Václav Klaus by si zase místo vystavování se na megabillboardech měl přestít svoje články, ve kterých obvykle kritizuje právě to, co sám dělá. Snad by si uvědomil, že největším neštěstím české ekonomiky je, přes všechno své úsilí, právě on. Nelibost vyvolávají i pokusy obou pánů z Prognostického ústavu vrátit se k totalitním praktikám stranické nadvlády.

Nepotěšily ani aféry poslední doby, ať už v osobním selhání, nebo selhání vládních orgánů. Aféra Zilk nebo biano lustračních osvědčení jen dokazuje, co všechno je u nás možné. Jsou to neradostná zjištění, a nelze proto hodnotit tento rok nijak kladně. Čas ale pošubává oponou a dává najevo, že by měly být konečně potrestány nejen zločiny komunismu, ale také ty novodobé z postkomunismu. Tedy ze současné nebo nedávno minulé doby. A že by se mělo účinně zabránit dalším, třeba i přísahou poctivosti nebo novým pojetím zastupitelské demokracie, o kterých píšeme uvnitř listu.

27. 11. 1998

REDAKCE

„Spiknutí“ proti nepoctivosti

Iniciativa SVOBODNÝCH NOVIN v rámci akce „Čisté ruce“

V naší společnosti se díky liberálnímu přístupu k morálce a povinnostem občana, získaným jednak čtyřicetiletým životem v době předstírané loajality ke komunismu i vlivem získané svobody jednání v postkomunismu, rozmohl nedobrý přístup ke cti, morálce a povinnostem občana, nazývaným obecně slušnost. Bezohlednost ke spoluobčanům, neúcta k dodržování zákonů i společenských pravidel, vidina snadného zisku a získání Moci jako přístupu k nim zdeformovaly podvědomí příliš veliké části společnosti na to, aby to neohrožovalo společnost samu.

Nechceme analyzovat podrobné příčiny, jež k tomu vedly, ani dělat pogrom na ty, kteří na tom mají hlavní podíl viny. Vedlo by to jen k novému lustrování a stejné nedobrým výsledkům, jaké vidíme doposud. Je však třeba použít obdobných metod, jakými pracují ti, co nám škodí. Oni používají metod tajně organizovaného zločinu, při nichž zneužijí každé skulinky, aby obrátili naši tolerantnost a slušnost proti nám. Musíme jim tedy odpovědět také organizovanou, ale nezneuhýtelnou veřejnou akcí. Tak, abychom se my zřetelně a nezaměnitelně oddělili od nich, a vytlačili je tak na okraj společnosti.

Všechny sliby razantních zásahů vlád, policie i finančních úřadů včetně akce „Čisté ruce“ jsou odsouzeny předem k zániku. Darebáci, zloději, spekulanti a podvodníci, bez ohledu na stranickou i profesní příslušnost, drží pospolu a vrána vráně oči nevykloupe. Nemohou však zabránit oddělení se od této nedobré části společnosti tím, že poctiví občané se ostentativně, dobrovolně a veřejně zaváží společensky tak závažným aktem, jakým je navrhovaná přísaha poctivosti (viz s. 8). Ti, kteří jednají už teď poctivě, se tím k ničemu novému, než je jejich běžný způsob života, nezavazují. Nebudou pro-

to proti ní jistě nic namítat. Bude naopak jistým puncem či zárukou jejich jednání. Oddělí se tím ale viditelně od těch, kteří to o sobě jen tvrdí, přísahat na to ovšem nemohou. Zejména, je-li s přísahou spojen souhlas k tvrdé sankci v případě jejího neplnění.

Jejich reakce je již předem známá -

gument, že už existuje Ústavní slib, není postačující, protože u lidí tohoto ražení se sliby slibují často bez vážného úmyslu je dodržet. Prísaha je přísaha. Ta je zcela nekompromisní a není bezzubá jako zákony, které si oni pro sebe připravili. Čili: podle absence přísahy, nejen podle peří, poznáte je!

Takovouto přísahou by měli povinně skládat v budoucnu všichni státní funkcionáři a úředníci: od starosty obce, přes policisty, soudce, ústavní činitele až po prezidenta. Současní ústavní činitelé, chtějící měnit Ústavu a mající k tomu potřebnou většinu v dosavadním parlamentu, mají tedy příležitost prosadit změnu velice užitečnou. Komu by se zdála taková přísaha zbytečná a nedůstojná, tomu jde jen o zachování současného tristního stavu. Je to stejné, jako kdyby lékař odmítal složit Aeskulapovu přísahu. Také by k němu nikdo asi nechodil.

Protože však bude bezpochyby dlouho trvat, než se takový zákon prosadí, navrhuji, aby každý občan, který souhlasí s duchem přísahy poctivosti, ji složil do rukou nadřízeného orgánu a jím a svědky potvrzenou ji viditelně vyvěsil na svém pracovišti. Jde o akci, která bez zvláštních nákladů může v krátké době ozdravit nedobré poměry na naší politické a ekonomické scéně. Nelze však počítat s podporou stávajících orgánů, které budou zajisté dělat mrtvého brouka, protože ohrožuje mnohým z nich jejich dosud vydobyté pozice. V tom případě bude nutné vytvořit k tomu účelu příslušnou organizaci, jako například Hnutí za občanskou poctivost, a složit přísahu

u nich.

Je mi naprosto jasné, že to, co navrhuji, je „slovo do rvačky“. Mnohý český občan se bude držet stranou a čekat, jak to dopadne. Jsme-li ale takový národ sra- bů, kteří se bojí přihlásit i ke své pocti-

Před 80 lety, dne 28. října 1918, byla vyhlášena Československá republika. Jejím prvním prezidentem byl zvolen Tomáš Garrigue Masaryk.

(O tom viz článek na str. 5)

Repfoto: archiv SN

Rozpočtová past aneb Expanzivní deprese

Expanzivní rozpočtová politika podporuje růst domácího produktu na základě zvýšení výdajů státního rozpočtu. To je známá keynesiánská ekonomická politika. Ta vyvedla Ameriku z hluboké hospodářské krize ve třicátých letech a stejně tak po hospodářské krizi nastala na jejím základě nejdelší ekonomická konjunktura v USA (po nástupu J. F. Kennedyho na prezidentský úřad). Příslovi však říká: „Když dva dělají totéž, není to totéž.“ To znamená, že ne každé zvýšení výdajů státního rozpočtu je expanzivní rozpočtová politika, respektive, názor, že expanzivní rozpočtová politika znamená deficit státního rozpočtu, je nesprávný. Proto ani Parlamentem schválený deficitní rozpočet sociálnědemokratické vlády expanzivní není.

Odpor proti zvyšování rozpočtových výdajů údajně proto, že by vznikl rozpočtový deficit - státní dluh, který by musely splácet budoucí generace (neboť při nedostatku rozpočtových příjmů si vláda přece musí vypůjčit peníze), je u nás dlouhodobě šířená banální demagogie uvádějící lidi (a hlavně mnohé politiky a poslance rozhodují-

cí o ekonomické politice státu) v omyl. Proto v důsledku nízkých rozpočtových výdajů, naše ekonomika neprosperuje. Stejněmu omylu však podlehl i současná vláda, když si na své zvýšené výdaje půjčuje od obyvatele 31 mld. Kč, a domnívá se přitom, že nastartuje ekonomický růst. Zde jsme u zásadního rozdílu mezi deficitní rozpočtovou politikou, která není expanzivní, ale restriktivní, zatímco expanzivní rozpočtová politika k zadlužení státu (ani budoucích generací) nevede. Rozdíl je pouze v „neopatrné malíčosti“, zda si vláda na své zvýšené výdaje půjčuje peníze od obyvatele - takzvané **dluhové financování**, nebo si vypůjčí od centrální banky, případně použije státní finanční aktiva v centrální bance (kterých je v současné době přes 50 miliard korun) - takzvané **peněžní financování**.

Při **dluhovém financování** státního rozpočtu (pokud nedejde ke zvýšení soukromých úspor na krytí rozpočtového deficitu) se domácí produkt nezvyšuje, neboť úspory obyvatele plynou namísto do financování investiční činnosti v soukromém sektoru do sektoru vládní-

ho. Přesně o kolik se zvýší výdaje státního rozpočtu a tím i produkt veřejného sektoru, o tolik se sníží produkt sektoru soukromého. Celkový domácí produkt zůstane v ideálním případě nezměněn, ale protože výdaje státního rozpočtu jsou vyšší než jeho příjmy, **rozpočtový deficit trvale narůstá**. V praktickém případě však dojde následkem snížení produkce soukromého sektoru ke zvýšení nezaměstnanosti a značná část vládou vypůjčených finančních prostředků pak „praskne“ na podporu v nezaměstnanosti. Zvýšení produktu veřejného sektoru bude menší než velikost státního dluhu a domácí produkt poklesne. Nedostatek peněz v soukromém sektoru (v důsledku rozpočtového deficitu) rovněž zvyšuje úrokové míry z úvěrů a tím snižuje rentabilitu podnikání. Přitom snížení poptávky v soukromém sektoru může těžce postihnout některé podniky již dnes upadající v důsledku nedostatku odbytu.

Pokud vláda použije na počáteční zvýšení výdajů peníze od centrální banky, k deficitu nedejde, protože se

(Pokračování na str. 7)

vostí jen proto, že pořád ještě přežívá komunistické „Kdo nekrade, okrádá rodinu“ (povýšené na „Kdo si umí nahrabat, je úspěšný podnikatel“), a bojí se, aby nebyl prohlášen za hloupého, či dokonce nebyl za to perzekvován, ten si nezaslouží nic jiného než prohlášení, že máme takovou vládu, jakou si zasloužíme.

Jsme-li u toho parlamentu. Při posledních volbách se opět ukázalo, jak je stranický systém jen kolbištěm stranických mafií v boji o Moc a prebendy z ní ply-

(Pokračování na str. 8)

UVNITŘ LISTU:
OPERACE GOLGOTA
(TAJNÝ PLÁN
PERESTROJKY)

V příštím čísle:
„Živé pochodně“
(30. výročí)
První ředitel
Národního divadla

Podpořte vydávání
SVOBODNÝCH NOVIN!

SVOBODNÉ NOVINY jsou jedním z posledních dosud vycházejících periodik v České republice, která jsou skutečně nezávislá a necenzurovaná.

V zájmu zachování svobody tisku u nás podpořte další vydávání SVOBODNÝCH NOVIN nejen tím, že je budete kupovat a číst, nýbrž i formou peněžních darů!

Své dobrovolné finanční příspěvky můžete poukázat složenkou typu A z každé pošty na území ČR, nebo převodem ze svého bankovního účtu na adresu:

SVOBODNÉ NOVINY
Přetlukač 31
100 00 Praha 10
Bankovní spojení:
Komerční banka - pobočka Praha 10
expozitura V Olšinách 104
číslo účtu: 3678220297/0100

REDAKCE

REJSTŘÍK NÁPRAVY

K hlasování poslanců Parlamentu České republiky ke vstupu do NATO viz opravu na str. 4.

REDAKCE

Z obsahu:

A. Bělohoubek ...
... str. 2

Rozhovor...
... str. 3

F. L. Rieger...
... str. 5

Fáze „C“...
... str. 6

Rychle a levně nakoupíte

jen v drogerii

LENKA

BARVY - LAKY

V Olšinách 46a

Praha 10 - Strašnice

Tel.: 673 11 917

Prodej za hotové i na

fakturu.

Do 31. 12. 1998
práce zdarma!

Přestavby PC

Uvedené ceny
včetně DPH.

CPU: IBM PR233 MMX, TX98
Baby-AT

MB: 512kB cache, 4×PCI,
1×AGP, 2×ISA, 2×DIMM

RAM: 1×32MB DIMM 10ns

6.755,- Kč

CPU: IntelCeleron® 300MHz
Baby-AT, support 100MHz

MB: 4×PCI, 1×AGP, 2×ISA,
3×DIMM

RAM: 1×32MBDIMM-100MHz

9.755,- Kč

CAD-KONZULT

02-20182358,12; 0602-317084; 0603-233027; plzensky@alphanet.cz

• Čtenáři nám píší • Čtenáři nám píší • Čtenáři nám píší •

My, kteří jsme prožili kriminály 50. let...

(Ohlas na článek M. Pákové: *Zločiny komunismu letos před soud* - LN 2. 4. 1997)

Jako bývalý ředitel Úřadu pro dokumentaci a vyšetřování činnosti StB do 31. 12. 1994, kdy došlo ke sloučení s Koordináčním centrem při MS ČR, a vzhledem k rozšíření kompetencí i k novému názvu sloučeného úřadu od 1. 1. 1995, po dlouhém váhání reaguji na výše uvedený článek. Vinou neznalosti a nezkušenosti novinářky Marty Pákové je článek napsán na základě nepravdivých tvrzení Václava Bendy, který si zcela neoprávněně přisvojuje zásluhy jiných. Skutečnost, že se průběhem roku ÚDV záměrně zbavil všech občanských pracovníků, bývalých politických vězňů 50. let, kteří měli rozhodující zásluhy na stíhání bývalých příslušníků StB na zločinech 50. let, rozhodla o tom, že jsem se cítil povinen veřejně se ozvat.

Ve všech jmenovaných případech bylo sděleno obvinění již v roce 1994. Většina trestních podání musela být uzavřena z objektivních důvodů (pachatelé již nežili, důkazní nouze). Přesto se však podařilo sdělit obvinění ve 44 případech. Jeden z nejznámějších zločinců, Pich-Tůma, po doručení obvinění spáchal 8. ledna 1995 sebevraždu oběšením, takže k soudnímu řízení ani nemohlo dojít. Ostatní případy se ani všechny k soudnímu projednání ještě nedostaly. Přitom prakticky časově nejnáročnější období - tisíce výslechů a studium desítek stran archivních ma-

teriálů - proběhlo v letech 1993-1994. Před soudem do konce roku 1994 proběhly 4 případy, z nichž nejzávažnější bylo objasnění vraždy P. Konopišského, kdy vrah byl odsouzen k dlouhodobému trestu odnětí svobody. To se nerozepisuje o potížích se získáváním důkazních materiálů z archivů MV a BIS, které se zvětšily po nekvalifikovaném a hloupém výroku Václava Klause o vázanosti výjezdů vědeckých pracovníků na stáze a studijní pobyty v zahraničí za komunistického režimu.

Hlavní těžší práce ÚDV však spočívalo v dokumentačním zpracování okolo 2000 podání, z nichž do konce roku 1994 bylo zpracováno 1055. Namátkou lze uvést případy: nezákonné věznění italského novináře V. Ochetta, pokus o atentát na J. Pelikána v Římě, únos syna bývalého náčelníka výzvědné služby Dr. Tomana, zatčení a smrt v moskevském vězení ministerského předsedy bývalé Podkarpatské Rusi Vološina (bylo pochvalně kvitováno mezi emigranty dodnes žijícími v Kanadě a USA), ubití krátce po zatčení Dr. Ing. Sochorce a Dr. Koreise, prošetření vraždy občana USA Ch. Jordana v r. 1967, prošetření únosu a smrti B. Laušmana, spolupráce s orgány prokuratury Ruské republiky při šetření činnosti bývalého sovětského poradce Bojarského, prošetření osudů dětí narozených ve vězení, objasnění a dokumentace činnosti jednoho z nejnebezpečnějších agentů StB JUDr. Chalupy (způsobil zatčení více než 700 občanů), znovupřešetření okolností smrti Jana Masaryka, zdokumentování zavraždění P. Sítého, spolupráce s prokuraturou v Brně při objasňování záhadné smrti Pavla Švandy, aktivní spolupráce při natáčení dokumentů i celovečerního filmu Dušana

Hanáka Papírové hlavy apod.

Taková je pravda, pane bývalý ministře Rumle, pánové Fendrychu a Šubrtě, novináři Bendo a Spurný a vy ostatní nejmenovaní, kteří musíte ještě hodně na sobě pracovat, abyste vůbec alespoň trochu zasvěceně mohli seznamovat naši čtenářskou obec, která rychle zapomíná. Na druhé straně bych chtěl poděkovat novinářům, jako je P. Sirotek, D. Šrámek, E. Mandler, J. Beneš a řada redaktorů Svobodné Evropy, stejně jako publicistům B. Křížanové, L. Kohoutovi, obětavé K. Vlachové i scenaristce paní Hanaurové ze skupiny J. Platze za překrásné zpracování libreta a režii dvou případů vražd P. Sítého a Dr. Koreise. Možná že jsem vynechal i jiné, ale pamatuji si hlavně ty, se kterými ÚDV do konce roku 1994 spolupracoval.

Vážený pane šéfredaktore [dopis je adresován Pavlu Šafrovi - pozn. red. SM], nevím, zda přes výzvy v Lidových novinách můj příspěvek zveřejníte. Ještě daleko nežijeme v demokratické společnosti a historie nás učí, že v každém přechodovém období se derou do popředí hochštapleři a diletanti různých stupňů, jak to dnes bohužel vidíme kolem sebe. My, kteří jsme prožili kriminály 50. let a zachovali si přitom čisté svědomí, jsme více citliví na nepořádky kolem a máme také přísnější kritéria mravní.

Přikládám fotokopii inkriminovaného článku, fotokopii sdělených obvinění do roku 1994 a jako příklad zpracování dokumentaristy případu Daniel - „Prase“, který byl ihned vyšetřovatelem obviněn.

S pozdravem

2. 2. 1998

JUDr. Ing. LUBOMÍR BĚLÁK

Prohlášení k českému národu

Jak už všichni víme, v listopadu 1989 byl na nás spáchán velký podvod tzv. sametovou revolucí. Ale ještě větší nebezpečí, než je tunelování nemovitostí s následným rozprodáváním cizím společenstvem nebo zcela sprosté rozkrádání, nám hrozí ze strany zdravotnictví. Je tiché, plíživé a tím nebezpečnější.

Neléčí se tedy vnitřní skrytá zánětlivá onemocnění. Lékaři tyto nemoci bagatelizují, a přitom se jedná o životně důležité orgány. Můžete mít plíce zcela poškozené, a jak tomu říkála paní doktorka v Obloukové ulici v r. 1984, splasklé, a tím pádem máte omezené dýchání, protože kapacita plic je malá, ale do lékařské zprávy se napíše, že nález je v mezích normálu. Ledviny máte od zánětu už pomalu celé sraštlé, ale do zprávy se napíše, že ledviny jsou přiměřené velikosti.

Většinou se jedná o infekce, takže se nemoc šíří jako mor a pokračuje pomalu až do úplného konce. Člověk se cítí při zánětu unavený a bývá při něm mírně zvýšená teplota. Říká se tomu teď syndrom únavy. Přitom se tyto nemoci - jak akutní, tak chronické - dají léčit a vyléčit. Jak může takto nemocný člověk být plnohodnotným členem společnosti? Jak může naplno pracovat?

Po roce 1968 se postupně pouštělo od preventivních vyšetření i léčení. Lékaři dostávali jen samé příkazy, jaké léky smí nebo nesmí předepsat a jak dlouho léčit. Není to tedy otázka peněz, jak se dnes tvrdí. Je to úmysl. Kdyby se pacienti léčili v začátku nemoci a vyléčili se, stát by daleko více ušetřil. Zdravý člověk vykoná daleko více práce než nemocný, unavený. Proto se lidé obracejí na lékaře. Léčí se bylinkami, v horším případě psychofarmaky, až se z toho dostanou do Bohnic. Co to tedy znamená? To, že jsme určeni k totálnímu vyhlazení.

A tak je to ve vším, kam se podíváte. Všechny obory a jejich odvětví jsou udupávány. Pan Dienstbier se svými kolegy udělali velikou hloupost, když šli honem po listopadu 1989 přestřihávat hraniční dráty. Měli nejdříve udělat v zemi pořádek. Vyhlásit Československo právním státem a vydat zákon s právy a povinnostmi pro všechny občany stejnými.

Dodnes tomu tak není. Dodnes nemůže být řečí o právním státě. Když tedy nemá jedinec žádná práva, nemůže mít práva ani celá společnost. Soudy nic nevyšetří, protože stále kryjí ty, co tady vládou a co vydávají ty nesmyslné příkazy a zákazy. Stále jsme v područí někoho jiného.

A to jsou ty politicky přísně tajné věci, které se nesmí vyzradit - a my se je nesmíme nikdy dozvědět. A nemyslete si, že nový pan ministr spravedlnosti JUDr. Otakar Motejl něco změní. To jsou samé staré struktury, jak sami sobě po r. 1989 říkali. Záleží teď jedině na nás všech, co s tím provedeme, protože jinak budeme odcházet systematicky tiše jeden po druhém, pomalu, ale jistě. EU ani NATO nám v tom nepomohou.

2. 11. 1998

JANA SEVERINOVÁ, PRAHA 10

ZADÁNO PRO ANTONÍNA BĚLOHOUBKA,

j e d n o h o z p r v n í c h s i g n a t á ř ů C h a r t y 7 7

Potupnost a pustošivost zastupitelské lžidemokracie

Zastupitelská lžidemokracie neskončí, dokud ušlechtilé výbojný hněv vůči těm, co nám ji vnucovali a vnucují, patřičně nezesílí. A tento hněv bude slabý do té doby, dokud většina ovládaných nepochopí dost jasně, v čem spočívá potupnost a pustošivost zastupitelské lžidemokracie.

Častou námitkou proti rozhodování o podstatných věcech referendem je, že prý jde o záležitost hodně nákladnou. Z toho je zřejmé, že většině lidí dosud uniká, že zastupitelská lžidemokracie je špatností tak velkou, že ekonomické námitky proti referendu jsou zcela nepatřičné. O potupnosti a pustošivosti zastupitelské lžidemokracie je proto nutno mluvit znovu a znovu.

1. POTUPNOST zastupitelské lžidemokracie spočívá především v tom, že individua chorobně domýšlivá, chorobně cynická a chorobně chťvá moci považovala a považují miliony lidí za rozumově i mravně nezpůsobilé spolurozhodovat o podstatných věcech přímo, bez zástupců. Jde z jejich strany o hanobnost tak velkou, že kdo na ni přistupuje, ten duševně neměnně svým způsobem SKUTEČNĚ JE! Snad největší vinu tady mají prodejní publicisté a prodejní masmédiá. Místo aby potupně ovládaným otvírali oči

a rovnali jim páteře, přímo i nepřímou je křiví a ohlupují. Dělať to hlavně tak, že ovládané zahlcují bezduchou zábavou a záležitostmi podružnými. O všech podstatných prostě a sprostě mlčí. Konkrétně: mlčeli a mlčí k tomu, že v poctivém referendu by většina Čechů nepochybně byla:

- pro zákaz zločinecké organizace, která si říkala komunistická strana,
- pro skoncování se zachováním kontinuity bolševického práva rudého,
- pro odchod „bývalých“ komunistů ze všech klíčových funkcí ve státní správě, z vysokých škol a z masmédií,
- pro spravedlnost jak vůči obětem zvůle komunistů, tak vůči těm, kteří se vůči nim zvůle dopouštěli,
- pro vypoklonkování z významných funkcí každého, kdo nebyl v těžkém konfliktu s darebáky komunistickými a není v takovém konfliktu ani s darebáky polistopadovými,
- pro důsledné rozlišování čistých a špinavých peněz,
- pro odchod všech důstojníků, kteří souhlasili s okupací naší země v roce 1968,
- pro takové zákony, které by neodrazovaly mnohé naše emigranty od návratu do Čech,
- pro zohledňování kritérií politických a mravních i při privatizaci,

• pro vypoklonkování z významných funkcí všech, kterým nevadili a nevadí ani špinaví lidé, ani špinavé peníze, ani špinavé počínání,

- pro vyprázdnění všech křesel zákonodárců, která připadají na podíl těch, co volby v zastupitelské lžidemokracii ignorovali,
 - pro důsledné dodržování hlavní zásady demokracie, to jest respektování vůle většiny oprávněných voličů. (Pak bychom neměli ani dnešní lžisenát, ani dnešní lžisenátory.)
- Referendum o každé z těchto otázek by nemuselo probíhat každé zvlášť, ale o řadě otázek najednou. To by také výrazně oslabilo oprávněnost námitky o nákladnosti rozhodování prostřednictvím referend. Přemýšlivějším lidem navíc nepochybně neuniklo, že nekonečným referend o vyjmenovaných záležitostech přišla naše společnost o mnohem víc, než kolik by stála tato referenda.

2. PUSTOŠIVOST zastupitelské lžidemokracie je rovněž vícenásobná. Nekonání referend o vyjmenovaných věcech nás přišlo hodně draho, nejen ekonomicky, ale i politicky a mravně. Přemnoží si už zvykli na to, že v podstatných záležitostech je rozhodováno o nich bez nich. Zvykli si také na porovnávání současné mizérie jen s mizérií předlistopadovou, místo aby porovnávali PŘEDEVŠÍM s tím, jak by u nás mohlo být, kdyby proběh-

la zmíněná referenda. Neměli bychom zapomínat ani na to, že pustošivost zastupitelské lžidemokracie není jen záležitostí dneška. Sahá do minulosti i do budoucnosti. V poctivém referendu by přece většina lidí rozhodně nebyla ani pro kapitulaci před Hitlerem (jak se vinou našich zástupců stalo v roce 1938), ani pro kapitulaci před Gottwaldem a spol. (jak se stalo vinou našich zástupců v roce 1948), ani pro kapitulaci před Brežněvem a spol. (jak se stalo vinou našich zástupců v roce 1968). Většina lidí by v poctivém referendu rozhodně nebyla ani pro ignorování spravedlnosti, jak se vinou našich zástupců dělo a děje po listopadu 1989. Pustošivé důsledky tohoto ignorování spravedlnosti ještě ani zdaleka neskončily!

Vyjmenované skutečnosti by nezaslepené a neotrlé lidi měly o potupnosti a pustošivosti zastupitelské lžidemokracie přesvědčit dostatečně. Mělo by jim být zřejmé, že mizérie politická i nepolitická je ZASLOUŽENÝM trestem za nerozum a nemravnost milionů lidí, kteří se v zastupitelské lžidemokracii při rozhodování o podstatných věcech znovu a znovu vydávali a vydávají na milost tlupám politických recidivistů.

Závěrem: Mohutná vzpoura proti dosud mocným darebákům je nádherná! Odporné však bylo, je a bude, když místo přechodu

k poctivé demokracii přímé následuje pokračování v zastupitelské lžidemokracii. To jest, když se vzpourenci OPĚT vydávají svévoli ničemů poněkud odlišných v podružnostech, v tom nejdůležitějším však stejných - ve chťvosti vládnout milionům lidí opět jen více nebo méně potupně a pustošivě, protože opět formou zastupitelské lžidemokracie.

Opakujeme proto znovu a znovu, že čas stoupenců přímé demokracie je tady UŽ TED! Nepřichází až ve chvíli oné vzpoury. UŽ TED máme miliony lidí ke skoncování se zastupitelskou lžidemokracií!

Prohlášení stoupenců přímé demokracie č. 16

Devět let po listopadu 1989 vnímejme jako:

- léta až zrušné zámeny protikomunistické revoluce za prokomunistickou kolaboraci,
- léta až obldného ignorování spravedlnosti a tím i pokračujícího rozvratu veškeré mravnosti,
- léta pokračujícího mrzačení života přemnohých,
- léta pokračujícího panování zlotřilých stádníků nad slepými a otrlými stády,
- léta pokračujícího krivení a ohlupování potupně ovládaných prodejními publicisty a prodejními zabavničky,
- léta celé série zločinů politických i nepolitických,
- léta kolosálního zločejství politického i nepolitického,
- léta pokračující slepoty a otrlosti v ohledu politickém i nepolitickém,
- léta vzdělanců zrazujících i zrazovaných,
- léta hlusté a sprosté čáry nejen za zločineckou minulostí komunistů, ale i před důraznými antikomunisty (do funkcí opravdu významných je nepustili),
- léta ostudného smíru se špinavci politickými i nepolitickými,
- léta uctívání hlavních původců polistopadových zločinů,
- léta zmarněné možnosti přechodu od zastupitelské lžidemokracie k poctivé demokracii přímé,
- léta prodejného přikrčenectví, léta pokračujícího přistupování na potupnou a pustošivou zastupitelskou lžidemokracii,
- léta tupé spokojenosti a jen přikrčeněcké nespokojenosti,
- léta zabředání do konzumentského obžerství a do zalíbení i jiné špině,
- léta zakrnělé vůle k životu ušlechtilému,
- léta porovnávání pouze s tím, jako bylo před listopadem 1989, místo porovnávání především s tím, jak by při poctivém respektování spravedlnosti, rozumu a mravnosti být mohlo,
- léta zděšení, zhnusení, až mučednického strádání poctivých burčků.

Prohlášení stoupenců přímé demokracie č. 15

Abys se našim politickým recidivistům už víckrát nestalo totéž, co se jim stalo při prvních volbách do Senátu (to jest, že víc než dvě třetiny oprávněných voličů tyto volby ignorovaly), budou skoro najisto volby do zákonodárných sborů spojovat s volbami do místních zastupitelstev. Méně přemýšlivé lidi pak ani nenapadne, aby důsledně odlišovali zastupování ve věcech zásadních (volby zákonodárců) a zastupování ve věcech druhého řádu (volby do místních zastupitelstev).

Vybízíme naše spoluobčany, aby se zúčastňovali jen voleb do místních zastupitelstev. Volby do zákonodárných sborů ignorujte, trvejte na poctivé demokracii přímé.

Přemýšlivější lidé by měli nevráživost cynických vládců a prodejních publicistů nad tím, že volby do Senátu ignorovali, vnímat jako VYZNAMENÁNÍ! Je to přece poklona jejich nezáslednosti a neotrlosti. Měli by také vědět, že mluvčí stoupenců přímé demokracie jim k takovému počínání GRATULUJÍ! Vybízíme je, aby slepým a otrlým voličům chorobně domýšlivých a cynických stádníků opakovali znovu a znovu: Nebude a nemůže být dobře, dokud se budou miliony lidí dávat zastupovat i při rozhodování o podstatných věcech, dokud se budou vydávat na milost a nemilost politickým stranám, to jest tlupám politických recidivistů více nebo méně zlotřilých!

PROZATÍMNÍ REPUBLIKOVÍ MLUVČÍ STOUPENCŮ PŘÍMÉ DEMOKRACIE:

JÍRÍ MESICKI
ANTONÍN BĚLOHOUBEK

HOŘKÉ MEDICÍNY (16. část)

♦ Úměrně tomu, jak vybředáme ze slepoty a z otrlosti, ze špiny a z hlouposti, narůstá naše zděšení a zhnusení, náš ušlechtilý výbojný hněv nad křemci i kdekým, naše žízeň po životě ušlechtilém.

♦ Zrazování toho lepšího v nás - není snad právě toto daleko nejvšitnější pojmenování podstaty života skoro všech lidí?

♦ Podstatné je, že „homo sapiens“ v bytost ušlechtilou vyrůst může. Že se to dosud podařilo jen výjmkám dosti vzácným, to berme jako výzvu k následování.

♦ Slepá a otrlá stáda potupně ovládaných, vydaných a vydávajících se na milost a nemilost více nebo méně zlotřilým stádníkům politickým i nepolitickým - TAKOVÝ je stav „homo sapiens“ i na prahu dalšího tisíciletí! Kdo tvrdí, že tomu tak nebylo a není, je slepý a otrlý také.

♦ Za prodejného přikrčeně, za většího nebo menšího špinavce mějme KAŽDÉHO publicistu, který potupně ovládaným znovu a znovu nepřipomíná PO-KRAČUJÍCÍ polistopadové zločiny i hod-

nostářů „sametových“.

♦ Václav Černý od ničemu hodně provinilých očekával „alespoň stud a mlčení“. - Dovedete si představit stud a mlčení u Václava Havla a spol., u Václava Klause a spol., u Miloše Zemana a spol.?

♦ Spolehlivý znak prodejného přikrčenectví: takto se postihujícím neduživcům připadá výraz „chorobně domýšlivé zrůdy“ a výraz „vícenásobní zločinci“ na adresu i hodnostářů polistopadových (také oni přece mrzali životy MILIONŮ lidí!) jako trestuhodně přehnané.

♦ Začarovaný kruh: publicisté píší a mluví především o tom, co zajímá slepé a otrlé zubožené. Tím se jejich slepota a otrlost prodlužuje a nezřídka i zvětšuje. Hořké pravdy je nutno potupně ovládaným říkat NAVZDORY tomu horšímu v nich.

♦ Napsat a vydat knih, o kterých i prodejní publicisté a prodejní zabavníci budou MUSET mluvit s respektem. Moje Hořké medicíny (až se najde nakladatel tak odvážný a tak poctivý, že jejich vydá-

ní bude považovat za svou povinnost vůči tomu lepšímu v sobě i v jiných) takovou knihou snad budou.

♦ Slepí a otrlí, špinaví a hloupí až po přistupování na zastupitelskou lžidemokracii, až po prodejné přikrčenectví, až po zalíbení ve kdejaké špině. Jaký trest by tady byl trestem NEZASLOUŽENÝM?!

♦ Vina prodejných přikrčenů NENÍ o moc menší než vina původců zla!

♦ Pohoršených kritiků naší mizérie politické i nepolitické se ptáme: „A jakou sumou jste přispěl na zachování SVOBODNÝCH NOVIN, to jest dnes už JEDINÝCH novin vskutku poctivých a vskutku odvážných?“

♦ Dovedete si představit větší zhanobení Nobelovy ceny, než by bylo její udělení chorobně domýšlivé zrůdě a vícenásobnému zločinci - Václavu Havlovi?!

♦ Stejně jako kdyby nebylo prostitutek, kdyby nebylo špinavců, kteří si je kupují, tak by nebylo ani politických recidivistů, kdyby nebylo těch, co se jim znovu a znovu vydávají na milost a nemilost.

PROZATÍMNÍ REPUBLIKOVÍ MLUVČÍ

STOUPENCŮ PŘÍMÉ DEMOKRACIE

JÍRÍ MESICKI

ANTONÍN BĚLOHOUBEK

„Dáváme přednost lidem s odbornou erudicí než se stranickou legitimací,“ říká Jan VALENTA, předseda Národně demokratické strany (NDS), v exkluzivním rozhovoru pro SVOBODNÉ NOVINY

Jan VALENTA (nar. 16. 1. 1948), předseda Národně demokratické strany, založené 27. 3. 1863 a obnovené 29. 3. 1991.

■ Prozatím nejste příliš známou politickou stranou, i když vaše tradice je podstatně delší, než je veřejnosti známo. Jakou úlohu své strany předpokládáte v současné politické situaci?

Je tady obrovské vakuum. Na rozdíl od jiných zemí česká politická scéna má evidentně stranu, která důsledně hájí národní zájmy tohoto státu. V tom je úloha Národně demokratické strany nezastupitelná. Jsme nejstarší politickou stranou v Čechách, stranou mladočeskou, která se oddělila od staročechů v roce 1863. Vždy jsme byli stranou, podporující mladou generaci. Nejinak tomu bylo i těžkých dnech v roce 1938, kdy se mladé vedení strany jednoznačně postavilo proti mnichovskému diktátu. Nechci citovat slova Dr. Rašína [Ladislava, syna bývalého ministra financí Aloise Rašína - pozn. red.], ale skutečně: Kdyby nebylo Mnichova, naše strana by pokračovala v procesu razantního omolazování, moderní politiky ve prospěch tohoto národa nebo národů tehdejšího Československa a zřejmě by se stala jednou z nejvýznamnějších politických stran.

Výsledky rozhovorů mezi tehdejší sovětskou vládou a Benešovou exilovou vládou vedly k přijetí podmínek omezené demokracie. Po roce 1945 nebyly obnoveny tradiční politické strany, jako agrární a národně demokratická - včetně toho nesmírného potenciálu inteligence a mladých lidí. Ti museli přejít jinam. Došlo k obrovskému generačnímu vakuu, které se dá nazvat problémem dvou generací. Chtěl bych ovšem zdůraznit jednu podstatnou věc: Je až s podivem, že kromě hájení státu se o naši minulost, ideje a cíle začala zajímat právě mladá generace.

■ Jak se hodláte prosadit v dané situaci, kdy například tzv. koalici smlouva mezi ČSSD a ODS vytlačuje de facto malé strany na okraj „velké“ politiky?

Jsou malé strany, které nemají ideu. Jejich programy jsou téměř totožné s některými proklamovanými hesly obou dohodových stran. Z evropské praxe víme, že právě některé obnovené „historické“ strany, jako např. Norská pokroková národní strana nebo Polská národní strana, se stávají součástí vládního establishmentu a jsou vlastně garan-

ty proti určité globalizaci v neprospěch národů těchto zemí. To znamená, že praktická „renaissance“ naší strany spočívá v pochopení její úlohy, idejí a samozřejmě programu, který není nikterak zamlžován, ale je zřejmý odspodu, nikoli odshora.

Jestliže jsme mluvili detailněji o komunální politice, víc než některé jiné politické strany, tak to chápejte jako věc občanskou. Není to věc kastovní, ale občanská. Rádi bychom napravili takový ten špatný dojem o tzv. rozdělení politické scény na jakousi „pravici“ a jakousi „levici“. Protože: jakási „pravice“ se odnárodnila a jakási „levice“ provádí politiku prokomunistickou, a to s ohledem na počet funkcionářů v těch dohodových stranách.

Jestliže chce naše strana vstoupit do třetího tisíciletí a do povědomí lidí tohoto národa, tak nutně s jasným programem hájení národních zájmů, osvětlení české politiky do budoucnosti, přijetí logiky vývoje i hospodářských vztahů mezi samotnými zeměmi střední Evropy, tak i ostatních zemí Evropy a celého světa. Považujeme se za partnery všech zemí světa jako Češi, protože český národ vždy byl komunikativní, a ochrana našich národních zájmů je pro nás v tomto bodě naprosto prioritní. Nejsme proti celosvětové spolupráci ani evropských národů, ale na zásadách rovnosti.

Co můžeme nabídnout? Reálné věci, jako je otázka bytové výstavby pro mladé lidi, jejich zlevnění, naprosto odborné zhodnocení, odborná hlediska, ne politická, čehož jsme byli svědky v letech normalizace, ale i v posledních devíti letech. I na našich kandidátkách dáváme přednost lidem s odbornou erudicí než se stranickou legitimací. To bylo vlastní národní demokracii a za první republiky: dávala příležitost lidem, kteří nebyli politicky organizováni. Tuto zásadu zastáváme i dnes a jsme možná jediná, byť i malá politická strana, která v tomto ohledu nikoho neomezuje. Ani odlišné názory, které by znamenaly omezení schopnosti zástupců svobodně jednat, jako je tomu v případě „kartelové“ dohody mezi ODS a ČSSD, kdy tyto strany zavazují své poslance, bez ohledu na osobní názor, bez ohledu na znění ústavy, hlasovat i proti svému svědomí. Svoboda projevu je u nás určena i tímto faktorem.

■ Zmínil jste se o globalizaci. Jaký je váš přístup k jejím výhodám i nevýhodám?

Především si musíme položit jednu zásadní otázku - to se netýká jenom jedné politické strany, ale vlastně reality dneška. Současnou reálnou ekonomickou situaci nezavinil v podstatě nikdo z nás, ale žel vládní establishment, který naordinoval jakýsi ekonomický systém, vládnoucí zhruba šest let, což zapříčinilo současné hospodářské potíže. Nemůžeme proto ani tzv. levicovou vládu v době stodenního „hájení“ obviňovat ze všeho, co způsobila vláda předešlá.

Podotýkám, že všechny politické strany, které se údajně hlásí k jakési „pravici“, pro nás pravicovými stranami nejsou. Potlačují základní logiku pravice, jako je hájení českých národních zájmů, ochrana ekonomiky, jasná legislativa, zákonost. Jestliže bývalý premiér Klaus prohlásí, že mu nesmrdí „špinavé“ peníze, tak se v podstatě dostává na

úroveň Al Caponů z let třicátých ve Spojených státech. To je jednotný názor politického grémia mé politické strany. Zákonost je devizou pravice a určité zvolnění je devizou levice. A teď si tedy vyberte, jaké hodnoty u nás převládají! My tvrdíme, že naše deviza je jiná: morálka, odpovědnost, odbornost a vládní iniciativa.

■ Jinými slovy: v podstatě propagujete „třetí cestu“...?

Ano. Ta je ve světě moderní a národní demokracie se jí nevyhýbala ani v kritických dobách před Mnichovem v roce 1938, kdy přijala na tehdejší dobu nejmodernější ekonomický program, o kterém se mluví. Možná si leckterý čtenář vybaví doma v knihovně Bařův program Československo, země 20 milionů a podobně.

■ Bařa sám o sobě, jeho přístup by se měl vrátit...?

Samozřejmě. Jak se říká, serióznost ve vztazích k podnikatelské sféře, pořádek v bankovní sféře. To všechno tady není. Není tu nic, co by připomínalo liberální střed, protože ten de facto neexistuje. A ani orientace naší sociální demokracie nesměruje ke standardnímu pojetí sociálních demokracií - viz Velká Británie a Francie.

■ Vaše tužby a názory jsou velice chvalýhodné. Problém ovšem bude, jak je uplatnit. Můžete nám říci, jakou o tom máte představu?

Národní demokracie je stranou, která se vyvíjí. Je sice pravdou, že tady máme padesátileté vakuum, ovšem to není pro vývoj politické strany, byť s takovými omezeními možnostmi, jaké se nám naskýtají dneska, nevýhodou. Například, dalo by se říci, nemáme problémy s financováním - tak jako klíčové politické strany, neboť vše je hrazeno z nadšení členů, nikoliv jejich ziskosti. V tom jsme inspirováni i pro ty vrstvy obyvatel, zejména mladé lidi, kteří přímo odsuzují to, čím velké politické strany žijí: zkorumpovaností. To je cizí mladé generaci. Domnívám se, že naše chvíle teprve přichází právě s přílivem „mladé krve“, těch lidí, kteří jsou nezatížení minulostí nebo deformacemi, a to jak z období Mnichova, tak z období normalizace.

■ Mohl byste nám říci něco o historii vaší strany, o tom, kolik máte členů a kam zaměřujete svoji činnost?

Naše strana prakticky existuje se zmíněnou nucenou přestávkou zhruba od roku 1863, kdy se oddělila od tehde-

jší strany staročeské. Byli to vlastně představitelé nového proudu, kteří v letech 1893 a 1897 v říšském sněmu dali jasné najevo rakouskému mocnářství, zejména císaři, že česká otázka je otázkou státního práva. Náš podíl na tvorbě Mafie do vzniku Československé republiky a vlastně určování domácího odboje proti světové válce a Habsburkům je neoddiskutovatelný v tom, že dnes je zvyrazňován zahraniční odboj, tzn. Masarykův a Benešův, ale potlačován národní odboj, který byl veden Dr. Kramářem a Dr. Rašínem. Kramář byl prvním ministerským předsedou svobodného Československa.

V prvních dvaceti letech svobodné republiky se můžeme pochlubit výraznými hospodářskými úspěchy koaliční vlády. Naše ministerstva byla vzorová po stránce kurzu koruny, pořádku v bankách apod. Všechny bankovní aféry byly velmi tvrdě řešeny. Ovšem to neznamená, že se chceme vrátit k praktikám první republiky. Například i student Jan Opletal, vůdce demonstrace proti okupaci na podzim roku 1939, byl členem mladé generace naší strany.

Perspektivou strany je právě mladá generace, která začíná chápat, že jediné kosmopolitní pojetí cestování do různých zemí není vše. Mladí lidé poznávají právě tou volností cestování i jiná hlediska. Najednou zjišťují, že jim chybí to zásadní - národní povědomí. Česká mládež je tomuto přístupná a navíc to dokazuje, kromě některých excesů, i praktickými činy: začíná se zajímat o věci veřejné, začíná chápat ekonomické souvislosti současné ekonomické, ale i politické krize.

Jsme tady pro nastupující generaci neboli: jsme moderní, perspektivní politickou stranou, která má jasno i v té otázce „třetí cesty“. Domníváme se, že tzv. starší modely ekonomiky se přezhly a v podstatě nastupuje nová generace ekonomů, která rází určité modifikace sociálně tržní ekonomiky. Ale ne takové, jak si to představují sociální demokraté. Samozřejmě - to je zcela zkrácené a zjednodušené. Mladí lidé jsou nezakotvení v minulosti a deformacemi, a to jak z období Mnichova, tak z období normalizace.

■ Děkuji Vám za rozhovor.

20. 10. 1998 PTAL SE: ING. VLADIMÍR VESELÝ

Borisův špatný den

„Tak naslezenou,“ špitla Mařka a koketně zavrtěla čtvrtým článkem. Znechucený Boris protáhl své unavené tělo a šoural se dál po neprodyšném kvádru. „Zatracená dlažba... Potkáváte tady samé pochybné existence a nemůžete se ani v klidu zavrtat.“ Od toho drsného tření bude mít zase mozoly po celém břiše. Kdyby aspoň věděl, co po něm tak můžou chtít... „Měli se ozvat až po kladení, tohle je hrozná nezodpovědnost,“ durdil se a vztekly se celý skroutil. Zase ty křeče... Co mu radili, že má dělat...? Cítil podezřelé teplo, které mu sálalo ze zarudlého těla. Hlavně klid, musí to rychle vyřídít a doma se z toho už nějak dostane. Konečně někdo otevřel ty dveře. Skrčil se a mocnými stahy se propípl do temného prostoru. Místo příjemného tepla nadýchané zeminy, v níž je radost rohnout se až do úplného vyčerpání, ho však pohltilo dusné sucho.

Cítil, jak se scvrkává. Kdyby mu tak někdo pomohl do těch schodů. Stačilo by do prvního patra, pak už to nějak zvládne. Hlavně se už musí hnout z místa, nebo tady dočista uschne. Z posledních sil se opřel o spodní část těla a hlavu vystrčil do prostoru. Jeho zoufalý pokus ale nikdo neoceníl a Boris se ten den nahoru nedostal.

MILAN EISENHAMMER

Sekal přináší téma krajní bezvýchodnosti

(Recenze)

Hned první záběry filmu **Je třeba zabít Sekala** (ve sluncem zalitém poli zářícím zralou úrodou si hrají luční kobylky) diváka přesvědčují, že do kina nepřišel na prvoplánovou „záležitost“, ale na umění, které ho vcelku nenásilně přivede k zamyšlení nad hlubšími otázkami života. Snímek režiséra Vladimíra Michálka vnímavého diváka pohltí nejen skvělými hereckými výkony, ale také napínavým příběhem, který nezadržitelně plyne k jedinému možnému konci (smrti obou hlavních protagonistů) a zároveň nabízí řadu různých interpretací celkového smyslu a poselství.

Nevyhnutelnost smrti přináší osudové téma založené na krajním dilematu: zabít, nebo být zabít. Variace různých pohledů pramení z nečernobílosti postav. Scénárista Jiří Křizan vykresluje věrohodné psychologické typy, které se projevují (demaskují) ve vypjatých okamžicích života. Zatímco obě hlavní postavy, drsný bídák Sekal (mstí se za svůj nemanželský úděl) a dětsky naivní Jura Baran, mají víceméně stálý a dobře čitelný charakter, vlastnosti místních sedláků se dramaticky proměňují. Snahu zbavit se společného nepřítele Sekala řeší nemravným činem: pod hrozbou udání donutí válečného uprchlíka Barana zabít. Mravní převaha nad tamním příživníkem a zločincem se rozbití o jejich zbabělost a bezpátečnost. Vraždící Baran i Sekal jsou v závěrečné symbolické scéně „biblického ukřižování“ očištěni, ve smrti a před Bohem jsou si rovni - skutečnými viníky a původci zla jsou pokrytečtí vesničané, kteří před strachem z udání nechávají raněného Barana v bolestech zemřít.

Nejen mravně, ale také herecky vynikali nad tamními sedláky oba hlavní hrdinové, jejichž dramatické osudy ztvárnili Poláci Olaf Lubaszenko (na karlovarském festivalu oceněn za nejlepší mužský herecký výkon) a Bogusław Linda. Ve stínu jejich hereckého koncertu nezůstal jen civilní projev Vlasty Chramostové a kněžskou roli ukázněný Jiří Bartoška. Režisér Vladimír Michálek, proslavený snímkem *Zapomenuté světlo*, se tentokrát, snad z větší úcty ke scénáři, vyvaroval patetických scén a nechal své hrdiny mluvit jasným a strohým jazykem. Škoda jen, že se místy neubránil zbytečnému vysvětlování a přílišné explicitnosti, jako například při hlasitém upozornění, že se lidská zrůda Sekal vyzpo- vídal místo knězi svému konu Baranovi.

MILAN EISENHAMMER

Čolek

Lysý sliz v mělčině
mlčí —
hřeživě své údy
rozžál zlatý mráz
Bledý přelétavec

strnulý pohyb šeptá chorál šumu
a pláče chuchvalce slepých bol
čeká až se jich znovu dotknou
stigmata básníkova

-me-

Vzpomínka bývalého mukla na rok 1949

(Fejeton)

Bylo krásné letní odpoledne, někdy koncem června. Slunce svítilo, vzduch byl prosycen onou svěžestí začínajícího léta, kdy ptáci ve větvích krásně zpívají, někde na lukách poletují asi motýli a holky v plavkách chodí na plovárnu. Asi. Já to zrovna neviděl. Psal se totiž rok 1949 a já jsem si odbyval tři měsíce přísné izolace na Borech, na samotkách C 2.

Vy nevíte, co je to přísná izolace? No, to znamená, že jste někde něco prosvihli, narušili jste vězeňský řád nebo co a za trest vás zavřeli na samotku o ploše 9 metrů čtverečních, což obnáší sedm krátkých kroků ode dveří pod okno a stejný počet kroků ke dveřím. Na dveřích celý byla zvenčí cedulka „Přísná izolace“, a když vás vyvedli na vycházku, tak šest kroků před vámi a šest kroků za vámi nesměl nikdo jít, chodili jste se zrakem upřeným před sebe a s rukama za zády.

No, a onoho krásného dopoledne, které mám na mysli, pan strážmistr Venca Mašek nás, samotkáře, začal strkat do dvo-

je, což znamenalo, že izolace skončila. A moje nálada stoupla úměrně tomu slunečnému dopolední. Že ta izolace skutečně skončila, potvrdilo to, že po návratu z vycházky na oddělení samotky C 2 jsem už na dveřích neměl tu ceduli „Přísná izolace“.

Ten druhý mukl, který se mnou chodil tenkrát na té vycházce ve dvojici, byl starší než já a byl to policajt ještě z první republiky, který sloužil v Bartolomějské ulici, tedy na pověstné „čtyřce“. Ale nebyl to takový policajt, kteří za první republiky chodili v uniformě, v bílých rukavicích a se šavlí po boku. Byl buď u kriminálky, nebo spíš ve zpravodajském oddělení, protože měl přístup do všech archivů, i do těch tajných.

A teď opustíme Bory, prozářené letním sluncem, a vraťme se do první republiky. Dnes už se o Milanu Rastislavu Štefánikovi moc nemluví. Kdybyste se někoho z mladých lidí zeptali, kdo to byl, tak jenom málokterý z nich by snad věděl, že v prvním odboji pomáhal T. G. Masarykovi a E. Benešovi prosazovat myšlenku samostatné

ho Československa a že při návratu do vlasti tragicky zahynul.

Ovšem tenkrát, za té první republiky, se nikdo netajil s tím, že došlo k tragickému omylu a že Štefánik byl omylem sestřelen vlastní, československou protileteckou baterií. Bylo to krátce po první světové válce, vztahy s Maďarskem byly velmi, velmi napjaté, výsostně barvy na Štefánikově letadle byly sice italské, ale ty jsou stejné jako maďarské, jenže v jiném pořadí. Prostě: baterie viděla cizí letadlo, přelétávající československé hranice, tak se s tím moc nepárala a ratatata... letadlo bylo dale.

Na to, že Štefánik byl sestřelen, můžete vzít jed. Jako žák obecné Budovcovy školy na Malé Straně jsem se jednou zúčastnil školní vycházky do Vojenského muzea na Hradčanském náměstí a tam jsem viděl viset ve skleněné vitrině roztrhanou a proštílenou leteckou kombinézou z první světové války s velkými, tmavými skvrnami od zaschlé krve. Pod tou kombinézou v té vitrině byla tabulka „Kombiněza M. R. Štefánika“. Díry po projektilích byly tak velké, že jste jimi mohli prostrčit

palec. To jsem viděl na vlastní oči jako kluk.

A teď se vraťme do onoho prosluněného rána roku 1949 na Borech, kde na vězeňském dvoře, s rukama za zády, chodíme bok po boku s oním bývalým zpravodajcem jménem Karel. Jeho příjmení si pamatuju, nebojte se, ale nechci ho zveřejňovat, i když předpokládám, že Karel už nežije. A jak si tak povídáme, tak nevím už jak, přišla řeč na Štefánika, na jeho smrt a já jsem se Karlovi pochlubil, že jsem jako kluk viděl Štefánikovu leteckou kombinézu, ve které ho sestřelili.

Na to mi Karel opáčil: „Já ti teda něco řeknu, ale nemusíš to rozkecat. Koneckonců tady ani nemáš komu. Já jsem měl přístup do všech archivů, i do těch tajných, a jednou, jak se tam prohrabávám lejstry, našel jsem celý spis o vyšetřování Štefánikovy smrti. Mezi jiným tam byla i protokolární výpověď velitele ty protiletecké baterie, která Štefánika sestřelila. A víš, co ten výpověďěl a vlastnoručně podepsal? Ten tam tvrdil, že den předtím, než se to stalo, dostal z Prahy dálnopisem zprávu, že následujícího dne, přibližně v tolik a tolik

hodin, poletí takový a takový letadlo. A rozkaz zněl: sestřelit. Von nevěděl, co je to za letadlo, nevěděl, kdo v něm sedí. Dostal rozkaz sestřelit, tak ho sestřelil.“ Vycházká končila, slunce svítilo dál a my jsme se pod bedlivým dozorem pana strážmistra Vency Maška vrátili na oddělení „samotky C 2“.

Vím, že teď sedíte, kroutíte hlavou a říkáte: „Ts, ts...“ Nebo: „No, tohle! Ten chlap si vymějšlí!“ Anebo ještě něco horšího. Ta kombinéza v muzeu už, myslím, není. Ten svazek o smrti M. R. Štefánika už asi někdo dávno skartoval. Karel už zřejmě nežije. Jenže Karel tenkrát neměl nejmenší důvod, aby lhal. Vždyť jsme tenkrát nevěděli, jestli vůbec přežijeme a dostaneme se někdy ven. Já měl doživotí a Karel asi 25 let nebo kolik. Ani teď, když vám to tu vyprávím, nechci se dělat zajímavým ani nemám v úmyslu rozvířít nějaké nové vyšetřování smrti M. R. Štefánika. Je to jenom vzpomínka jednoho mukla na jedno hezké, slunečné dopoledne na Borech v roce 1949.

18. 10. 1998

Jiří MESICKÝ, PRAHA 2

JAK TO VIDÍ OBČANÉ A VOLIČI? JAK TO VIDÍ OBČANÉ A VOLIČI? J

Co s krizí ve zdravotnictví?

Bohužel je dnes již jasné, ať to kdo chce, nebo nechce připustit, že většina zdravotnických zařízení, jak lůžkových, tak ambulantních, již není mimořádnou, ale ani řádnou potřebnou zdravotní péčí pro všechny naše občany. Začíná to být zřejmě nejen zdravotníkům ale již i mnoha občanům. A konečně i některým politikům. Bohužel názory na příčiny tohoto stavu a z nich vyplývající návrhy na řešení kritické situace se velmi různí, a to nejen mezi politiky ale i mezi zdravotníky. Mnozí totiž ještě nepochopili, že celý problém, související na první pohled jen s nesprávným financováním zdravotnictví, je úzce svázán s chybným systémem zdravotní péče a nemůže být vyřešen, pokud se nezmění celý tento systém.

Dokud si ale předkladatelé různých návrhů na řešení neuvědomí, že příčiny jsou jinde než jen ve financování zdravotnických zařízení a ve využívání prostředků zdravotního pojištění, a nepřipustí to, nemůže se nic vyřešit. Pouhé odstraňování nebo jen opravování jednotlivých projevů krize je jen záplátováním chatrného, děravého kabátu a nemůže dlouhodobě nic vyřešit. Bohužel ale všechna zatím navržená řešení, včetně pokusů minulých MZd (pokusů proto, že se nedalo mluvit o nějakých solidně zdůvodněných a z rozboru situace vyplývajících návrzích, vycházejících navíc z nějaké koncepce zdravotní péče), byla jen dílčí, a proto neúčinná. Nešla totiž na kořen věci, ale snažila se jen poopravit nebo vylepšit financování systému, který je vadný jako celek. Proto by jejich realizace nemohla mít ani krátkodobý a tím méně pak dlouhodobý efekt.

Jen málokdo si uvědomuje, že základní příčinou současné krize našeho zdravotnictví je nesprávná státní zdravotní politika. To není politizování zdravotnictví (protože péče o zdraví je sama o sobě politikum), to je holá skutečnost. Naše státní zdravotní politika totiž mylně šest let vycházela z předpokladu, že zdravotní péči o všechny občany státu negarantuje stát (i když všude jinde v Evropě ji garantuje), ale řeší ji „trh zdravotnických služeb“ (podobně jako u komunálních služeb, mezi něž zdravotníky zařadil totalitní režim) svými tržními mechanismy. Málokdo totiž pochopil, že zdravotní péče není soukromopodnikatelská činnost, ale že je to činnost veřejně prospěšná a že stát musí vytvářet i ve svém vlastním zájmu (aby v něm žili zdraví občané, schopní vytvářet materiální a duchovní hodnoty) podmínky pro poskytování základní zdravotní péče, což mu kromě jiného ukládá i Listina základních práv a svobod, obsažená také v naší ústavě.

Těmto mylným představám bohužel podlehla i značná část zdravotníků. Z mylné, pouze tržní představy (jež je ale, jak se již jasně ukázalo, navíc v rozporu s lékařskou etikou a etikou zdravotníka vůbec) vzešla jako hlavní premisa představa, že základem zdravotní péče u nás má být soukromé zdravotnictví. Bez vytvoření jakékoliv koncepce zdravotní péče, projednané na odborné úrovni, bylo pak zcela subjektivisticky rozhodnuto, že jediná možná forma odstátění totalitního zdravotnictví je privatizace a vytvoření jen soukromých zdravotnických zařízení. Vůbec se při tom nebralo v úvahu, že existuje také možnost předání zdravotnických zařízení obcím, okresům a vyšším územněsprávním celkům (až budou vytvořeny), kde se jich využije při zřízení sítě veřejného zdravotnictví, což je také odstátění, ale ne privatizace, protože privatizace je předání majetku do rukou soukromých osob, jimiž obce nejsou.

S variantou zavedení veřejného zdravotnictví, která je běžná ve všech ostatních evropských zemích, se (na první pohled zcela nelogicky) vůbec nepočítalo. A aby náhodou někomu nenapadlo ji prosazovat, úmyslně se zdůrazňovalo, že neexistuje žádná jiná varianta než na jedné straně bývalé totalitně-státní zdravotnictví a na druhé straně pouze soukromé zdravotnictví. Kromě toho se úmyslně mätly a matou pojmy, když se za veřejné zdravotnictví vydává pouhá hygienicko-protepidemická činnost. Přitom skutečné veřejné zdravotnictví, zajišťující v zařízeních ve své síti poskytování všude a všem občanům státu dostupné základní zdravotní péče - léčebné i preventivní a hygienicko-protepidemické činnosti (již dnes na úrovni praktických lékařů nikdo nedělá, což nutně jen přispívá ke vzniku a rozvoji epidemii), fungovalo i u nás před druhou světovou válkou.

Místo toho, aby skutečné konzervativně jednající vláda navázala na veřejné zdravotnictví z první republiky (čímž není ovšem myšleno, že by se měla organizace veřejného zdravotnictví a jeho síť beze

zbytku kopírovat), přistoupilo se v duchu totalitních „revolučních tradic“ k nesmyslnému experimentu s pouze soukromým zdravotnictvím, pro něž navíc nebyly (a nadále nejsou) ekonomické podmínky mezi občany, kteří jsou většinou málo majetní, takže skutečných soukromých pacientů může být jen minimum. Stát se vzdal jakéhokoliv vlivu na zdravotnictví, přestože odpovídá za zajištění zdravotní péče pro všechny občany. To vše se dělo podle představ pseudoliberalů, kteří si spletli liberalismus s anarchií, jež pak nutně vedla k voluntarismu a následnému chaosu. V důsledku tohoto jednání se jen dokázalo, že trh ve zdravotnictví je nesprávný a vede jen k neetickému jednání zdravotníků. Tím se ovšem prokázala medvědí služba celému zavádění tržního hospodářství u nás (je otázka, zda to nebyl něčí úmysl).

Z této chybné premisy vyplynulo i chybné financování zdravotnictví. Protože se stát samozřejmě finančně nepodílí na chodu zařízení soukromých podnikatelů, neuplatňoval se u nás základní princip, který platí všude ve veřejném zdravotnictví, že se totiž stát podílí finančně na zajištění chodu zdravotnických zařízení v síti veřejného zdravotnictví, ale vycházelo se z toho, že lékař jako soukromý podnikatel musí vše financovat ze svého příjmu, jehož zdrojem se stalo pouze zdravotní pojištění. Přitom se ale zapomnělo zcela na to, že se při projektování všeobecného zdravotního pojištění v roce 1991 vycházelo z vícezdrojového financování zdravotnictví, jež mělo spočívat v tom, že provoz zařízení v síti veřejného zdravotnictví, který spotřebovává asi 30% prostředků na zdravotní péči, bude financován ze státních finančních prostředků a ze zdravotního pojištění bude financována jen činnost zdravotníků (jejich odměna za práci) a vlastní zdravotní péče, což činí asi 70% prostředků na zdravotnictví. Podobně totiž bylo u nás financováno zdravotnictví za první republiky - pokud se týká státních obvodních lékařů, všeobecných veřejných nemocnic a specialistů v síti veřejného zdravotnictví. Protože ale současné všeobecné zdravotní pojištění nebylo dimenzováno na to, aby samo zajišťilo chod celého zdravotnictví, došlo k tomu, k čemu nutně dojit muselo, že totiž prostředky určené na 70% potřeb zdravotnictví nemohou stačit na financování celých 100% potřeb zdravotnictví.

V důsledku toho jsou prakticky všechny zdravotní pojišťovny ve finančním propadu, protože mají platit i to, na co nemají podle původních propočtů z roku 1991 prostředky, a lůžková i ambulantní zdravotnická zařízení se dostala do dluhů, protože musí platit ze zdravotního pojištění i provoz, který z něj původně platit neměla. V důsledku nesmyslné všeobecné plošné privatizace došlo navíc k plýtvání prostředky zdravotního pojištění, z něhož se nakupovalo vybavení zdvojených a často zbytečných zdravotnických zařízení, jen aby byla „konkurenceschopná“. Prostředky zdravotního pojištění se plýtvá také tím, že se z něj platí tržní nájmý, které majitelům objektů musí přinést výdělek, což u neziskových organizací nepřichází v úvahu. Kdyby provoz zdravotnických zařízení, jejichž objekty by jim patřily, platily obce, okresy, kraje a stát ze státních prostředků, jako je tomu všude jinde při realizaci veřejného zdravotnictví, stačilo by těchto prostředků na zajištění kvalitního provozu daleko méně. V důsledku chybné plošné privatizace také došlo k tomu, že je skutečně nadbytek zdravotnických zařízení, nikoliv ale nadbytek lékařů, protože absolutní většina lékařů pracuje na dvou i více pracovištích, která všechna se snaží, aby měla smlouvu se zdravotní pojišťovnou, což je nutný předpoklad jejich existence.

Při zavedení systému neziskového, vícezdrojově financovaného veřejného zdravotnictví bude stačit na financování zdravotnictví celkové méně prostředků, jež budou navíc účelněji a správněji využity, přičemž se nebude muset omezovat rozsah zdravotní péče, a naopak bude zajištěna taková kvalita a úroveň zdravotní péče, na jakou jsme si již zvykli a jaká je běžná v okolních státech, a bude zajištěno i daleko lepší odměňování zdravotníků.

Vícezdrojové financování ovšem vyžaduje i změnu daňového systému, aby se do regionů, okresů a obcí dostávalo více finančních prostředků z existujících daní. Ministerstvo financí by pak ovšem nemělo z čeho sanovat bezrestně rozkradené banky.

Se základní chybnou premisou souvisí i zhoršená péče o spoluobčany pro neexistenci sítě zdravotnických zařízení, vytvořené státem podle objektivních ukaza-

telů. To, že je nutno vytvořit síť zdravotnických zařízení, zpočátku MZd popíralo, později to sice uznalo, ale mylně předalo její organizaci VZP ČR, která pro to není ale kompetentní, protože má pouze financovat zdravotní péči.

Nejhorším důsledkem chybné zdravotní politiky je neetický postoj k pacientům v důsledku čistě tržních vztahů ke spoluobčanům (soukromý podnikatel dělá jen to, co mu přináší zisk, a ne to, co je obecně potřeba, jinak se chová k solventnímu a jinak k nesolventnímu „klientu“, nepečuje o zdraví spoluobčanů, ale prodává výhodné svoji práci).

Co je třeba udělat, aby došlo k naprávě kritického stavu?

Je třeba současně přistoupit v zásadě ke dvěma druhům kroků. Je nutno uskutečnit jednak opatření směřující k tomu, aby se organizačně a ekonomicky nezhroutilo poskytování zdravotní péče, než nastartuje nový systém zdravotní péče, jednak zásadní systémové kroky, které zajistí dlouhodobě fungování zdravotnictví hodného konce 20. století.

V první řadě je nutno předložit vládě, poslancům a senátorům pravdivou, ničím nezkrácenou obsáhlou zprávu o skutečné současné situaci ve zdravotní péči, aby všechny tyto orgány pochopily vážnost situace a z ní vyplývající nutnost zásadních změn systému zdravotní péče, jež budou nutně spojeny i s určitými ekonomickými opatřeními.

Dále je třeba zastavit jakákoliv opatření směřující k rušení zdravotnických zařízení, dokud není vypracována koncepce zdravotní péče jako celku a jednotlivých oborů, aby se později nevytvářela znovu potřebná zařízení, jež byla krátce před tím zrušena (což by bylo velmi nákladné), a zastavit privatizace zdravotnických zařízení, aby se ještě více nezkomplikovalo následné vytvoření sítě veřejného zdravotnictví.

Ze systémových opatření je nutno v první řadě s využitím výše uvedené zprávy zpracovat koncepci zdravotní péče, jež by měla vycházet z předpokladu, že stát garantuje všem občanům základní zdravotní péči, jasně stanovenou zákonem, již zajišťuje prostřednictvím vícezdrojově financované sítě veřejného zdravotnictví, jež je jen doplněna soukromými zdravotnickými zařízeními.

Z této koncepce musejí vycházet nové návrhy jednak zákona o poskytování zdravotní péče, jednak zákona o všeobecném zdravotním pojištění.

Protože 31. 12. 1999 přestane platit zákon č. 48/1997 Sb., je nutno prodloužit jeho platnost do 31. 12. 2000. Pak by již měly platit výše uvedené nové zákony.

Na základní zákon o poskytování zdravotní péče pak musí navázat další z něj vycházející zákony - např. zákon o organizaci zdravotnictví a síti veřejného zdravotnictví, o financování zdravotnictví, o všeobecném veřejném zdravotním pojištění a jeho organizaci, o dobrovolném, nepovinném zdravotním připojištění, o léčivech, o vzdělávání zdravotnických pracovníků a další.

K zajištění zdravotní péče do rozběhnutí nového systému je třeba udělat některá nesystémová jednorázová opatření, o nichž by bylo možno napsat v dalším článku.

Času je málo, ale dá se vše zvládnout, pokud se začne ihned. Dojde-li ke kolapsu zdravotnictví, nezvládné obnovu zdravotní péče, hodné konce 20. století, sebestlepší ministr zdravotnictví ani sebelepší vláda.

19. 11. 1998 MUDr. JULIUS MÜLLER, PRAHA 10

OPRAVA

Ve SN č. 4/1998 (příloha, str. II) jsme otiskl přehled několika hlasování poslanců PSP ČR. Dodatečně jsme si ověřili, že údaje o některých poslancích nebyly přesné. V případě hlasování o vstupu ČR do NATO nebylo přítomno celkem 8 poslanců, z nichž tři (F. Čech, S. Titz, J. Žizka) byli na dříve plánované cestě ve Švédsku, další tři (J. Zachardová, L. Rajsiglová, M. Ransdorf) byli omluveni pro nemoc. Poslanec V. Laštůvka byl omluven ze závažných rodinných důvodů a J. Bláha rovněž omluven - bez udání důvodů.

(Dle informace ČTK ze dne 15. 4. 1998.)

REDAKCE

LIDÉ, DOBA, SKUTEČNOSTI

Uctění i neuctění 28. října 1998

(Dokumentace a zpráva určená redakci domácího zpravodajství ČT)

Domnívám se, že pro dnešní zpravodajství i pro dokumentační účely by bylo vhodné zaznamenat obrazem, jak bylo uctěno 80. výročí naší nové stát-

nosti. Dávám několik doložitelných návrhů na subjekty a objekty v Praze.

- A) *Bez sebemenší vlajkové výzdoby:*
1. ČTK, Opletalova 5-7, Praha 1, ačkoli právě 28. 10. slaví (?) 80 let od svého vzniku (také loni bez vlajek);
 2. Prof. Ing. Václav KLAUS, CSc., Kubišova 2 (loni bez vlajek), soukromý byt;
 3. Sdružení podnikatelů, Škrétova 6, Praha 2;
 4. Konfederace politických vězňů, Škrétova 6, Praha 2, ač u oken ve 3. patře možnost upevnění praporků;
 5. ZEMSKÉ NOVINY, Rámská 14, Praha 2;
 6. MELANTRICH, Václavské nám. (loni ještě s vlajkami).

B) *Bez státních vlajek, jen dva rudé prapory s pěticipou rudou hvězdou nad průjezdem domu:*

Budova KSČM a redakce Haló novin, Politických vězňů 9, Praha 1.

C) *Letos i loni - vzorné vlajkové uctění státního svátku:*

1. ČESKÝ ROZHLAS, Vinohradská 12, Praha 2;
2. Rádio Svobodná Evropa, Vinohradská 1, Praha 1; česká vlajka vpravo od vlajky USA - na čestném místě.

Letos je více vlajek na bankách, ale i v oknech jednotlivých občanů. Též pro publicistický pořad by byly vhodné rozhovory s některými z nich. Pravděpodobně nedemonstrují svou lásku k vlasti sáhodlouhými články v Lidových a jiných novinách nebo na letácích a billboardech.

28. 10. 1998

-BH-

Práce České televize a odkaz 17. 11. 1989

(Z dopisu generálnímu řediteli ČT Mgr. J. Puchalskému)

Nedávny 28. říjen i blížící se 17. listopad daleko více ospravedlňují snahu dovo-
lávat se odkazu těchto významných výročí. Jenže ne podle slov, ale podle skutků poznáme se. Řada řečníků se zřejmě znovu bude zařikat i jménem toho, za co můj otec obětoval život na komunistickém popravišti, za co jsem např. 17. 11. 1989 šel v čele manifestace s transparentem SVOBODU PRAVIDIVÉHO SLOVA / Jan OPLETAL, Jan PALACH. Bohužel, od té doby jsem vícekrát cítil mravní povinnost demonstrovat v tomto duchu, proti „státotvorné“ servilitě a vychytralé lhovosti. Třeba 71 hodinovými demonstracemi u pietního místa obětí komunismu: od 9. 5. do 18. 7. 1998 (za svobodu slova, proti líceměrnosti p. Jiřího Rumla, tolerované šéfredaktorem Lidových novin), ohlášeny i do ČT, ale bez sebemenší glosy našich sdělovačů (mimo deníku Špi-gla a měsíčníku SVOBODNÉ NOVINY). Ob-

dobných případů bych mohl uvést více, i z doby, kdy jsem ve FS ČSFR prosadil zákon o době nesvobody 1948-1989, číslo 480/1991 Sb. atd.

Jistě že to mrzí osobně, ale se současným vědomím objektivní nutnosti posoudit výhrady oponentů. Bohužel však nejde pouze o mou osobu, ale o doložitelně šířící se jev, kterému Jan Werich říkal: „Všimnout - nechat.“ Databanka mého PC je naplněna množstvím podobných postupů vůči jiným lidem, jako: 28. 10. 1998, při kladení kytic u sv. Václava, jenom TV Prima letmo postihla nějaké demonstřanty. Ovšem bez jakéhokoli vysvětlení. ČT a TV NOVA věc vůbec ignorovaly. Takže informace žádná. Podobně všechen denní tisk následujícího dne. Toliko deník Špi-gl uvedl, že šlo o Unii otců a o národní sociály.

13. 11. 1998

-BH-

Otevřený list Petičnímu výboru PSP ČR

JUDr. Cyril Svoboda,
předseda výboru

Praha 20. 11. 1998

Věc: Zhodnocení ústavnosti KSČM podle jejich stanov - petice

Vážený pane předsedo, dosavadní působení KSČM nese mnohé znaky nejasnosti a nevěrohodnosti, které jsou v rozporu s platným právním řádem, zakazujícím už jenom hlásání jakékoli formy násilí:

1. KSČM na jednu stranu tvrdí, že ctí lidská práva, a přitom se nedistančuje ani názvem, ani odmítavým stanoviskem od násilnických proklamací Komunistického manifestu Marxe a Engelse, jehož se nehodlá zřít. Dokladem je dopis ÚV KSČM z 2. 9. 1998, str. 4 (viz příloha této petice).

2. KSČM zavádějčně mate veřejnost na-

prostou nelogičností a neupřímností. V programovém prohlášení totiž stanoví za svůj cíl socialismus, aniž by však socialismus dala do svého názvu. Naopak, rozporuplně, avšak o to víc ostantativně se KSČM charakterizuje názvem průkazně totalitní ideologie a moci.

Vážený pane předsedo, není třeba dalších úvodních slov tam, kdo promlouvají historická i současná fakta. Právě pod jménem těchto poučení, s důrazem na klasické „Audiatu et altera pars“, žádám poslance celého politického spektra o poctivé řešení této závažné problematiky. **Pamatujme však, že i Hitlerův Mein Kampf nebyl jenom „neškodnou“ fikci nacistické ideologie a praxe. Proto dodnes s právem jsou v civilizovaném světě postihovány recidivy této nelidskosti.**

V uctě

BOHUSLAV HUBÁLEK, PRAHA 9

Občanská hovorna

(Český rozhlas, stanice PRAHA - 23. 11. 1998 v 8.00 hod.)

Redaktor: PhDr. Boris RIEGLER.

Hosté: Ing. Antonín BĚLOHOUBEK, signatář Charty 77; PhDr. Rostislav JANOŠÍK, šéfredaktor SVOBODNÝCH NOVIN; pan Jiří MESICKI, politický vězeň komunismu; MUDr. Julius Müller, skautský vedoucí.

V půlhodinovém pořadu zazněly kritické výtky na současném dění i na záporné události minula. V souvislosti s aférou bývalého starosty Vídně byl shodný názor: **odtajnit všechny materiály StB** - ke vzniku aféry přispělo zejména selhání Kanceláře prezidenta ČR.

A. Bělohoubek propagoval přímou demokracii. Negativně hodnotil úlohu nekomunistických signatářů Charty 77, Ing. Rudolfa Battéka a PhDr. Václava Bendy - také v bývalém Federálním shromáždění ČSFR (FS ČSFR). Tehdejší poslance rozdělil toliko do dvou nechvalných kategorií, v podstatě netečných, cynických lidí. Nedošlo na představitele přínosných přístupů.

R. Janošik uvažoval o možnosti morálního soudu nad provinivšími se utlačovateli. Poukázal na závažné postřehy, které otisknou příští SVOBODNÉ NOVINY pod názvem *Operace Golgota*.

J. Mesicki na mnoha příměrech, srozumitelných podobenstvích, dokreslil zážitky z komunistických kriminálů, ale i tzv. posametové doby: jestlipak pan L. ADAMEC a jemu podobní musí namáhavě pracovat, aspoň jako topiči nebo umývači oken? Též poukázal na křesťanství a na jeho praktický význam, pokud by se uplatňovala základní vyznání víry: Desatero atp.

Skautský vedoucí **J. Müller** obohatil diskusi nadějnými poznatky ze současného skautského života.

B. Riegler na závěr vyzval posluchače, aby vyjádřili svůj názor a připadné připomínky.

Proto by bylo užitečné v dalších pořadech upřesnit vyřčená slova aspoň rámcovým dokladováním. Ať už se to týká práce bývalého FS ČSFR, nebo rozporuplné situace v Konfederaci politických vězňů (KPV) atd.

23. 11. 1998

BOHUSLAV HUBÁLEK

Z GALERIE ELITY ČESKÉHO NÁRODA

O národu, jenž měl být zapomenut, o jeho minulosti i budoucnosti
FRANTIŠEK LADISLAV RIEGER, POLITICKÝ „VŮDCE NÁRODA“

František Ladislav RIEGER
(10. 12. 1818 - 3. 3. 1903)

Motto: „Svoboda myšlenek nemá žádné ceny, není-li spojena se svobodou projevu.“
(F. L. Rieger)

Dvojí jubileum „vůdce národa“

Letošní „osmičkový“ rok je poměrně bohatý na nejrůznější výročí. Patří mezi ně také 180. výročí narození a 95. výročí úmrtí **Františka Ladislava Riegra**. Žel bohu, právě na něho se v našich „sametových“ sdělovacích prostředcích jaksi zapomíná. Snad proto, že i on poznal na vlastní kůži, jak se v Čechách dobro a zásluhy o vlast nezřídka „odměňují“ závistí, nevděkem a osobními útoky.

F. L. Rieger, jeden z představitelů české liberální politiky 2. poloviny 19. století a zeť historika F. Palackého, vstoupil do povědomí nejširší veřejnosti jako politický „vůdce národa“. Stal se osobností, která právem vzbuzovala všeobecnou úctu. T. G. Masaryk o něm napsal: „Před čím se všichni skláněli, byla láska a věrnost Riegrova jeho politickým ideálům, neúmornost jeho práce, jeho osobní poctivost a nezištnost.“ To jsou vlastnosti, které bychom rádi viděli také u našich dnešních politiků.

O českých dějinách

Připomeňme si některé myšlenky F. L. Riegra, které jsou výsledkem jeho hluboké znalosti české národní povahy, historie i vlastních zkušeností z politického života. Nejen příbuzenský vztah k F. Palackému ho opravňoval k tomu, aby vyslovoval na veřejnosti své úsudky o českých dějinách.

V projevu v rakouské říšské radě v r. 1861 mimo jiné řekl: „Kdo naše dějiny zná, ten zajisté ví, že pro všechny časy, kdy svoboda se v naší vlasti povznese, i naše národnost a naše národní literatura mohutně pokročily, a kdykoli u nás vlády se zmocnil absolutismus, to šly za ním i germanizace a potlačování národnosti.“

Nepřipomíná vám to něco? Pokud ano, nabízí se otázka, zda jsme již v novém absolutismu, nebo zda k němu teprve milovými kroky spějeme. A s onou germanizací je tomu podobně.

Morální tlak postačí?

F. L. Rieger, třebaže si byl vědom německé hrozby, zůstal po celý život stoupencem pokojné cesty vývoje, jak o tom píše v r. 1864: „Zkušenost nás učí, že vyjma některé zvláštní poměry nebývá ani radno, ani potřeba národům, aby dobývaly práv svých násilnými cestami, ježto morální tlak jejich inteligence a materiální moci obyčejně dostává, aby obhájili jich cestou míru a zákona, anebo bojem toliko duchovním.“

Tyto řádky napsal F. L. Rieger na základě zkušeností s nesjednoceným Německem. Co dokázalo Německo sjednocené pod Bismarckem a Hitlerem, netřeba připomínat. Jak se chovalo znovusjednocené Německo po pádu „železné opony“ v režii H. Kohla a K. Kinkel, máme ještě v živé paměti. Jaké překvapení nám přichystá náš západní soused po volebním vítězství sociálních demokratů v nedávných volbách, je nadále velká neznámá. F. L. Rieger by se možná divil, v jakém světě to žijeme.

Dva pilíře svobody

Jako mladý, začínající politik si byl F. L. Rieger vědom také toho, na čem stojí základy moderní evropské demokracie. Na říšském sněmu v Kroměříži to charakterizoval těmito slovy: „Chcete-li zbudovati svobodu bránu vítězoslavnou, pomněte, že spočívá na dvou mocných sloupech: jedním jest soud porotní, druhým svoboda tisku. Uvažte to dobře, než připustíte výjimky, jimiž se sloupy tyto zeslabují, aby snad celá velkolepá budova svobody nezřítila se nad hlavou vaší.“ Co by „vůdce národa“ asi říkal našim

JUDr. František Ladislav RIEGER se narodil dne 10. 12. 1818 v Semilech v rodině mlynáře. Navštěvoval gymnázium v Jičíně, odkud v r. 1833 přestoupil na Akademické gymnázium v Praze (jeho učitelem byl J. Jungmann) a dále pokračoval ve studiu na filozofii. V Praze se seznámil s řadou osobností tehdejší kultury (J. K. Tyl, K. J. Erben, K. H. Mácha, A. J. Vrtátka aj.). Zprvu pracoval v otcově mlýně a při tom studoval práva: zpočátku tajně, posléze se souhlasem otce. Když studium ukončil, nastoupil v r. 1841 k trestnímu soudu, avšak již o několik měsíců později byl zatčen kvůli podezření z pomoci polským emigrantům. Po vynuceném odchodu ze státní služby se připravoval na složení doktorátu (1847). Aktivně se zapojil do revoluce 1848-49 do boku liberálních politiků F. Palackého a K. Havlíčka; stal se členem Národního výboru a poslancem říšského sněmu. Po porážce revoluce cestoval po západní Evropě (1849-1851) a v r. 1853 se oženil s dcerou F. Palackého - Marií. I v těžkých časech Bachova absolutismu neustával ve veřejné činnosti: v r. 1860 začal vydávat Riegrův slovník naučný a od 1. 1. 1861 se podílel na vydávání nových českých politických novin - Národních listů. Po dobu tří desetiletí stál spolu se svým tchánem F. Palackým v čele české politiky. Konzervatismus staročeků a zejména neúspěch při tzv. punktacích a následná porážka ve volbách v r. 1891 vedly k odchodu F. L. Riegra z aktivní politiky. Český národ přesto na svého „politického vůdce“ nezapomněl. Až do své smrti (3. 3. 1903) zůstal F. L. Rieger uznávanou autoritou mezi politiky, kteří zasvětili svůj život myšlence emancipace českého národa.

„sloupům svobody“? První nemáme vůbec a ten druhý stojí na velice vratkých základech. Ostatně, všechno je v lidech. Těžko si představit, že bývalí normalizační novináři se přes noc přerodí v pravé demokraty. Někteří se o to ani nepokusili. Dnes už tu máme zase informační monopol. Přít se můžeme jen o stupeň provládní vstřícnosti, kterou kdosi před časem v televizní Aréně trefně nazval „rektálním horolezectvím“.

Proti trestu smrti

Nejen naše cesta k obnově svobody a demokracie po listopadu 1989 vedla přes požadavek zrušení trestu smrti. Nejinak postupoval i mladý poslanec říšské rady F. L. Rieger o 140 let dříve, když prohlásil: „Při zločinech politických je trest smrti na jisto ukrutným a nepřiměřeným, neboť tu obrací se často proti lidem nejšlechetnějším, a kdekoli stát uvaluje trest smrti na politické zločiny, nejví se nám jako nestranný vykonatel spravedlnosti, jenž by vžil práva obou stran váhou stejnou.“

A protože F. L. Rieger byl nejen právník, ale i vlastenec, jeho stanovisko vyjadřuje zájmy národa: „Je-li idea, pro kterou muž v boj se pouští, ideou pravou, je-li potřeba, pro kterou zápasil, skutečnou potřebou jeho národa, pak bylo by to zločinem státu, kdyby jej měl odsouditi jako zločince k trestu smrti...“ Riegrovy obavy o osudy politických vězňů v období po porážce revoluce 1848/49 byly naprosto oprávněné. Dokonce ještě o 100 let později, počátkem 50. let našeho století, mnozí z budoucích chartistů a apoštolů „sametové revoluce“ (J. Ruml, A. J. Liehm, Č. Císař, O. Šik, M. Galuška, P. Kohout, E. Kadlecová, S. Machonin, L. Lis, J. Taussigová, M. Hübl, M. Vaculík, V. Knapp, J. Pelikán, Z. Hejzlár, B. Šimon, L. Mňačko, L. Kundera aj.) obhajovali rozsudky smrti nad „agenty imperialismu a sionismu“ a nad „bandou Slánského“!

Osudové střetávání: Češi a Němci

Jako červená nit se českými dějinami táhne problém soužití Čechů a Němců. F. L. Rieger o tom v r. 1867 napsal:

„Co se nás Čechů týče, naše situace jest velmi jednoduchá. Naše historie, bohužel, jest téměř po tisíciletí jediný boj o zachování naší individuality a naší národnosti proti atrakci a expanzi žilvu německého. To jest faktum nepopíratelné, a pokud národ český bude žít, pokud v sobě bude cítiti jakousi sílu životní, bude předním účelem jeho chrániti tuto existenci a národnost svou, aby nezahynula v tom moři německém.“

Národ s roubíkem a zavázanýma očima

Doba pobělohorská bývá nazývána dobou „temna“. Těžko se hledá výstižnější označení pro toto období národního ponižení a postupné likvidace. Charakteristika této kapitoly českých dějin z pera F. L. Riegra nepostrádá v sobě prvky originality:

„Všechny ty proudy krve a ty haldy mrtvol a všelijaké to neštěstí, jež tehdá potkalo národ náš, by se bylo mohlo napravití během času. Ale to, že páleny byly naše knihy na tisíce, že naše vzdělanost byla zahubena násilím, to se nedalo napravití až do dnešního dne. (...) Tenkrát zavázali národu naše mu oči, aby neviděl, zacpali mu ústa, aby nemohl mluvit, svázali ho a mrštili jím, abych tak řekl, do kouta nevědomosti, aby byl zapomenut. (...) Věda je pro každý národ jako světlo života, které ho zachováva a živí. Jako květina každá, která jest zbavena slunce, vadne, křhaví a hyne, tak též národ, který nemá slunce vědy vlastní, slábně, sprostáčí a hyne...“

Jinými slovy: národ bez vědy je odsouzen k závislosti na jiných, přestává být sa-

mostatný a nakonec je pohlcen národem silnějším a „vzdělanějším“.

Společně s Moravany a Slováky

Dávno před vznikem samostatného Československa, v programu Národních listů z 1. 1. 1861, nastínil F. L. Rieger vizi budoucích vztahů Čechů, Moravanů a Slováků. Poté, kdy došlo k rozdělení československé federace, znějí jeho slova zároveň jako varování před možnými úskalími budoucího vývoje ve střední Evropě.

F. L. Rieger tehdy napsal: „Bratřím Slovákům přejeme vroucně, aby i jim se dostalo rovnoprávnosti a důstojného postavení v mezích království uherského. (...) Přejme si, aby zachováno bylo i budoucně spojení naše se Slováky, zakládající se ve společném literárním a vědeckém jazyku. (...) Jakož pak Čech pokládá Slovana za bratra, Slovák za bližence svého, je nám Moravan takofka alter ego - sám druhý Čech. Moravan rodem a krajinou, Čech národem! Jejich sláva je naše sláva, jejich utrpení naše neštěstí. (...) Jakož jsme z velebného Velehradu přijali křesťanství pospolu, jakož jsme od věků žili a bojovali pospolu, jakož na Bílé hoře klesla samostatnost naše pospolu: tak povzneseť čest a blahobyť svůj zajisté, jen když opět pevně budeme pospolu. Neznajíce dosah událostí budoucích, přejeme si, aby spojení naše, založené na právu historickém a národním, stávalo se vždy bližší a jako vnitřnější.“

Historické zkušenosti z tisíciletého soužití Čechů a Moravanů v jednom státě a 74leté „manželství“ se Slováky jen potvrzují Riegrova slova. Není těžké uhodnout, komu posloužilo rozdělení Československa ani kdo si zahrává s myšlenkou na možné odtržení Moravy od Čech. Mnohokrát v dějinách jsme tu situaci už zažili: když se dva perou, třetí se směje.

Proti útokům mladočechů

Je trpkou, staletími ověřenou pravdou, že doma není nikdo prorokem a že v Čechách byl úspěch toho druhého vždy smrtelným hříchem. O tom se mohl ostatně přesvědčit na vlastní kůži také F. L. Rieger.

Jeho političti odpůrci mu nedokázali odpustit zejména to, že prosadil stavbu Prozatímního divadla v Praze. A tak zahájili boj „proti autoritám“ a proti „nedůstojné budouci“, jak Prozatímní divadlo nazývali. Ve skutečnosti však nešlo o žádnou „boudu“, ale o samotnou osobu F. L. Riegra, který se stal nepřekročitelnou překážkou pro rychlejší postup ambiciózních mladých mužů směrem k vyšším metám.

Na útočný článek mladočechů s názvem *Pravda o národním divadle*, který uveřejnily Národní listy, odpověděl F. L. Rieger obsáhlou statí, jež vznikla dne 18. 8. 1875 na jeho velkostatku v Malči. Příznačné jsou již první věty Riegrovy obhajoby: „*Ano, jsem starým vlastencem, již od oné doby, kdy se z vlastenectví ještě nedal v nižádné formě udělati kšeft...*“ Dnešní „vlastenci“ to mají mnohem snadnější. A hlavně: není to zadarmo!

Rieger pokračuje: „... Vždyť je známo, že jsem vždy pečlivě vyhledával a cenil talenty politické a odporoučel i uvedl na působíště důležitá i muže takové, kteří se mi pak odsloužili jízlivým nepřítelstvím!“ A na jiném místě konstatuje: „Když jsem před 40 lety už jen s malým počtem vrstevníků podnikl boj za věc národa, nelákala nás tato věru ani růžovými nadějemi, ani prospěchy, ani slávou, a přece jsem ji zasvětil celý život svůj, kdežto jiní, kteří teď velké slovo vedou, sloužili ještě dlouho jiným bohům, anebo byli snad ještě v plenkách a neměli by snad posud zdání o povinnostech k národu, kdyby nebyl náš, jimž nyní předpisovati chtějí, kde jakou oběť máme přinášeti vlasti...“

Pokud vám toto trpké zjištění zklamaneho vlastence F. L. Riegra něco připomíná z naší polistopadové přítomnosti, pak to není podobnost vůbec, ale vůbec náhodná.

Věčně „neomylní“ Češi

Jsou slova, při jejichž četbě si jen tak pro sebe řekneme, že jsou jakoby ušitá na dnešní dobu, třebaže od jejich napsání uplynulo více než 120 let. K nim patří i tato slova F. L. Riegra, jimiž odpovídal na „útoky diktované ctižádostí hrabivou a závistivou a jízlivou nenávisť proti osobě mé“.

Rieger píše: „... Takoví jsou již ti naši radikální demokraté, že si osobují právo vládnouti vším lidem, vším národním jménem, a nedopustiti, aby někdo směl jinak obecněmu dobrému sloužiti, než oni rozkazují. K tomu jsou ti neomylníci v demokracii tak do sebe zamilováni, že jim ani na okamžik nenapadne, že by se mohl národ opovážiti pochybovati o tom, jsou-li právě oni co do pravdy, schopnosti a obecné důvěry povoláni vládnouti národním jménem.“

Jedině národ smí rozhodnout...

„Vůdce národa“ by nebyl hoden svého čestného titulu, kdyby nenašel způsob, jak z té šlamastyky ven. Říká: „Snad by se národu našemu vedlo lépe, kdybychom všichni byli dokonalejší, obětavější, méně sobečtí, a tudíž i svornější.“

Na jiném místě Rieger navrhuje obrátit se k národu a nebát se přiznat, že politické jsou s rozumem v koncích. Ještě je tu vždy „génus národa“, který si za všech okolností ví rady: „Nastane-li čas chvíle, kdy nebudete moci dále s dílem svým, neskládejte vinu na jiné, nezuřte marně, ale apelujte na národ a dejte mu možnost, aby se pronesl svobodně, komu chce svěditi věc svou a jakými cestami ji chce vésti dále.“

Neboli: Demokracie znamená nejen zodpovědnost, je to i umění prohrávat ve volbách a odejít včas z politické scény. Není nutno se bát názorů lidí a je třeba jim dát možnost, aby formou referenda sami rozhodli o tom, co považují za životně důležité.

Politická závěť

Když na počátku března 1903 F. L. Rieger ve věku nedožitých 85 let zemřel, zanechal českému národu poselství, označované jako politická závěť. V něm se praví:

„Národu věrní synové a dcery národa našeho podle těchto zásad vždy horoucně a svorně, bez závisť pečovati o všestranné zvelebení jeho, pak důvěřuji, že je zesílí duševně, mravně i hmotně, takže odolá všem událostem a všem převratům politickým, jejichž směr a tlak napřed vyměřiti a nebo podle své vůle obrátiti národu, zvláště malému, jako náš, není dáno.“

Památka F. L. Riegra bude natrvalo žít v srdcích všech českých vlastenců.

17. 11. 1998 PhDr. ROSTISLAV JANOŠÍK
FOTO: ARCHIV AUTORA

Poznámka autora:

Citace uvedené v článku pocházejí z těchto publikací: *Politické výroky a zásady F. L. Riegra o poměrech a budoucnosti naší v Rakousku*. Sestavil J. J. Langner, Praha 1898; F. L. Rieger: *Slovo o národním divadle*. Otisk z Pokroku, 1875.

Osmdesát let od vzniku ČSR

Dne 28. října si připomeneme 80. výročí vzniku a uznání Československé republiky v novodobých dějinách Evropy a celého světa. Za naše politické a hospodářské osamostatnění z 300leté nadvlády Rakousko-Uherska vděčíme spojencům: Anglii, Francii a USA. Byl to americký prezident W. Wilson, který dal podnět k osamostatnění malých národů v Evropě.

O naší samostatnost se velkým dílem zasloužilo 200 000 legionářů na všech frontách Evropy: v Rusku, ve Francii a v Itálii v čele v prof. T. G. Masarykem, M. R. Štefánikem, Dr. E. Benešem a silným odbojem doma, vedeným Dr. K. Kramářem, Dr. A. Rašínem, A. Švehlou a dalšími vlastenci Sokola a ostatních organizací.

Můžeme být hrdi na to, že náš národ si udržel vůli pro svobodu, že odolal tlaku svých výbojných sousedů. Po tolika letech nesvobody je to argument dostatečně silný k tomu, aby český národ obnovil svoji samostatnost jako stát. Je pro tento lid důležité připomenout si všechny ty, kteří se o obnovení naší samostatnosti zasloužili, jakož i všechny naše padlé a žijící legionáře.

Obnovení hospodářského života v nové republice bylo velmi obtížným úkolem, ale díky vlastenectví, nadšení a odbornému vedení naší ekonomiky se brzy ukázala síla českého národa. Ministr financí tehdejší republiky, Dr. A. Rašín, uzavřel dne 26. února 1919 hranice, dal okolkovat všechny bankovky a část z nich zadržel jako státní půjčku, byl nařízen soupis majetku občanů ke dni 1. 3. 1919 a vypsána dávka z majetku. Díky této Rašínově ekonomické politice si vydobyla Československá republika uznání celého vyspělého světa a zakrátko po svém vzniku se stala státem s jednou z nejvýspěšějších ekonomik na světě!!!

Dne 5. 1. 1923 byl Dr. Rašín zákeřně postřelen před svým domem komunistickým fanatikem a 18. 2. 1923 na následky atentátu zemřel. Stalo se tak v době jeho největšího úspěchu, který vykonal pro svou vlast.

Zradou západních velmocí, Anglie a Francie, a to podepsáním Mnichovské dohody s Hitlerem dne 30. září 1938, ztratila mladá republika pohraniční území. Dne 15. 3. 1939 byl zbytek republiky přepaden německými vojsky a byl zde zřízen Protektorát Čechy a Morava. Slovenský prezident Tiso získává se souhlasem Hitlera samostatnost Slovenska, Podkarpatskou Rus obsadili z velké části Maďari.

Samostatnost naší republiky byla obnovena vítězstvím spojených vojsk Anglie, Ruska a USA nad Německem a jeho kapitulací 8. 5. 1945. Po válce byla slibně se rozvíjející demokracie opět poražena v r. 1948 únorovým pučem komunistů, kteří za pomoci Ruska uchvátili moc v naší zemi. Pro národ nastalo jedno z nejhorších údobí jeho existence. Vlastní zrůdci našeho lidu začali zavírat, mučit a popravovat ve jménu komunistické ideologie nejlepší vlastence tohoto národa. Stačilo být pouze členem některé vlastenecké organizace, např. Skautu, Sokola, Orla atd., což mělo za následek i fyzickou likvidaci celých rodin.

Toto smutné údobí našich novodobých dějin skončilo roku 1989, kdy dochází opět k obnovení demokratických práv v naší zemi. Tolik očekávanou obrodu demokracie a ekonomického rozvoje zkazila skutečnost, že za vlády premiéra V. Klause, do něhož lidé vkládali naděje, nedošlo k potrestání viníků hrůz komunistických represí a ani ekonomice se nedaří. Tolik očekávaný ekonomický vzestup byl vystřídan útlumem. Jedině bývalí komunističtí pohlaváři jsou dnes ekonomickými špičkami této země, kam je vynesla „sametová revoluce“ a kde je dokonale ochránila Klausova vláda. Ve srovnání s A. Rašínem a první republikou působí posametová ekonomika jako ekonomický puč komunistů a jejich ochránců. Největší bolesti současné republiky je nedodržování ani těch zákonů, které byly vytvořeny po r. 1989. Nadějí pro tuto zem je však duchovní síla národa.

Za KAN JAROMĚŘ:
JAROSLAV ŠEMBERK

› DOKUMENT › DOKUMENT › DOKUMENT › DOKUMENT › DOKUMENT ›

PRVNÍ MEZINÁRODNÍ KONGRES O PŘÍMÉ DEMOKRACII (Příbram, 25. - 27. 8. 1998)

Doufáme, že tímto kongresem začal být už konečně odpočítávan čas nerozumu a nemravnosti v podobě zastupitelské lžidemokracie! A doufáme také, že toto odpočítávání nebude trvat až ostudně dlouho.

SVOBODNÉ NOVINY přetiskují úvodní slovo hlavního organizátora tohoto kongresu - Dr. Jiřího Poláka. Přetiskujeme také příspěvek, který pro účastníky kongresu napsal Ing. Antonín Bělohoubek.

REDAKCE

Úvodní proslov

Dámy a pánové, drazí přátelé, jménem naší skupiny, Hnutí za přímou demokracii, mám velké potěšení přivítat Vás na tomto kongresu, prvním tohoto typu, který se kdy konal v kterékoli zemi. Mezi našimi mezinárodními účastníky chci zvláště přivítat Prof. Theodora Beckera, profesora politické vědy na Univerzitě v Auburn v Alabamě a Dr. Christu Slaton, vědeckou pracovnici z USA. Prof. Becker a Dr. Slaton laskavě svolili organizovat druhý a třetí den, jakož i řídit jednání tohoto prvního dne.

Jsem hrdý na to, že mohu říci, že ve Washingtonské deklaraci z r. 1918, totiž v dokumentu, který vyhlášoval vznik Československé republiky, byla již obsažena idea přímé demokracie, to jest právo na občanskou iniciativu a na závazná referenda. Tento dokument podepsal, mezi jinými, první prezident této země, T. G. Masaryk. Následující politický vývoj zhasil tuto jiskřičku naděje. Dnes, osmdesát let později, jiskra je znovu vznícena a brzy rozpoutá požár. Možná že je něco symbolického ve skutečnosti, že první kongres o přímé demokracii se koná právě v této zemi, po Švýcarsku první, alespoň v Evropě, kde nejvyšší představitelé formálně přijali princip přímé demokracie jako ideologický základ jejich rodícího se státu.

Myslím, že tento kongres by se mohl stát historickým, že by v budoucnu mohl být považován za událost vyznačující zahájení nové éry, éry skutečné demokracie.

Chťel bych Vás teď stručně informovat o skupině, která organizuje toto setkání, totiž MDD (Movement for direct democracy)

- Hnutí za přímou demokracii. Myslím, že naše hnutí se liší od většiny podobných dvěma charakteristickými rysy. Zaprvé - ačkoli jsme aktivní v České republice, nepokoušíme se ovlivnit politiku této země. Naší ambicí je vytvořit kanály pro mezinárodní spolupráci a příspěk k vyvinutí teorie přímé demokracie, formulovat stanoviska, na nichž by se většina DD aktivistů mohla shodnout. V tomto směru je náš přístup podobný snahám Dr. George Sagiho, s nímž doufáme nastolit plodnou spolupráci. Rozdíl mezi námi a Dr. Sagim je v tom, že on se pokouší vybudovat dosti formální organizaci, zatímco my máme na mysli pouze síť neformální, avšak poměrně pravidelných mezinárodních kontaktů. Tento kongres by mohl být prvním krokem v tomto směru. Bude-li to finančně možné, chceme začít vydávat (v angličtině) čtvrtletník DD bulletin, obsahující informace o DD iniciativách v různých zemích a o jejich pokrocích. Toto je první aspekt, který chci zdůvodnit.

Druhý charakteristický rys je naše zaměření na problémy životního prostředí. Teoretickým základem naší činnosti jsou práce tří odborníků a mé vlastní. Před několika málo lety jsme se rozhodli sloučit naše úsilí za účelem formulace něčeho, co by se dalo nazvat „strategie přežití“. Pro nás je přímá demokracie nejen způsob, jak zvýšit možnosti občanů zúčastňovat se politického procesu. Jak to vidíme, je možná přímá demokracie jedinou realistickou cestou k překonání nejhorší krize v dějinách lidstva. Tradiční stranické systémy se zaměřovaly - a zaměřují - především na rozdělování hmotných statků. V diktaturách je toto rozdělování vynucováno shora, při potlačení veškeré opozice. V takzvaných parlamentních demokraciích a prezidentských systémech dochází k rozdělování cestou konfliktů mezi různými kategoriemi občanů, jakož i konfliktů (a do jisté míry i pokoutní spolupráce) mezi malými elitními skupinami, v prvé řadě vedeními politických stran.

Tento systém mohl fungovat uspokojivě během posledních zhruba sta let a byl největším přiblížením se demokracii, jakého bylo možno v této historické epoše do-

sáhnout. Po skončení studené války se situace silně změnila. Místo hrozby nukleární války jsme si uvědomili jinou a ještě horší hrozbu přicházející z našeho okolí. Víme teď, že naše civilizace může být v kterémkoli okamžiku smetena velkým meteorem. Experti říkají, že toto nebezpečí může být ve většině případů odvráceno, vybudujeme-li systém teleskopů pozorujících celou oblohu dnem i nocí a vyvineme-li potřebnou technologii. To bude však vyžadovat mnohem větší prostředky, než jaké je většina politiků zatím ochotna pro tento účel poskytnout.

Ještě zřejmější je hrozba přibližujícího se vyčerpání přírodních zdrojů naší planety a rychle se zhoršujících životních podmínek. Překonání těchto hrozeb bude vyžadovat spolupráci velké většiny občanů. Nemá to nic společného s tradiční pravo-levou dimenzí politických systémů. Stranická politika je neschopna řešit takové problémy, poněvadž je založena na konfliktech, jejichž účelem je dosáhnout krátkodobé výhody i za cenu toho, že si společnost, v delší perspektivě, říká o neštěstí. Většina stranických politiků je neochotna - a v praxi i neschopna - převzít zodpovědnost za přežití, protože jejich strategie nesahají dále než k příštím volbám. Jsme přesvědčeni, že přežití může být zajištěno pouze tím, že se zodpovědnost přenese na úroveň řadového občana jako jedince místo jako příslušníka té které kategorie. Věříme, že v přímé demokracii si občané zvolí strategie přežití, i když to bude znamenat radikální změnu životního stylu v některých oblastech. (Pozn. red.: O této problematice viz článek J. Ohnutka Globální program přežití, otištěný ve SN č. 5/1998.)

Tento ekologický přístup k přímé demokracii byl vyvinut dvěma členy naší skupiny, Prof. Josefem Šmajsem, profesorem filozofie na Masarykově univerzitě v Brně, a Ing. Jaroslavem Kočím, významným ekonomem a konstruktérem. Další specialista, patřící k našemu kroužku, je Dr. Milan Valach, jehož práce se zaměřují na demokratizaci ekonomických systémů, přesněji: na demokratizaci systémů podnikového vlastnictví.

Dr. Jiří Polák

Buřičovy postřehy o demokracii

❖ Nedejme se mást chválami, které slepí a otrlí mudrlanti pronášejí a sepisují o údajné vyspělosti naší civilizace! Pozorně naslouchejme těm, co jsou míněni hodně odlišného. Katastrofy politické, hospodářské, ekologické a mravní nás k tomu přímo vybízejí.

❖ Nerozumu a nemravnosti je i na prahu dalšího tisíciletí u „homo sapiens“ spousta. Špatností klíčovou, onou žábou na prameni je nerozum a nemravnost v podobě zastupitelské lžidemokracie.

❖ Miliony potupně ovládaných, kteří se prostřednictvím zastupitelské lžidemokracie vydávají na milost a nemilost tlupám vícenásobných zločinců - TAKOVÝ je stav „homo sapiens - člověka moudrého“ i na prahu dalšího tisíciletí!

❖ Čas rozumu a mravnosti nezačne, dokud nepomine zastupitelská lžidemokracie.

❖ Až katastrofální nedostatek lidí schopných přemýšlet na patřičné úrovni se dnes projevuje především v tom, jak málo je buřičů útočících proti zastupitelské lžidemokracii a horujících pro poctivou demokracii přímou.

❖ Degradovat miliony lidí na tvory nezpůsobilé spolurozhodovat o podstatných věcech přímo, to je zločin Z NEJVĚTŠÍCH! A právě na něm stála a stojí zastupitelská lžidemokracie.

❖ Zastupitelská lžidemokracie je zločinem především z hlediska mravního (z lidí mravně ne dost silných dělá prodejné příkrčence, tvory mravně rozbedlé), AŽ PAK je zločinem i z hlediska politického.

❖ Prodejné příkrčenectví milionů potupně ovládaných je hanebností nejrozšířenější a svým způsobem i nejpuštošivější.

❖ Každé volby v zastupitelské lžidemokracii jsou vlastně znovu a znovu opakovaným Mnichovem, znovu a znovu prodlužováním stavu, kdy o podstatných věcech rozhodují chorobně domýšlivá individua o nás bez nás.

❖ Kritérium poctivosti politiků je naštěstí prostinké: chtějí, nebo nechtějí poctivou demokracii přímou? Kdo ji nechce, toho můjme za chorobně domýšlivého cynika nebo chorobně domýšlivého hňupa, který je plný choutek smýkat slepými a otrlími zuboženci.

❖ Kdo přistupuje na to, aby byl zastupován i při rozhodování o podstatných věcech, jako kdyby on sám byl duševně méněcenný, ten duševně méněcenný svým způsobem SKUTEČNĚ JE!

❖ Voličům v zastupitelské lžidemokracii opakujme znovu a znovu: Podporovat jedny darebáky proti darebákům jiným, to je sprostota a darebáctví TAKÉ!

❖ Chorobně domýšliví PODLIDÉ. V novodobé historii k nim na prvním místě patříli, patří a budou patřit političtí recidivisté v zastupitelské lžidemokracii.

❖ Zastupitelská lžidemokracie stojí na tolerování politického zlodějství. Až toto zlodějství potupně a puštošivě ovládání tolerovat přestanou, zastupitelská lžidemokracie skončí.

❖ Vyjádřeno matematicky: Zastupitelská lžidemokracie se rovná: stáda tvorů slepých a otrlých plus chorobně domýšliví stádníci. Kdo toto konstatování odmítá, je slepý a otrlý také.

❖ Smír, který je u našich současníků snad nejostudnější: smír se zastupitelskou lžidemokracií, to jest smír s tlupami politických recidivistů, kteří se nestydí parazitovat na slepotě a otrlosti milionů lidí.

❖ K propagátorům zastupitelské lžidemokracie patří vlastně i ti její ZDÁNLIVÍ odpůrci, kteří na ni útočí (a horují pro přímou demokracii) na intelektuální a mravní úrovni hodně pokleslé.

❖ Kdo je proti poctivé demokracii přímé, toho můjme za sluhu nerozumu a nemravnosti. Jestli si tak počíná ze slepoty a z otrlosti

nebo z prodejnosti, to považujeme za podružné.

❖ Jen více nebo méně slepý a otrlý je každý, kdo výrazy „tlupy vícenásobných zločinců“ a „tlupy politických recidivistů“ vnímá jako povážlivé nadávky.

❖ Zastupitelskou lžidemokracii nám vnucují nejen chorobně domýšliví stádníci. Vnucuje nám ji svým způsobem každý, kdo na ni přistupuje.

❖ Poctivé demokracie přímé se báli a bojí jak mocní ničemové komunističtí, tak kapitalističtí. Báli a bojí se jí ze stejných důvodů - že by znamenala konec jejich svévole, jejich zlotřilého parazitování.

❖ Šíření tupé spokojenosti uprostřed špíny a hanby politické i nepolitické „našimi“ masmédií patří k tomu NEJUČINNĚJŠÍMU křivení a ohlupování potupně a puštošivě ovládaných.

❖ Politická pornografie na konci tohoto tisíciletí nejrozšířenější: chvály zastupitelské lžidemokracie.

❖ Užívat si přizemního štěstíčka uprostřed špíny a hanby politické i nepolitické, to přenechme prodejným příkrčencům. My statečně odporujeme, probouzíme všechny, kteří jsou probuzení schopni.

❖ Nebude a nemůže být dobře, dokud prodejné příkrčenectví přemnohých nevystřídá jejich ušlechtilé výbojný hněv vůči špinavcům politickým i nepolitickým.

❖ Tlupy vícenásobných zločinců je třeba zbavit politické moci. Kdo se nad nimi jen znovu a znovu pohoršuje, ten si jejich řádění zaslouží!

❖ Podobně jako se zločinů nedopouštěl a nedopouští komunist, ale komunisté, tak se zločinů nedopouštěla a nedopouští ani zastupitelská lžidemokracie sama, ale ti, co nám ji vnucovali a vnucují.

❖ Kdo zastupitelskou lžidemokracii pro její potupnost a puštošivost neomdítá, ten si ji jako trest z nejhorších svým způsobem ZASLOUŽÍ!

❖ Zastupitelská lžidemokracie je především nerozum a nemravnost. AŽ PAK je i vydatným předplatným na katastrofy politické, hospodářské, sociální a ekologické.

❖ V moci poctivé demokracie přímé je jak skončení se svévolí politickou, tak se svévolí hospodářskou, sociální, ekologickou a mravní. PROTO se jí tak intenzivně brání ničemové političtí i nepolitičtí.

❖ K poctivému respektování vůle oprávněných voličů patří nepochybně také to, aby křesla připadající na podíl těch, co volby ignorovali, zůstala v zákonodárných sborech prázdná. Že tomu tak není, to je jen další důkaz o sprostotě a cynismu politických recidivistů. A publicisté, kteří tuto špinavost nepranířují, jsou jen a jen špinavci také!

❖ Poté, co byla konstatována a doložena potupnost i puštošivost zastupitelské lžidemokracie, je NEOMLUVITELNĚ neusilovat o poctivou demokracii přímou!

❖ Bez výbojné síly většiny dosud potupně ovládaných poctivá demokracie přímá nevzstítž. Ušlechtilí buřiči by měli tuto sílu vybudovat a zdatní organizátoři ji přivést k vítězství.

❖ V dnešní politické i nepolitické špíně a hanbě je poctivá demokracie přímá snad tou NEJVĚTŠÍ nadějí, jakou máme. Chápu to dosud jen dosti vzácné výjimky.

Ing. ANTONÍN BĚLOHOUBEK

(Napsáno pro první mezinárodní kongres o přímé demokracii, který se konal ve dnech 25.-27. 8. 1998 v Příbrami.)

ČESKÉ DĚJINY V OBRAZECH

(Seriál z dobových vyobrazení)

Karel IV. - „otec vlasti“ (620. výročí úmrtí)

Tímto pojmenováním označil M. Vojtěch z Ježova českého a římského krále a německého císaře z rodu Lucemburků - **Karla IV.** Stalo se tak ve smuteční řeči v den jeho pohřbu - 15. 12. 1378.

Podle dobových údajů se koncem listopadu 1378 zhoršilo Karlovo těžké onemocnění dnou. Horečka vyvolala prudký zánět plic, jemuž oslabený organismus nedokázal vzdorovat. Císař Karel, zcela vyčerpán tzv. suchou zimnicí a obklopen svými nejbližšími, skonal dne 29. 11. 1378, tři hodiny po západu slunce.

Podle nedávno provedené antropologicko-lékařské expertizy bylo na počátku Karlovy nemoci, končící smrtí, těžké zranění levé nohy: zlomení na krčku stehenní nohy, která ho natrvalo upoutala k lůžku, z něhož již nevstal.

Panovníkovo mrtvé tělo bylo balzamováno a podle přání zesnulého oděno do mnišského hábitu. Velkolepé pohřební obřady trvaly 17 dní. Po jejich skončení byly Karlovy ostatky uloženy do královské hrobky pod chrámem sv. Víta na Pražském hradě.

3. 12. 1998

- RJ -

MINIPOVÍDKY PRO MAMINKU

Kouzlo mikulášského večera

Když byl v roce 1946 vyhlášen vládní dekret o nasazení ročníků narození 1927 a 1928 do zemědělství, byla jsem s kamarádkou v jednom statku. Byla to drina, brzy ráno se vstávalo a celý den bylo co dělat. Až večer po večeři jsme obě padly na postel a spaly a spaly - jako Karafiátovi broučci.

V té době jsme daleko od svých blízkých prožívaly také blízící se Vánoce a Mikuláše. Napadlo mne, že dětem ve vesničce uděláme radost, když půjdeme za Mikuláše, anděla a čerta. Syn statkáře byl urostlý, a tak se z něho stal Mikuláš - s dlouhou vousatou bradou z papíru, kterou si nalepil. Kamarádka byla „anděl“, pro-

tože měla dlouhé světlé vlasy. A já jsem byla zase „čertík“, který si pomazal sazemi obličej a nasadil rádiovkou s papírovými rohy.

V předvečer sv. Mikuláše jsme si vzali košík, do kterého nám rodiče dětí dali dárky, a zasněženou vesničkou jsme se ubírali od stavení ke stavení. Děti za chvíli pobíhaly za námi a pokřikovaly: „To jsou Tomkovic brigádnice!“ Bylo plno radosti, my jsme však zůstali inkognito, aby se večer plný mikulášského kouzla nezkalil.

Dnes, když vidím, jak se ta pěkná tradice dodržuje, mám radost, že mezi Čechy nic dobřího hned tak nevyumíži. A to je dobře.

EVA COUFALOVÁ, PRAHA 10

Rozpočtová past aneb Expanzivní deprese

(Pokračování ze str. 1)

v důsledku tohoto autonomního zvýšení poptávky zvýší celková velikost domácího produktu a tím vzniknou větší rozpočtové příjmy. Celkovým výsledkem peněžního financování státního rozpočtu je, že celé zvýšení rozpočtových výdajů se po určitém čase stane trvalým příjmem státního rozpočtu na základě zvýšení velikosti domácího produktu a příjmů obyvatelstva. **Peněžní financování vyšších rozpočtových výdajů je tedy pouze krátkodobé a vzniklý deficit nepatrný.**

Rozpočtová politika minulých vlád byla restriktivní nejen v důsledku snižování rozpočtových výdajů, ale i proto, že byla deficitní. I když státní rozpočet byl navrhován jako vyrovnaný, část skutečných výdajů státního rozpočtu (jak výdajů rozpočtovaných, ale i jiných výdajů státu nezahrnutých v oficiálním státním rozpočtu) nebyla financována z rozpočtových příjmů, ale z prodeje státních aktiv - státního majetku. Vedle toho neoficiálního, ale faktického deficitu hospodaření státu končil zejména v posledních letech i oficiální státní rozpočet deficitem. Hospodaření dnešní vlády by mělo být lepší, protože skutečně sleduje potřeby naší ekonomiky a na to potřebuje peníze (chce provádět zemědělskou i průmyslovou politiku, což minulé vlády odmítaly). **Sociálnědemokratická vláda tedy (poctivě) zakomponovala deficit do návrhu státního rozpočtu přímo. To je však z makroekonomického hlediska totéž jako rozpočtová politika minulých vlád.** Přitom je prakticky

jedno, jaká je struktura státního rozpočtu, neboť jeho teoretická „prorůstavost“ v důsledku zvýšení podílu investičních výdajů (která se může projevit až v dlouhém časovém horizontu) je současně negována snížením investičních výdajů v sektoru soukromém.

Deficit státního rozpočtu tedy vysává peníze ze soukromého sektoru a brzdí jeho rozvoj. V tom má Václav Klaus absolutní pravdu, ale jeho pravdivá argumentace fakticky působila jako obratný judistický manévř, aby vláda, jako „opozice ODS“, tím vehementněji prosazovala opak současného (tentokrát správného) stanoviska ODS a tím de facto prováděla totéž, jako ODS po celou dobu své vlády. (Pozn.: Celé stanovisko ODS však správné rovněž není, neboť se snaží, poukazováním na nesprávnost deficitního financování, pouze co nejvíce snížit objem státního rozpočtu. Takový zásah však působí rovněž restriktivně.) Naskytá se tedy otázka, zda deficitní financování rozpočtu nebudou sloužit jen jako dobře uložené úspory některých finančních kruhů (státní dluhopisy totiž dávají vyšší úrok než termínované vklady a hlavně nemohou zbankrotovat, neboť stát je vždy povinen své závazky plnit). Navíc jsou tyto úspory, na rozdíl od termínovaných vkladů, kdykoliv použitelné na levné zakoupení podniků soukromého sektoru, když se následkem snížení poptávky v důsledku rozpočtového deficitu ocitnou v bankrotu.

JAN KUKAČKA

Zůstaneme na ocet

(Fejeton)

Pestrobarevné skvrny, nad nimiž plesá smutné oko poutníka, nejsou dílem bezbřehé fantazie snícího básníka, ani šileného impresionistického malíře, ale rezavého štětce matičky přírody. Do českých luhů a hájů vstoupil majestát Podzimu a český člověk vyrazil na houby...

Možná vás překvapím, ale podle výzkumu České mykologické společnosti se k houbařské vášní přihlásilo na 80% české populace. Jsme tedy nejen národem muzikantů a nevyčleptelných závistivců, ale také náruživých houbařů. A jak by ne, vždyť houby rostou poslední dobou jako vzteklé. Najdou všichni - mladí nebo staří, pozorní i dalekozrací. Les je ke všem stejně štědrý, ostatně patří přece nám všem, tak jaképak cavyky.

Jedinou vadou na kráse je to, že s kolektivním vlastnictvím máme neblahé zkušenosti. Známou Jahelkovu premisu: „Když je to nás všech, všichni krást nemůžeme.“ pro náš případ příznačněji parafrázují takto: Když je to nás všech, nikdo se o to nestará a všichni to využíváme do úplného vyčerpání. Tento způsob myšlení, který z mnohých mozkových závitů nevykořenil ani křehký samet našť retardované demokracie, se mi zdá poněkud nebezpečný.

Nechci dělat z velblouda stohlavou obludu a nabízet apokalyptické vize zániku českého lesnictví, jehož bohatství plundruje bezhlavá těžba či dokonce organizované stádo nenasytných houbařů. Chci se jen svěřit s vlastním pocitem - české lesy (a nejen ty) vypadají z dálky lépe. Při pohledu zblízka mě napadá, abychom si nakonec místo plných košíků hub nečistili vlastní svědomí. Vekle už si budeme moci naložit leda nohy do lázně a všichni zůstaneme na ocet.

MILAN EISENHAMMER

HVĚZDY RADÍ

HOROSKOP NA PROSINEC

SKOPEC (21.3.-20.4.)

Hvězdopravci Vám radí jít na vánoční nákupy. Potřebujete na ně klid, a ne ovlivnění reklamou či míněním jiných.

BÝK (21.4.-20.5.)

Máte starosti s láskou? Nedělejte si je a milujte, pokud to nenarušuje Vaši práci. Nepřekračujte však společenské hranice.

BLÍŽENCI (21.5.-21.6.)

Je to dobrý měsíc. Dává Vám čas zbavit se špatných návyků, jako jsou drogy či cigarety. Doporučí-li Vám střelec nějakou soutěž, nechte se zlákat a věřte, že aspoň neprohrávejte.

RAK (22.6.-22.7.)

Pro Vás je prosinec špatný měsíc: nemoci, migréna a špatná nálada. Možná se nevyhnete ani neschopence či pobytu v nemocnici. Je to osud, nemoc Vás ovládla.

LEV (23.7.-23.8.)

Sledujte poštu. Možná že některý dopis pro Vás by neměli číst jiní. První a třetí pátek v měsíci nečiňte žádná závažná rozhodnutí ani v práci.

PANNA (24.8.-23.9.)

Čekajte problémy: možná Vás někdo pomlouvá a chce se Vás zbavit. Nesnažte se ho hned „zničit“, přijde to samo. Pozvání do divadla přijměte, ale se skrytou láskou či odvívem nepočítejte..

VÁHY (24.9.-23.10.)

Hvězdy Vám slibují peníze skrze neznámého člověka. Pokuste se je získat. Nesmíte však být zbrklí, nebo o ně přijdete.

ŠTÍR (24.10.-22.11.)

Máte před sebou konkurs nebo zkoušku. Připravujte se. Nevysje-li to dnes, snad jindy. Jiný štír Vás možná pozve do hry o peníze. Nedejte se zlákat: výhra by byla malá.

STŘELEC (23.11.-21.12.)

Osud Vás táhne do kuchyně, abyste zkusili nový recept. Nebojte se a pusťte se do toho. Snad se to podaří. Vaše zdraví bude v normě.

KOZOROH (22.12.-20.1.)

Ocitli jste se v nových poměrech - na novém místě, po uzdravení se apod. Poměry se sice částečně od původních neliší, ale nedělejte ze sebe staré znalce. Bude příležitost to dokázat činem, nikoli slovy.

VODNÁŘ (21.1.-19.2.)

Přestaňte být pasivní a zkuste něco nového: nějaký časopis, jídlo či pracovní postup. Možná něco i pokazíte. Je-li škoda na cizím majetku malá, snažte se ji napravit.

RYBY (20.2.-20.3.)

Čeká Vás asi nenadálá a nezvyklá cesta. Nebojte se toho. Dívejte se kolem sebe. Je mnoho zajímavých a krásných věcí i mimo výlohy obchodů.

SKOROVÁŽNĚ

České zdravotnictví zachráněno!

České zdravotnictví bylo těsně před krachem zachráněno geniálním nápadem! Zbavme se demokratickým způsobem teroru a přehnaných mzdových požadavků štuďovaných doktorů! Proč máme být vydírání tím, že doktorské studium je nákladné a trvá léta, když mohou jejich práci zastat mnohem lacinější felčáři, nadaní samoukové a bylinkáři! Nepomáhaly snad pijavice nebo pouštění žilou? Neuměl by snad zkušený řezník obrátit nůhu nebo vyříznout slepé střevo? Truhlář spravit zlomenou nůhu dlahou? Vždyť sroste sama! A staletá praxe bylinkářů je také k ničemu? Dobré rady a zařikávání si dnes můžeme přece pouštět doma z CD-ROMů na počítači a vyléčit si tak lehké případy sami jako spoluúčast k pojištění! Naši poslanci zřejmě takovou spoluúčast mají, protože menší nemoci do půl roku se jim nepočítají!

Vezměme si příklad z naší vlády! Což nestačilo panu Stráskému, když byl ministrem dopravy, jako dostatečná kvalifikace, že si v mládí hrával s mašinkami? A později jako ministru zdravotnictví, že věděl, kdy si vzít aspirin? Nebo jiným praxe topiče, aby mohli zatápět jiným, praxe pasáka krav, aby mohli vést stádo občanů, či zkušenost odkulovače sudů, aby se nedali odvalit ze své funkce? Odjakživa přece platilo, že komu dal Pánbůh funkci, tomu dal i rozum. Máme demokracii a můžeme si svobodně zvolit ty nejlepší z nás, kteří to budou dělat lépe a laciněji! Za takovýchto podmínek nám peníze na naše zdravotnictví určitě postačí. Možná že i zbude na slušné odměny zasloužilým!

LEŠETINSKÝ KOVÁŘ, T. Č. NEZAMĚSTNANÝ
(ZN. KLĚŠTĚ NA TRHÁNÍ ZUBŮ MÁM!)

Další morová rána dopadla na Českou republiku!

Čeští senátoři, cestující pilně po světě, zavlekli zřejmě do vlasti symptom šílených krav, který nakazil velkou část Senátu. Projevilo se to tím, že nejprve senátor Kavan vypustil poplašnou zprávu o iráckém teroristovi, prý neškodnou. Poté senátor Benda tvrdil, že má nezvratné důkazy o konfidentství vídeňského starosty Zilka, ale nechce říci, odkud to ví.

Naplnlo však propuklo šílenství i senátorů, kteří začali žádat doživotní funkci emeritního senátora. Jako paušální náležitosti prý hodlají požadovat pro každého jeden přepychové vybavený zámek nebo hrad se služebnictvem a vesnici nevolníků. Za samozřejmě považují auto, vrtulník a golfové hřiště. Očekává se, že se přidá i prezident s podobným požadavkem a nárokem na Lány a Challenger. Poslanci prý budou požadovat automatický přechod do Senátu po skončení svého funkčního období, aby si také užili. Je to nehoráznost a zneužití funkce v osobní prospěch! Konečně tedy víme, proč je tak nutné zvýšit sociální pojištění!

-JEZ-

PF '99

Redakce SN přeje svým čtenářům
úspěšný rok 1999.

„Spiknutí“ proti nepoctivosti

(Pokračování ze str. 1)

noucí. Pohrdání zákony a předpisy v předvolební kampani i způsob jejího vedení, jakož i povolební boje o ovládnutí pražské radnice a Senátu, nenechaly nikoho na pochybách, že tudy cesta nevede. Jak málo se to liší od snahy komunistů obsadit klíčová místa absolutně poslušnými straníky, na jejichž osobních vlastnostech a schopnostech už nezáleží. Stát je potom v moci hrstky stranických šéfů, dirigujících Parlament ČR, Senát i vládu podle svých zájmů, nebo i podle zájmů někoho jiného, kdo je má na provázku.

V Parlamentu ČR je proto třeba opustit dosavadní stranický systém a nahradit jej systémem zastupitelů volebních okresů. Ti by byli voleni přímou volbou při komunálních volbách a byli současně členy okresního zastupitelstva. Zde by také v době, kdy nezasedá parlament, pracovali, nejspíše jako vedoucí okresu, nebo jeho zástupce. Znali by tedy dobře problémy a potřeby svého okresu a ty by pak jako poslanci v parlamentu obhajovali. Na druhé straně by ovšem museli být také schopni obhájit společná usnesení parlamentu a přijetí zákonů před svými voliči.

Tento systém zastupitelské demokracie by byl mnohem jednodušší, lacinější a k občanům spravedlivější. Už proto, že

poslanec by byl skutečný zastupitel voličů a nejenom elitní vzorek, jednající podle svého uvážení. Při správné kontrole, např. obecně přístupným videozáznamem z jednání parlamentu, ale hlavně při pravidelných poslaneckých dnech pro občany okresu, kde by přímo sledoval zájmy svých voličů a musel zdůvodnit v případě potřeby, proč co obhajoval, by poslanec neměl ani jinou možnost, než jednat v zájmu svých voličů.

Určitě se vyskytne i námitka, že takto sestavený parlament by nebyl schopen tvořit nové zákony. Je to pravda, ale nemylme se: ani současný parlament je netvoří. Většina současných poslanců toho také není schopna. Ty tvoří legislativu v pozadí a jsou pak jen diskutovány a schvalovány podle návodu odborných poradců poslanců ve Sněmovně. Takovou činnost mohou do problémů lépe zasvěcení poslanci podle návrhu konat také a lépe. Ale zákony, které by byly tvořeny podle jejich požadavků Legislativní radou, složenou z nezávislých a fundovaných odborníků, by asi nebyly tak děravé a účelové.

A jsme u dalšího problému. V naší Ústavě nejsou oficiálně na voleného zastupitele kladeny jiné požadavky, než dosažený věk a občanství. I na řízení malé

ho motocyklu musíme prokázat, že jsme toho schopni, řídit stát však může zřejmě kdokoli, kdo neváhal naskočit do zlatého kočáru, když jel okolo (na způsobené dopravní karamboly má pak imunitu!). Proč by nemělo být pro řízení státu požadováno příslušné vzdělání, jak je to zvykovým právem v zavedených demokraciích? U nás ale stačí „myslet jinak“, příslušná stranická legitimace a poslušnost. Praxe z bývalé nomenklatury, diplomatických služeb nebo dvojí občanství jsou ovšem doporučením.

Tím volám po tom, že konkrétní vládu by měli provádět lidé k tomu vyškolení, kteří navíc prokázali, že k tomu mají potřebné schopnosti. Je tedy nutné, aby byla zřízena škola pro manažery a správní úředníky, kde by byli vybíráni a vychováni absolventi s potřebnými schopnostmi a znalostmi problematiky vedení podniků, úřadů, ministerstev a státu. Úspěšní absolventi tohoto studia by měli povinně skládat podobnou přísahu jako lékaři, že nezneužijí svých vědomostí proti občanům, neboť zneužitelnost takových vědomostí a zodpovědnost z toho plynoucí je více než zřejmá.

Z nich především by potom byli v konkurzu vybíráni vedoucí vládní úředníci do úrovně ministrů. Ti průměrní by našli místa na nižších stupních samosprávy a na vyšší posty by se mohli vypracovat. Příklad poctivosti by však měla být (pro ty, kteří nesložili profesní přísahu po absolvování studia) od starosty obce až po prezidenta povinná. V současné době, kdy ještě není uzákoněna, ji nelze povinně vyžadovat. Kdo ji však složit nebude chtít, asi ji ani složit nemůže. Je to akce, která bez zvláštních nákladů a účinně může ozdravit státní orgány. Mít ji složenou by mělo být ctí pro každého příslušníka státního aparátu.

S tím vším ovšem souvisí problém nekompromisní kontroly práce takovýchto úředníků nezávislými orgány. Jedním z nich musí být referendum. Referendum na třech úrovních - místním, okresním a státním. Všechny ústavní zákony by měly být schváleny státním referendem neboť nelze požadovat od občanů, aby se podrobovali zákonům, se kterými větší

na neprojevila souhlas! Prostředků na referenda bude dost, uvolní se peníze, které jsou dnes určeny na volby do parlamentu!

Funkce Senátu by byla vlastně nahrazena institucí referenda. Lze jej však zachovat jako radu moudrých s čestným členstvím pro případné krizové situace s hlasem poradním. Senátory by měli být jmenováni zasloužilí úspěšní občané státu, ať už politici, či z jiných oborů. Senát by se scházel jen v případě nutné potřeby. Ve vysoce akutních případech by mohl Senát vydat své doporučení na základě elektronické konference senátorů, kterou lze uskutečnit do několika hodin.

Prezident by měl být volen přímou volbou z kandidátů s prokázanými příslušnými schopnostmi a vzděláním, jeho rozhodnutí však musí podléhat ratifikaci parlamentem. Vláda by pak sestávala z odborníků s patřičnými schopnostmi a vzděláním v oboru, vybraných v konkurzu plémem parlamentu. Byla by úkolována a kontrolována parlamentem, jemu odpovědná a jeho prostřednictvím všemu lidu. Rozhodnutí o způsobu, jak splnit uložené úkoly (tedy moc výkonná), však musí příslušet v plném rozsahu vládě.

Navrhovaný ústavní systém je poněkud neobvyklý, ale mohl by fungovat i v současných ne právě ideálních podmínkách ekonomických i personálních. Tím, že má řadu pojištěk proti zneužití a maximální vazbu na vůli a kontrolu voliči, by mohl přelknout svou drsnou nekompromisností období transformace současného nevyhovujícího systému do nějaké lepší doby. Předkládám jej jako návrh do diskuse nebo k případnému použití. Byl bych velice rád, kdyby alespoň trochu přispěl k přiblížení se občanské společnosti.

25. 11. 1998

ING. VLADIMÍR VESELÝ

Sloupek

HROZÍ NÁM NÁVRAT K BOLŠEVISMU?

Turbulentní události posledních týdnů víří nejen na stránkách denního tisku, ale jsou tématy také pro lidová fóra - v českých hospodách. A to je na pováženou. V českých hospodách se odjakživa probírají jen důležitá témata.

Zatímco na televizních obrazovkách polemizují politici o informacích, zda bývalý vídeňský starosta Helmut Zilk byl či nebyl agentem komunistické StB a jestli rozhodnutí prezidenta Havla neudělil Zilkovi rád bylo či nebylo správným rozhodnutím, na hospodských diskusních fórech je „jasno“ ještě z dob totality. Snad jen českým politikům zůstalo utajeno, že sami estébáci užívali pro svou rakouskou agenturu názvu „První správa StB Vídeň“. Mezi Čechy, žijícími v cizině, se také doporučovala zvýšená opatrnost při cestách do Rakouska, zejména do Vídně, kde zvýšenou měrou operovali důstojníci StB, stejně jako agentura, o které se proslychalo, že je nejsilnější zastoupena v řadách vídeňské policie.

Nejnovějším šokem, jak informovala televizní stanice NOVA, je skutečnost výskytu negativních lustračních osvědčení, podepsaných bianko bývalým federálním ministrem vnitra Ing. Langošem, kam si zajemce může své jméno dopsat sám.

Rozkaz současného ministra vnitra Grulicha k prověřování Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu již jen doplňuje řadu toho, co je pro občana, nezátizeného podílíctvím na zločinech komunistické totality, nepochopitelné.

Stále utajování svazků StB pochopitelně vzbuzuje u občanů, jejichž minulost není zatížena, otázky. Je tady sice zákon č. 198/1993 Sb. o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu, ale ten je, podle zkušeností, aplikován jen velice zřídka. Dnes se ukazuje, že i všechny proběhlé lustrace byly naprosto zbytečné. I když sám lustrační zákon je od svého počátku bezbuzý!

Je naivní ten, kdo věří, že bývalí estébáci přijali po 17. listopadu 1989 ztrátu svých pozic a že se identifikují s nastoupenou cestou k demokracii. Rozšiřovaný názor o jejich „důchodovém věku“ je scestný a zavádějící. Stejně tak překvapuje názor o zbytečnosti Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu. Dokonce je scestné i tvrzení, že „každý druhý občan byl členem zločinecké KSČ“. Ke zjištění této cíleně rozšiřované nepravdy stačí znalost malé násobilky!

Nevěřím také tomu, že by sám bývalý ministr Ing. Langoš vědomě umožnil existenci bianko formulářů lustračních osvědčení. Spíše si myslím, že se jednalo o práci estébácké agentury na Ministerstvu vnitra, která tak zajišťovala své soukromé, etablované ve významných funkcích.

Bývalý ministr vnitra Jan Ruml k čistým lustračním osvědčením v televizi prohlásil, že „nová revoluce je nemyslitelná“. Plně s ním souhlasím, ale na druhé straně je nemyslitelné existenci falešných lustračních osvědčení přehlížet! Pro Českou republiku by přehlížení těchto skutečností mohlo mít nedozírné následky. V krajním případě i návrat k bolševismu a totalitě.

Rozhodnutí, jak situaci řešit, leží především v rukou současného ministra vnitra. Je zřejmé, že v minulosti došlo k řadě chyb, ale i ty jsou napravitelné, pokud se ovšem nechceme vrátit k bolševismu a totalitě. A to, myslím, není přáním většiny.

19. 11. 1998

JAROSLAV GAJDA,
ZAHRANIČNÍ KORESPONDENT AKREDITOVANÝ
U TISKOVÉHO ODBORU MZV ČESKÉ REPUBLIKY

STRUČNĚ A JASNĚ:

Dokud mohou vycházet
SVOBODNÉ NOVINY,
dotud existuje v naší zemi
svoboda a vývoj směrem
k demokracii.

REDAKCE

Přísaha služební poctivosti

Přisahám na svou čest a svědomí, že:

- ve své funkci budu vždy sledovat jen společný zájem všech občanů tohoto státu, budu se jí věnovat s plným nasazením a nebudu vykonávat souběžně jiné funkce či zaměstnání, které nejsou její součástí;
 - nejsem a nebudu členem žádné organizace nebo skupiny, jejichž zájmy by byly jiné, než je prospěch mého národa, a že jsem se nezavázal k žádné takové slibem poslušnosti;
 - neutajuji žádný čin, jehož prozrazením bych mohl být donucen konat v jiném zájmu, než ve prospěch svého národa a nepodvolím se žádnému nátlaku v tomto směru;
 - nebudu zneužívat vědomostí a informace, získané při své funkci v osobní prospěch svůj, ani nikoho dalšího, a to ani po skončení mé funkce;
 - nebudu jednat neoprávněně zjištěn ani ve svém, ani v cizím zájmu a ani to nikomu nedovolím.
- Pokud bych porušil tuto přísahu, odstoupím ze své funkce, podrobím se spravedlivému trestu a nahradím ze svého majetku všechny škody, které jsem svým jednáním způsobil.

Svobodné noviny NEZÁVISLÝ ČTVRTLETNÍK

YDAVATEL A ŠÉFREDAKTOR: PHDr. ROSTISLAV JANOŠÍK • ZÁSTUPCE ŠÉFREDAKTORA:

ING. VLADIMÍR VESELÝ • LAYOUT A GRAFIKA: MARTIN ZÁHORA • PÍSEMNÝ KONTAKT:

PŘETLUCKÁ 31, 100 00 PRAHA 10 • ☎ 628 08 20 • FAX: 781 50 72 • E-MAIL:

MZAHORA@VOL.CZ • TECHNICKÁ PODPORA: JAMIZ • REGISTRACE: MP-11/95 •

DISTRIBUCE: TRANSPRESS, S.R.O. • UZÁVĚRKA TOHOTO ČÍSLA: 3. 12. 1998 •

CENZURA JE NEPŘÍPUŠTNÁ. • PUBLIKUJEME I NÁZORY, KTERÉ NEMUSÍ BÝT SHODNÉ SE STANOVISKEM REDAKCE. • ZA OBSAH ČLÁNKŮ A REKLAM ODPOVÍDÁ AUTOR. •

Čtenářská příloha SN

Nepochopený rok 1968 a jeho odkaz

Sledoval jsem vzpomínání a komentáře k třicátému výročí srpnových událostí v roce 1968. Byl jsem ale velmi zklamán tím, co se o událostech roku 1968 říkalo a hlavně pak hodnocením toho, co se v tomto významném roce událo.

Vše bylo jaksi paušalizováno a bagatelizováno, zejména co se týká významu a vlivu těchto událostí na okolní svět a na nás samotné. Většina lidí už rok 1968 sama nezažila nebo byla příliš mladá a nedovede si dát dohromady určité souvislosti a časovou posloupnost a bohužel ti starší také asi již dost zapomněli.

Ani pan prezident Václav Havel ve své úvaze k roku 1968 neřekl v podstatě nic důležitého. To, že odpor veřejnosti proti srpnové okupaci nazval pozoruhodným fenoménem, mi připadá, jako kdyby napsal, že je to prostě záhada, jak a proč mohla naprostá většina národa, a navíc vcelku neozbrojená a nikým neřízená, vystupovat proti okupantům tak jednotně a svým způsobem také ukázněně.

Události roku 1968 započaly již v lednu v samotném centru tehdejší komunistické moci a navenek se to projevilo požadavkem na rozdělení nejvyšších funkcí ve státě, to je oddělit funkci prezidenta a funkci prvního (později generálního) tajemníka KSČ. Nebyla to jednoduchá věc, ÚV KSČ se o tom radil v Moskvě a dostalo se mu tehdy jasné odpovědi: „Eto vaše dělo!“. Komunisté se začali nazývat a rozdělili se na takzvané konzervativní a progresivní. Tím bylo odstartováno pověstné „jaro“ roku 1968 a Alexander Dubček se stal nejvyšším představitelem strany.

Zpočátku byli mezi lidmi ještě pochybnosti, že snad jde pouze o „normální“ a v tehdejší době běžné přerozdělení „koryt“, ale potom a stále více a více se nové změny stávaly věcí celého národa. Mezitím v Moskvě vládním činitelům došlo, že asi udělali chybu a začali na naše stranické vedení útočit, že podporují nebo umožňují kontrarevoluci, a byli nabádáni, aby změnili svoji dosavadní politiku. O této problematice se vedla řada jednání s našimi spojenci, zejména s Moskvou. Poslední proběhlo na hranicích se sovětským svazem mezi Čiernou nad Tisou a Čopem v železničních vagoněch. Po jednáních se zdálo, že je vše v pořádku. Krátce nato došlo k srpnové invazi spojeneckých vojsk Varšavské smlouvy, především Sovětské armády, která se jako jediná zabydlela dlouhodobě.

Srpnová invaze (pověstný 21. srpen 1968) byla tragédií pro český i slovenský národ, kdy nás přepadli a bez boje obsadili. Tato tragédie se dá srovnat snad jen s tragédií na Bílé hoře, kde se alespoň bojovalo, a po níž následovala doba pobělohorská. Aktivní i pasivní odpor většiny národa v době těsně po okupaci i později měl prakticky jediný smysl, to je ukázat sobě i světu naši jednotu a nesouhlas se sovětskou okupací. Nikdo pocho-pitelně neočekával a ani nemohl očekávat, že by sovětské vojáky uposlechli našich výzev a odjeli domů nebo do Moskvy, k čemuž byli našimi občany neustále vyzýváni. Náš odpor a naše přijetí vojsk v Československu měly pouze poněkud demoralizující účinek na cizí armádu a výsledek se dostavil v tom, že první sledy vojsk byly nahrazeny novými a ti již nepřišli tolik do styku s normálním obyvatelstvem.

Vše ostatní, co se událo po 21. srpnu, se dělo pod nátlakem a nemá příliš velkou hod-

notu. Zejména bych odmítl úvahy o nějaké zradě se strany našich tehdejších politiků, kteří byli internováni do Moskvy. Někteří se zachovali velmi statečně, ale nemůžeme po každém chtít, aby se choval jako mistr Jan Hus a nechal se pro pravdu třeba upálit nebo zastřelit, i když i těchto případů bylo několik, hlavně mezi mladými lidmi. Myslím, že existuje i nějaká právní zvyklost, že nemůže být právoplatné, jestliže někdo podepíše něco pod nátlakem či v ohrožení života.

Pamatuji se také, že se s napětím očekávalo, jak se zachová prezident USA. Přišla však zpráva, že v době invaze vojsk do Československa odjel na své letní sídlo. Přestože neměl k Československu žádný závazek, dal tím najevo, že nějaké Československo jej nezajímá a zachoval se tak podobně, jako naši spojenci Velká Británie a Francie před druhou světovou válkou.

Šedesátá léta před rokem 1968 byla jed- na z nejlepších po padesátých letech, která se vyznačovala tvrdou kolektivizací, znárodňováním a represí proti odpůrcům socializa- ce. V šedesátých letech došlo k určitému uvolnění, zejména v kulturní sféře, a v roce 1968 se pak rýsovalo uvolnění také ve sféře politické. V tisku i médiích byla ostře kritizována hlava státu - prezident Antonín Novotný, což vedlo až k jeho odstoupení. Poměrně dlouho se hledal vhodný nástupce na úřad prezidenta. Nakonec padlo slovo na generála Ludvíka Svobodu, který před tím také pro- dělal období diskriminace tím, že byl „odkli- zen“ a pracoval jako zaměstnanec v jakémsi JZD.

Počaly se rozbíhat i soudní rehabilitace a z podnětu tehdy mladé generace se otevřel i velmi podezřelý případ smrti Jana Masary- ka (syna prvního prezidenta T. G. Masary- ka), který byl od roku 1945 ministrem za- hranicích ČSR. Causa Jana Masaryka, který údajně spáchal sebevraždu, nebyla nikdy spolehlivě objasněna a v roce 1968 bylo zcela nepochybně ještě dost vlivných lidí, kteří měli zájem na tom, aby byla poskytována falešná svědectví nebo matoucí hypotézy. Budeme-li se ptát: „V čí prospekch mohla být a komu mohla posloužit smrt tohoto politika?“ a uvě- domíme-li si, že ke smrti došlo 10. března 1948, to je krátce po „vitězném únoru“ 1948, kdy moc ve státě převzali již komunisté, oso- ba ministra Jana Masaryka byla pro ně příliš nepohodlná. Komunistickému vedení muse- la nejvíce vadit obliba Jana Masaryka mezi lidem a také to, že setrval ve vládě a oficiálně se hlásil k novému politickému směru. Ko- munisté mu nemohli věřit, zejména pro hu- manistické a demokratické zásady jeho otce a navíc mohl být potencionálním horkým kandidátem na úřad prezidenta republiky. Musíme si uvědomit, že v té době byl prezi- dentem ještě Dr. Eduard Beneš, který v květnu 1948 odmítl podepsat Ústavu 9.května, 7. 6. 1948 abdikoval a teprve 14. 6. 1948 byl zvolen novým prezidentem Kle- ment Gottwald, který již neměl žádného vhod- ného protikandidáta. Nově zvolený prezident nastolil teror a zbavoval se dalších „nebez- pečných“ protivníků již oficiálními monst- roprocesy (viz „klika“ Rudolfa Slánského a další).

Myslím, že alespoň některé části dějin se opakují a já vidím i jistou obdobu s oso- bou Alexandra Dubčeka, který byl hlavní po- stavou obrodného procesu v roce 1968 a zís- kal neobyčejnou podporu a přízeň lidí. V době srpnové invaze lidé naprosto spon- tánně odstraňovali nebo zabývali názvy ulic

pro dezorientaci cizích armád a všude psali především: Dubčekova nebo Svobodova uli- ce či třída. Dubček byl později odsunut do pozadí, aby se na něj pozapomnělo, ale ne- šlo to již tak snadno, aby národ zapomněl. V době „sametové revoluce“ se znovu obje- vil. Účastnil se opět politického života jako poslanec a předseda FS až do své tragické a také ne dost dobře vyšetřené smrti v září 1992. To znamená, že zemřel ještě před roz- dělením republiky, a dá se říci, že by mohl být také „horkým“ kandidátem na úřad pre- zidenta republiky, a to jak prezidentem oče- kávaného odděleného samostatného Slove- nska, tak i nerozděleného Československa. Je třeba vzít v úvahu i to, že tehdejší i současný prezident Václav Havel v době krize abdiko- val a právě Alexander Dubček mohl být tím člověkem, který by mohl v roce 1992 ještě udržet oba národy ve společném státě.

Dubček byl reformním komunistou, kte- rý žil do 17 let s rodiči v Sovětském svazu, což byla jeho výhoda a dobrý předpoklad k tomu, aby mohl pracovat ve vedoucí stran- ě. Nestal se však tuctovým stranicem, vi- děl i nedostatky a chyby ve vedení, které dovedl pojmenovat a hlavně řešit. Ve svém politickém programu razil především heslo: „socialismus s lidskou tváří“.

První odkaz je právě ta „lidská tvář“, kterou nutně musí mít každý režim; je jed- ním z nejdůležitějších odkazů roku 1968, kte- rý zůstává dosud nenaplněn. Právě prosa- zováním „lidské tváře“ se Dubček velmi přib- lížil humanismu našeho prvního preziden- ta Tomáše G. Masaryka.

Právě nad touto „lidskou tváří“ proná- šeli mnozí současní komentátoři při příleži- tosti třicátého výročí srpnových událostí, úsměvně poznámky a pochybnosti o tom, že rok 1968 dokázal pouze nereformativnost socialismu. Takoveto výroky jsou pro mne naprosto nepřijatelné a i nepochopitelné. Vždy je třeba něco dobrého vytvořit, ale zni- čit se to může velmi rychle.

Pražské jaro zůstalo nedokončeno a jeho myšlenky byly potlačeny příliš záhy, než aby- chom mohli vynášet takoveto soudy. Pama- tuji se dobře na tu dobu před srpnem 1968. Na pracovišti jsme sledovali všechny důleži- té události a diskutovali o nich. Někteří lidé brali v úvahu i to, že by mohlo dojít k potlačení reformních snah vojenskou silou a můj starší kolega mi řekl, že kdyby se po- dářilo Dubčekovi prosadit všechny reformy a dobře by to fungovalo, bylo by to větší ne- bezpečí pro Západ než pro Sovětský svaz a východní blok. To, že nás Brežněv nako- nec umlčel, byl vlastně začátek jeho pádu a porážky v takzvané studené válce.

Nechci se tímto zastávat nějakého ko- munismu nebo socialismu, ale dužno ještě dodat, že jsem také někdy v těch dobách sly- šel názor, že by bylo možné budovat socia- lismus bez komunistů. A v dnešní době jsem zjistil, že lidem vlastně ani až tak příliš nezá- leží na tom, jak se ten režim bude jmenovat a kdo bude u vlády, ale hlavně „jen když to bude fungovat a bude to lidský režim a také pro lidi“.

Druhý odkaz spočívá ve slovech naše- ho tehdejšího prezidenta Ludvíka Svobody, která pronesl ve svém pohnutém projevu k národu, když se vrátil po srpnové invazi z Moskvy. Tehdy (podle svých zkušeností) přirovnal situaci k horolezci, který chce do- sáhnout vrcholu a musí občas za tím úče- lem sestoupit níže nebo se pohybovat tra- versem, než najde jinou vhodnou cestu vzhů-

ru. Nemohl to tehdy říci otevřeněji, ale při- pravil tím národ na to, že to bude dlouhodo- bá záležitost.

Jinými slovy se dá říci, že to byla **hra o čas**, a protože jsme byli myšlenkově po- někud napřed před našimi spojenci z Var- šavské smlouvy a ani Západ naše hnutí a po- hnutky nemohl dobře pochopit (než aby nám mohl nějak pomoci). Museli jsme na něja- kou dobu utlumit náš vývoj a počkat, až do- jde ke změně myšlení i jinde ve světě. Věděl jsem (nebo spíše jen logicky předpokládal), že k zásadnímu obratu může dojít jen tehdy, až dojde ke změně v bývalém SSSR.

Stejně tak v době mnichovské zrady musel prezident Dr. Eduard Beneš kapitulo- vat, protože nebyl hazardér a potřeboval zís- kat čas. Na rozdíl od roku 1968 nebyli při- praveni naši spojenci a museli se teprve pře- svědčit o svém tragickém omylu, že bude za- chován mír podpisem mnichovských dohod. Pokud by prezident Beneš dočasně nepřijal mnichovské diktát a vzniklou situaci řešil vo- jenským odporem, nemuseli bychom si dnes klást otázky a řešit dilemma, zda jsme se ra- ději neměli bránit. Otázka by potom zněla: zda jsme raději neměli včas kapitulovat?, ale nevím, kolik z nás by na tuto otázku mělo vůbec možnost odpovídat.

Dám-li si dohromady poválečné události z let 1945 až 1948 s událostmi po „sametové revoluci“ od roku 1989 do roku 1992 nebo až do dnešních dnů (1998), vychází mi z toho, že se až nápadně opakuje stále stejná **chyba: Příliš se cítíme být stále někomu za něco vděční**. Vždyť to byla především naše snaha a náš zájem, aby padla takzvaná „železná opa- na“, abychom se vymanili ze zhoubného vli- vu Sovětského svazu a Moskvy. Jak často jsme záviděli bratrské Jugoslávii, že je svo- bodná a není závislá na rozhodnutích Mosk- vy. Jugoslávie se také často stávala zemí, přes kterou odcházeli někteří naši spoluobčané na Západ nebo jinam do světa. Kdybychom v těch poválečných letech hned odmítli Stalinův model socialismu, tak jako to odmítli jugosláv- ský představitel Tito, byli bychom sice také „kravými psi“, jako Tito, ale bylo by to již o něčem jiném.

Z toho, co jsem naznačil, vyplývá důleži- té poznamet, že **musíme být především sami sebou, musíme především hájit naše národ- ní zájmy, řídit náš stát bez cizích vlivů, ne- nechat si vnucovat cizí pravidla a zákony, které nám nevychovují na sto procent**.

Po „sametové revoluci“ byla k tomu jedi- nečná příležitost a myslím, že stále ještě je. Jen se nesmíme bát budoucnosti a každý jed- notlivec musí přispět ke všeobecnému roz- voji i naší lepší budoucnosti a v neposlední řadě usilovat i o lepší postavení našeho ná- roda ve světě.

Zanedlouho budeme vstupovat do třetí- ho tisíciletí našeho letopočtu a bude záležet jen na nás, s čím a jak do nového věku vstou- píme. Český národ prodělal ve své minulosti velmi mnoho, z čeho by bylo možné se pou- čit. Z moderní historie bych chtěl připome- nout období našeho národního obrození, ve kterém šlo především o to základní: pozved- nout naše národní vědomí a znovu vzkrísit český jazyk. Nesmí zůstat bez pokračovatelů práce našich buditelů z té doby.

Nenechme se odradit stávající situací a neúspěchy způsobenými neschopnými po- litiky. Ani Velká francouzská revoluce nebyla hned, trvala řadu let a měla několik etap.

ING. JIŘÍ LAPÁČEK, PRAHA 4

Miloš Zeman a jeho boys z rodné strany

Miloš Zeman se nijak netajil zámě- rem zrušit Úřad pro vyšetřování zločinů komunismu. Cítil to zjevně jako nitemou potřebu, a jak se zdá, i jakýsi dluh k přá- telům.

Dalo se proto s jistotou čekat, že bude využita první příležitost, aby se jeho sen naplnil. To, co zatím probíhalo skrytě, je dnes bez jakýchkoliv zábrán, prováděno zcela otevřeně a okázale. Naši „exkomu- nisté“ se vracejí k moci. Je jich už plná vláda a jsou dosazováni do všech klíčo- vých pozic. Pod záminkou, že je třeba pověřovat mocí ty, kdo jsou schopní, se opět, pod taktovkou M. Zemana, derou k moci ti všehoschopní. Ti, kteří mají sa- mozřejmě dost důvodů k tomu, aby jim Úřad pro vyšetřování zločinů komunis- mu jaksi nevoněl. Dokázali přece profi- tovat patřičně z podpory zločinného ko- munistického režimu a získávat tak vý- hody skutečným demokratům nedostup- né.

A v občanech narůstá opět strach. Po dravém nástupu našich vyznavačů násili do pozic v ekonomice, následuje teď otevřený nástup k výkonné moci. Oni se opravdu neumí stydět! A proč by se také měli stydět, když mají tak mocného patrona, který své sympatie k nim vůbec neskrývá?

Jaký je důsledek toho všeho, kro- mě narůstajícího strachu občanů z návra- tu praktik komunistického režimu? Ne- pochybně další propad naší postkomu- nistické justice, kde ti čistí a nevydiratelní jsou zatím v naprosté menšině. Bude teď zřejmě ještě otevřeněji stranit všem těm exkomunistům, agentům StB a hochšta- plerům všeho druhu, sdruženým často v organizované skupiny, navzájem se podporující. Pan Grulich se už postaral o to, aby zabránil Úřadu pro vyšetřování zločinů komunismu v přístupu i k tě částí materiálů, že nebyly ještě zničeny těmi, kteří k tomu měli pádné důvody.

Je provokující, jak se usilovně snaží pánové Zeman, Grulich a spol. chránit ty, kteří zločinný režim aktivně podporo- vali, a jak se chytají každé možnosti, aby z Úřadu pro vyšetřování zločinů komu- nismu udělali neškodný úřad, zbavený možnosti ty nebohé gaunery z řad StB, agenty StB a jejich přísluhovače odhalo- vat. Vždyť ti pronásledovaní ubožáci, kteří přece plnili jen rozkazy rodné strany, mohou být tak užiteční při budování de- mokratického a právního státu!

STANISLAV ČÁBA,
POLITICKÝ VĚZEŇ 50. A 60. LET

Citáty měsíce

Moudrý člověk mlčí o tom, co neví.

(Sofoklés)

Každý okamžik může být příči- nou nezdaru.

(Napoleon Bonaparte)

Často bolí hlava toho, kdo ji ztratil.

(S. J. Lec)

Navzdory básník zpívá

V rozhovoru pro Lidové noviny na počátku leto- ních prázdnin začal bývalý revoluční bard Pavel Kohout [nar. 20. 7. 1928 - pozn. red. SN] zbrusu novou poé- mu o jakési „své generaci“, která tu hned po válce „nes- la revoluci jako vlastní věc“. Tou věcí asi minil rudý přá- por, odmyslitelnou to rekvizitu svých bývalých básní se- psaných dvacet let před vyloučením. Kdežto tou „svou generací“ měl asi básník na mysli zaměstnance sekre- тариátu OV, KV a ÚV ČSM, kde všude působil ve funkci ústředního stranického versotepce-agitátora, dnes by- chom nejspíš řekli: poety-managera.

Básník však docísta zapomněl - ačkoliv ve svém poťehnaném věku si už nemůže pamatovat úplně na všechno -, že kromě několika svazáků sdružených v SCM, což byla komunistická mládežnická organizace bezúspě- ně vnucovaná čs. mládeži po r. 1945 namísto kuratoria, tu byly po válce skutečně fungující milionové organizace čs. mládeže, jako např. Sokol nebo Junák-Skaut. Konec konců ani mládež nár. soc. či soc. dem. neměla s básní- kovými neviditelnými svazáky vůbec nic co do činění.

Básníkovo, do r. 1948 prakticky neviditelnou, sva- záckou generaci prý formovala do její finální revoluční podoby hospodářská krize kapitalismus. Jestliže básník minil krizi z roku 1929, tak ta v ČSR skončila již na počátku 30. let. Československo z ní vyšlo hospodářsky posíleno, takže už v polovině 30. let jsme byli bohatý „kapitalistický“ stát uprostřed Evropy, do které jsme tehda patřili i s dobře fungujícím průmyslem a vysoce výkonným zemědělstvím. O takové životní úrovni, ja- kou v těch letech měla Masarykova „buržoazní“ ČSR, se lidem v Německu, Maďarsku či Polsku ani nesnilo. Kéž bychom dnes žili v takové „krizi“, jaká formovala básníkovu téměř neviditelnou svazáckou „generaci“!

Teprve po únoru 1948 mohla básníková „genera- ce“ konečně uskutečnit spolu se sovětskými poradci onu vpravdě historickou přeměnu: bohatou zemi uprostřed Evropy během velice krátké doby přetvořit v chudou sovětskou gubernii. Následky této „revolucionní“ bás- níkovy „generace“ neseme všichni dodnes.

Jiný básníkův verš zpívá o Mnichovu jakožto při-

kladu selhání evropské demokracie. Je sice svatá prav- da, že Hitler načapal evropské demokratické státy v ne- dbalých, leč evropská demokracie se z toho uželo velmi brzy vzpamatovala a nakonec ušedřila německým náckům zcela nezapomenutelný výprask. Ten výprask však rozhodně neměl být důvodem k tomu, aby byla Československu násilím vnucena demokracie sovětská se Stalinovým hospodářstvím tureckým. Tohle tedy bás- níkova „generace“ pochopila opravdu špatně.

Neomylně veden svou slepou Múzou, bez uzardění snová básník dál svou sloku. Dovidáme se mimo jiné, že hlavní tíhu profinancistického odboje prý nesli komunisté (bez komentáře), a v prvních poválečných svobodných volbách prý zvítězila levice, která obdržela 53% hlasů. Zde básník připoteřl k hlasům odevzdaným komunistům (39% v Čechách, 30% na Slovensku) i hlasy odevzdané ve volbách v květnu 1946 sociálním demokratům. Má ovšem pravdu, když tvrdí, že už v roce 1946 jsme si svo- bodně vybrali. Zapomíná jen dodat, že 60% Čechů a 70% Slováků i v těchto polosvobodných volbách odmítlo socia- lismus se sovětskou tváří, jaký pro Československo už měla narichovány básníková rodná KSČ.

Průběhem 60. let, po letech tápání, básník koneč- ně prozřel. Svě intelektuální selhání, jak to eufemisticky nazývá, srovnává básník Kohout s jinými intelektu-

álními selhavci, kteří o třicet let později, ať stranici, či nestraniční, podepsali komunistickým tajemníkem sté osmdesáté osmé mlácení prázdné slámy o míru, přátel- ství na věčné časy (a nikdy jinak!) a dalších chystaných neviditelných úspěších. Šlo tehdy o zcela standardní propa- gandistický blaf, jakých básník sám sepsal celé de- sítky, mnohé dokonce vyvedl i v rýmech, blaf, na jaké si Strana nicméně potrpěla a které proto nikdo nemohl brát vážně, byť by se i snažil. Tento blaf, který naši neznámější komunističtí bojovníci proti komunismu, takzvaní osmašedesátníci, nazvali „anticharta“, měl po roce 1989 všem exkomunistickým prominentům poslou- žit jako generální alibi pro jejich třídě i politicky spo- lehlivé udavačsko-stranické dvacetiletí 1948-1968.

Tady básník přehlédl, že přece jen není podpis jako podpis. Když v roce 1977 několik tisíc spolehlivě za- strašených umělců a kulturních zaměstnanců se poniže- ně postavilo ve Zlaté kapličce do řady, aby jim tam po- dedpali další „popsaný papír“ (říkalo se tomu ale jinak), činili tak pod zjevným existenčním nátlakem. Kdo ne- podepsal, ten prostě přestal zpívat, hrát i publikovat. Tím bylo na obou stranách jasno.

Kdežto když v roce 1948 básníci z generace Pavla Kohouta pěli své kolaborantské verše a díkůvzdání, dě- lali to zcela dobrovolně, bez nátlaku, ba přímo s hyste-

rickým nadšením. Tak uvítali i první sovětskou okupaci Československa zvanou Vitězný únor, za což je sovětských mistodržitelé v ČSR prostřednictvím svých agentur KSČ a StB řadu let patřičně odměňovali prebendami, privi- legií a výnosnými místy. Mnozí z těchto státně straní- kových básníků figurují rovněž v „seznamech spolupra- covníků StB“, kam je jakýsi vtipalek, samozřejmě ze omylem, zanesl. Vskutku asi není podpis jako podpis; ostatně pan Biřák to taky říká.

Pro větší názornost si závěrem připomeňme při- značnou historickou paralelu.

Byl jistě veliký rozdíl mezi Němci na jedné straně, kteří museli „dobrovolně“ v munduréch wehrmachtu šířit po Evropě i v Africe nacistické panství, a Němci na stran- ě druhé, kteří s nadšením, dobrovolně a hlavně s ne- zkroutnou touhou po snadné kořisti po roce 1933 maso- vě vstupovali do elitních oddílů SA a SS. Lze předpoklá- dat, že po německých vojenských „úspěších“ u Stalin- gradu, Tobruku i po spojenecké invazi mnozí příslušníci těchto „elit“ náhle „zmaudřeli“. Zcela určitě by své „in- telektuální selhání“ dokázali německému národu i do- cela hezky vysvětlit. Ale ta smůla: německým náckům se nikdy nepodařilo zinscenovat žádné „berlínské jaro“.

VLADIMÍR PRIBSKÝ, PRAHA 6

» CO SI MYSLÍ PODNIKATELÉ? » CO SI MYSLÍ PODNIKATELÉ? » CO SI MYSLÍ PONIKATELÉ? »

Co se mi nelíbí na způsobu řízení hospodářství a celkovém vedení státu?

(Dokončení z minulého čísla)

Zaměstnanost

Je v České republice udržována na nezdravě vysoké úrovni. To s ohledem na trh práce není dobré, i když na druhou stranu - kdo by si nepřál, aby všichni práceschopní a prácechtiví lidé měli možnost zastávat zaměstnání: a) společensky potřebné; b) pro které se hodí díky svým dovednostem a kvalifikaci.

Obzvláště společenská potřebnost pracovních míst je u nás značně problematická. Těch pracujících, kteří vytvářejí svou práci užitečné výrobky, žádané na našem i zahraničních trzích, je velice málo v porovnání se zbytečnými úředníky na mnohých úřadech, často neúčelně zřízených. Velké procento práceschopných se zabývá pouze překupnictvím, jako dealeri, popřípadě jako poradci. Mnoho pracovníků je zaměstnáváno v megalomanských i menších, avšak podnikcích, jejichž produktivita je více než problematická. Udržování tohoto stavu je velice krátkozraké, protože vyplácení mezd za téměř žádnou užitečnou práci, plýtvání energií, materiálem a náklady na údržbu podniků, které vyrábějí neužitečné věci nebo věci o nízké technické a kvalitativní úrovni, znamená jen a jen ztráty, jež zasahují celou společnost. Ovšem tam, kde jsou kvalitní pracovníci nepostradatelní, jako je tomu ve školství, zdravotnictví, dopravě, armádě a v dalších a dalších oblastech, se Tito lidé vytrácejí v důsledku nepřijatelných pracovních a platových podmínek, nesnesitelné kádrové politiky v důsledku protežování nomenklaturních kádří minulého režimu a z toho plynoucích nesnesitelných mezilidských vztahů nebo v důsledku nesmyslného rušení pracovních míst. Ruší se školy, zdravotnická zařízení, z různých příčin výrobní podniky, které by mohly prosperovat, železniční tratě... Velice špatné je, že takto postižení lidé, kteří odcházejí sami nebo kteří ztrácejí místa z výše uvedených příčin, si nacházejí práci povětšinou úplně mimo svůj obor, jejich vzácná kvalifikace přichází vničit.

Školství

Stát, jako společnost, která podceňuje důležitost školství, dopustí v této společnosti úpadek vzdělanosti. V televizi běží na pokračování pořad, který byl zařazen mezi zábavné a nazývá se *Nikdo není dokonale*. V mých očích moc zábavný není, spíš ve mně vzbuzuje pocit smutku. Podle výkonů dotazovaných, které jsou dány úrovní jejich odpovědí, by tomuto pořadu mnohem více příslušel název *Ne mnoho je vzdělaných*.

Vinu na stavu vzdělanosti českého národa, jejíž úroveň je v mnohých až podivuhodně nízká, nese řada vláv a příčin. Jedná se v první řadě o vliv socialistického školství, jež ničí charakter, a protože bylo tendencí a socialisticky pobouzené, bylo v mnohém prohrané. Přílišná obecná vzdělanost, drčící krok se světovým pokrokem, nebyla zrovna žádoucí. Neomezený přístup ke vzdělání v nejširším a nejhlubším rozsahu měli jen a pouze vyvolení. Aby mnozí hlupáci, avšak kovaní „komouši“, mohli zastávat nomenklaturní posty, museli být vybaveni předepsanými vzdělanostními dokumenty. Proto se zde často podvádělo a tituly byly rozdávány za minimální znalosti, často za finanční či věcné úplatky nebo protislužby. Naproti tomu mnohým schopným, avšak v postavení politických indiferentů, vyšší vzdělání dovoleno nebylo. Po „Vítězném únoru“ 1948 bylo školství postupně deformováno: nesmyslné se opouštěly staletími ověřené principy pedagogiky a didaktiky, vytvořené J. A. Komenským, které budily účtu celého vzdělaného světa. V průběhu tzv. socialistické éry bylo dílo zkázy dovršeno.

Náprava se očekávala po r. 1989. Nestalo se tak a dále se vrší chyba na chybu: socialisticky orientované kádry v učitelských sborech zůstaly, proto se staly poměry na školách pro mnohé, a hlavně pro dobré učitele, nesnesitelné kvůli nedobrym mezilidským vztahům, rozporům v pojetí učebního procesu a učebních postupů (to vše pro pozůstatky socialistických manýrů) a v neposlední řadě kvůli špatným platovým poměrům, které stále nedovolují, aby se v učebním procesu angažovalo více mužů. Učitelský sbor neustále stárne v důsledku nudy zaměstnávání přestárle kantory-důchodce, protože mladí, živitelé rodin, by je nebezpečili. Zcela jistě by se našlo mnoho dalších věcí, jež by se daly současněmu školství vytknout, ale i v této stručnosti vyvstává hrozivá skutečnost o tomto resortu.

Zemědělství a výroba potravin

Úroveň a stav, ve kterém se nachází současná zemědělství, nejlépe odzrcadluje, jaká je dostupnost zemědělských a ostatních potravinářských produktů pro nejširší vrstvy obyvatel. Jako reklamy v médiích, stejně tak zní doporučení lékařů, poukazující na nutriční důležitost ovoce a zeleniny, jakož i dalších zemědělských produktů. Mohou si dovolit tyto produkty v potřebné nebo aspoň v dostatečné míře kupovat a respektovat jejich důležitost všichni? Zdaleka ne! V západních zemích je zemědělská činnost výrazně podporována dotacemi, protože jejich vlády jsou soudné, a proto uznaly, že zemědělství je nevyhnutelně prodělečné, a přitom ale jeho existence nezbytně nutná. Dotace jsou jediná cesta, jak udržet cenovou úroveň potravin všeho druhu na výši přijatelné jak pro spotřebitele, tak pro výrobce.

Takto se však k zemědělství nestaví česká vláda. Čeští, zejména drobní a střední zemědělci, jsou zcela vydáni na pospas osudu bez výrazné pomoci. Jakýmsi způsobem z podprůměrného fondu pro rozvoj jsou téměř výhradně podporovány jen podniky, které se odvodily od bývalých JZD, ale i ty přes poskytnuté dotace nedokáží produkovat tak, aby si mohly dovolit pro spotřebitele přijatelné ceny. Krom toho v mnohých z nich přetrvávají socialistické manýry, jako málokde jinde. Navíc nízké (dumpingové) ceny zemědělských produktů z dovozu výrazně poškozují tuzemské zemědělce, a tak ohrožují rozvoj českého zemědělství. Dalším aspektem pro skomírání zemědělství je soustavný a výrazný nárůst cen vstupů do zemědělské výroby: energií (elektrina, plyn, uhlí), sadby a osiv, umělých hnojiv, chemických prostředků pro ochranu plodin a rostlin, krmiv, pohonných hmot a mazadel. Rovněž ceny zemědělských strojů a náhradních dílů k nim závratně rostou.

Důsledkem tohoto stavu je, že ceny masa všeho druhu a též masných výrobků vzrostly řádově o stovky procent oproti roku 1989. Stejně je tomu v oblasti výroby mléka a mléčných výrobků. S cenami chleba a pečiva je tomu jakbysmet. Zemědělci jsou drženi v šachu a vytažení zlovůli zpracovatelských podniků, například, mlékáren, konzerváren, a to tím, že tyto zpracovatelské firmy od provyrobců jejich produkty vykupovat nemusí. Díky této situaci si na úkor zemědělců mohou zpracovatelské podniky a překupníci, kteří ze situace, již mocipáni tohoto režimu dopustili, úspěšně profitovat a společně si mastit kapsy. Tedy díky této stupidní politice hospodaření a řízení zemědělského sektoru trpí nejen spotřebitelé, ale což je absurdní, i prvovýrobci.

Do oblasti zemědělství patří i hospodaření s lesy. Ty jsou plundrovány téměř výhradně plošným vytěžováním snad více než v minulém, „svrženém“ režimu (řeckně raději: před 17. 11. 1989). Takže o hospodaření s lesy se v pravém slova smyslu snad ani

hovořit nedá. Také rybníkářství sem patří. Rybí maso je vskutku velice zdravé, protože má vysokou nutriční hodnotu. To je sice pěkné, ale má to své veliké „ale“. Pamatuji se, že 1 kg kapra byl bratru za 35,- Kčs. Dnes se jeho cena blíží hodnotě 100,- Kč. Což je nárůst o 200%. A já se ptám: Kam mají chudáci lidé dřív prachy vrazit? Mohou si prostě, obyčejní lidé své opasky ještě více utahovat?

Ekologie

Minulý režim, který ničivým způsobem ovlivňoval přírodu jako celek, dílo zkázy započal, a to prakticky ihned po 2. světové válce realizací Dvouletého plánu. Po jakéms takém „pádu“ socialistického režimu, po 17. 11. 1989, jsme všichni očekávali, že i v této oblasti nastane radikální změna, která by vedla k nápravě. A opět - nestalo se tak. Ještě několik málo let po výše zmíněné válce byla příroda plná života. Lesy zdravé, pole tak čilenitá, že v nich mohla žít i drobná zvíř, jejíž životní akční rádius se pohybuje v rozmezí několika málo hektarů. Katastrofa pro tuto zvěř nastala po idiotském rozorání mezí, zničením remizků a zřízením kolosálních monokulturních lánů. Byly zničeny přirozené úkryty a přirozená moznost pestrosti obživy této drobné zvěře se stala nenávratnou minulostí. Za těchto okolností jakž takž obstála spárkatá zvěř.

Neblahý vliv na životní podmínky zvěře měla v neposlední řadě i ztřeštěná chemizace, vyvolaná požadavky na intenzifikaci v zemědělské velkovýrobě. Používané chemické prostředky postupně zvěř otravovaly a omezovaly u ní, až úplně znemožnily, její rozmnožovací schopnosti. Oslabená zvěř ztratila imunitu proti chorobám. Tím se ztratili v přírodě její přirození ochránci proti škůdcům. Podobné je tomu na tekoucích vodách. Potoky, říčky plné raků, pstruhů i dalších ryb a živočichů citlivých na čistotu vody, jsou dnes v mnoha případech „mrtvé“ toky. To platí i o řekách. Jsou z nich páchnoucí stoky. Stále častějším jevem jsou úniky ropných produktů do vodních toků, které dílu zkázy dávají korunu.

Domněnka, že ovzduší vysoko v horách je čisté, se ukázala velice mylnou. Tuto skutečnost snadno dokáže jednoduchá zkouška. Po roztavení sněhu, nabrahného například na hřebenech Krkonoš, se získá ohavná, inkoustu podobná tekutina. Díky našim i zahraničním fabrikám, zejména chemickým, a elektrárnám, které nás obklopují a jež po r. 1948 vznikaly a rozšiřovaly se do obudných rozměrů, se tak zhoršila kvalita ovzduší do té míry, že lesy hynou - a nejen na horách. Také všude tam, kde je dokázáno, že tudy proudí exhaláty.

Povodně, jež se začaly množit a nabírat na intenzitě, jsou důsledkem devastace lesů. Dalším stupidním zášahem do přírody byla megalomanie, která se nazývá meliorace. Úhyn lesů a meliorace způsobily, že na mnohých místech ČR je nedostatek pitné vody. V mnohých oblastech je v důsledku vysoké koncentrace průmyslu a jeho nebezpečení proti únikům škodlivin, spodní voda znehodnocena. Stejně je tomu tam, kde „hospodařila“ slavná Sovětská armáda. Ani po devíti letech kapitalistické éry v ČR čistota ovzduší nedoznala změn k lepšímu, spíš naopak. Mnohá města na severu a západě Čech a na severu Moravy sužuje smog z elektráren a podniků průmyslové a chemické výroby. Prahu a mnohá jiná města trápí zplodiny produkované motorovými vozidly, jejichž provoz stále houstne. Jen málokde, kde se uskutečnila plynofikace, se ovzduší zlepšilo.

K děsivým problémům v oblasti ekologie patří, a to v neposlední řadě, situace v odpadovém hospodářství. Špatně zabezpečené oficiální skládky proti únikům škodlivin nejsou vzácností. O „divokých“ skládkách, kterých je po vlastech českých jako máku,

a svinstvu, jež se válí po lesích, raději pomlčím. Technická opatření, jako jsou kompostovny a vysokoteplotní spalovny nebezpečných odpadů, jsou v ČR téměř veškeré žádné. A jak by to šlo s odpady jednoduše, rychle a ještě k tomu s užitek vyřešit? Šlo, jenže se nechce!

Závěrem k tomuto závažnému tématu, jež zdaleka nebylo plně vyčerpáno, lze konstatovat, že ani zde polistopadové vlády mnoho k dobrému neučinily. Zastíráním skutečnosti o stavu přírody umožňovaly a umožňují znečišťovatelným a jiným ničitelům přírody dále v jejich zhoubném díle pokračovat. Například umožněním a nebráněním drancování nerostného bohatství, jehož máme jako šafránu. Drancování lesů je toho názorným příkladem.

Kromě uvedených oblastí života v naší zemi, ve kterých se současný občan České republiky potácí, existují mnohé další (bezpečnost, soudnictví, armáda, přístěhovalectví, romská otázka, prapodivné poslanecké aktivity, „vládnutí“ vlády, obchod tuzemský a hlavně zahraniční, prostituce, mafie atd.), do kterých na základě svých omezených možností vidím jen nedostatečně. Opět: to málo, co prosákné sdělovacími prostředky a nebo s čím se člověk sám setká, však dokazuje, že lze těžko najít něco, kde by to silně neskřípalo, že neexistuje oblast, která by si zasloužila sebemenšího uznání, natož pochvaly.

Vím, že to, co je výše uvedeno, není zrovna pěkné čtení. A to i přesto, že zde zcela určitě ještě zdaleka není zahrnuta celá skutečnost. Tak, aby byla vyjádřena pravda zcela a beze zbytku o bídě, ve které se společnost v ČR nachází a nadále do ní více a více zabředá. Byl bych šťasten, kdybych se kardinálně mylil. Pokud ano, prosím předem za prominutí. Jen se obávám, že nebude odpouštět co. Obhájci tohoto současného režimu tvrdí, že se některé dobré věci podařily. Je to vskutku svatá pravda, že věci opravdu jen některé. Já dodávám, že toho, co se podařilo a co může být oprávněně hodnoceno jako dobré, je málo. Kroky k nápravě a zlepšení se nepodnikly téměř veškeré žádné, ať v důsledku lajdáctví, či záměrně, a proto vše dobré bylo úplně znehodnoceno.

Takže se naskytají dva možné přístupy k problémům výše neuměle rozptývaným:

1. Takový, který já osobně zavrhují: totiž nechat vše na pospas „přírodě“, spoléhat na zážrak a s rukama v klíně a s ústy otevřenými v očekávání, že odněkud přiletí kýžení pečení holubi.

2. Takový, který vidím jako jediný správný, i když bolestivý, zdlouhavý, namáhavý, ale znamenající zcela určitě úspěch: vzít rozum do hrsti, vyhrnout si rukávy a satsakra fortelně mánout.

Aby se toto mohlo uskutečnit, je dle mé představy nutné vykonat následující kroky:

Musí dojít k názorovému sblížení, a tím ke sjednocení sil, jež jsou schopny ctít pozitivní **mravní** zásady. **Poctivost** a **pokora** se musí ocitnout na nejprřednějším místě hodnot těchto osob. To je předpoklad pro rozšiřování těchto principů do celé společnosti. Musí být řečeno: NE touze po moci, po politických postech, po význačných funkcích; ANO pro odhození nízkých egoistických zájmů, zatemňujících soudnost, zamlžujících přehled o situaci, pro sejmnutí klapek, které omezují šíři rozhledu, z očí.

To jsou podmínky pro vznik významné politické síly, která, vznikne-li, bude schopna, obrázně řečeno, táhnout za jeden provaz a navíc stejným směrem. Proti takové síle, nazvěme ji „**skutečnou pravici**“, lpící na zásadách, jež se v minulosti projevíly kladně a pro společnost byly prospěšné, odmítající vše, co celé společnosti škodí, zvláště bezohledné prospěchářství jednotlivců, by nemohli

mít vyznavači levého směru šanci!

„**Skutečná pravice**“ by pak měla tolik síly, že by dokázala svým vlivem a působením na řízení státu prosadit taková zákonná opatření, jež by vedla k nárůstu spokojenosti obyvatel, toužících žít a pracovat v dobrých a zlepšujících se podmínkách. Mohl by pak nastat všeobecný rozvoj iniciativy - jako předpoklad nárůstu bohatství jedinců a tím i celé společnosti. Ruku v ruce s ekonomickým růstem, s mnohostranným zlepšením podmínek života a podmínek pro všeobecný rozvoj obyvatel, by došlo i k vylepšení **image** ČR, dnes tak pošramoceného v očích okolního světa. Nové zákonné normy by naopak znemožňovaly řádění ničemů a nakonec i znemožnily jejich existenci v nebezpečném rozsahu.

Stát se členy „**skutečné pravice**“ by měli mít možnost všichni, kteří by dokázali svoji práci pro tuto organizaci toho opodstatnění. Museli by být vytvořeny takové mechanismy, aby se dala snadno rozkrýt faleš. Taková opatření, jež by byla pojistkou proti začlenění a setrvání nežádoucích individuí. (Taková opatření nedokázala vytvořit ke své škodě strana DEU, čímž odradila mnohé své příznivce a voliče.) Aby se mohli zapojit i ti, kteří v zajištění své mladické nerozvádnosti, a proto neschopní zralé úvahy, se zapletli s „rudými bratry“.

Bylo by žádoucí, aby se ohleduplně re-spektoval výrok W. Churchilla, který se pokusím citovat aspoň přibližně. Rekl: „*Kdo nebyl ve svých 19 letech komunistou, ten neměl srdce. Kdo však byl komunistou ještě ve svých 25 letech, ten neměl rozum.*“ Pokud by bylo přijato takové hledisko, pak by se sbor příznivců, podporovatelů, popřípadě členů „**skutečné pravice**“ mohl rozšířit na značné množství osob. Těch, kteří do KSČ vstoupili okolo r. 1959, kdy už represe dost polevily a rázné a z vlastní vůle vystoupili brzy po r. 1968, je určitě nezanedbatelný počet. Jsou to lidé, kterým čest nedovolila setrvat a podporovat zlořád a podraz nazvaný „**bratrská pomoe**“, nám poskytnutá 21. 8. 1968.

Taková politická síla by však musela dokázat oslovit nejširší vrstvy obyvatel tak zajímavým programem, který by ochotně přijali. Domnívám se, že jako vzor by k tomu mohl dost dobře posloužit *Program DEU*, se kterým přišla tato strana před komunálními a parlamentními volbami. Tento program, který vypracovaly odborné komise DEU, předběhí úrovní, kvalitou a náplní svoji dobu, jež v čase jeho zveřejnění ještě nenazrála.

Jeho důležitost a možný přínos toho, kdyby byl tehdy přijat, je patrný s odstupem času až v současné době. Byl tak dobrý, a zřejmě proto tak ohrožoval zájmy těch výtečníků, kteří jsou rozhodujícími činiteli ve vládní koalici, že Tito „**leví pravičáci**“ nemohli připustit, aby *Program DEU* tehdy pronikl do povědomí široké veřejnosti České republiky. Použili tedy svoji moc a vliv ve všech možných sdělovacích prostředcích k totálnímu zablokování pro ně nežádoucích informací. Z toho důvodu jsem nabyl přesvědčení, že proražení informační blokády by bylo pro novou politickou sílu, „**skutečnou pravici**“, druhým stěžejním úkolem, aby mohl být dosažen kýžený úspěch.

Toť vše. Jak jednoduché ve formě psané. Jestli však uskutečnitelné a prosaditelné do reálného života, to je otázka, na kterou mohou dát odpověď jen lidé, obyvatelé této, zatím ještě jakž takž krásné země, pokud se jim včas v hlavách rozbrěskne, strach a lenost, jemněji řečeno, pohodlnost je opustí a touha po skutečně šťastném životě u nich nabude převahu. Jsem přesvědčen o tom, že k tomu tak akorát v současné době čas nazrál. Jakékoli otálení se strašlivě vymstí.

19. 11. 1997

ING. JIŘÍ ŠLEMIN, NOVÝ BOR

Nevesely, truchlivy ...

(Kvazifejeton)

Tak už je to tady. Začátkem října oficiálně přiznaly sdělovací prostředky, že se nacházíme uprostřed světové hospodářské krize. Mohlo by mne to v koutku duše přejemně hrát, ne - ač nemám být vytapetován čestnými doktáty za ekonomii - hlásám tuto skutečnost už řadu let. Mohlo by, ale nehrře. Nejsa majitelem tučného konta ani ministerského platu, patrně to odskáču natvrdo jako většina normálních občanů. A tak mi není nic platné ani to, že vývoj potvrdil jinou tezi, kterou (jsa povoláním ekonom) dávám do placu pouze v užším kruhu přátel - že totiž ekonomie, a ta liberální obzvlášť, jakmile v teoretické či praktické rovině opustí bázi „zdravého selského rozumu“ a možnosti kapesní kalkulace se základními funkcemi, stává se **pavědou** na úrovni věštění z křišťálové koule. I když - věšby z křišťálové koule

dosahují občas lepších výsledků než makroekonomické modely...

Přiznání globální hospodářské krize může být i (pokud si to kompetentní lidé budou ochotni připustit) poměrně pádným argumentem v diskusi o globalizaci jako takové. Diskusi, která se nám v uplynulém týdnu přesunula z úrovně street-party na Pražský hrad jako hlavní téma druhého Fóra 2000, svolaného Václavem Havelm. Nevím, do jaké míry je toto setkání soukromé, faktem je, že sdělovací prostředky věnovaly hodně prostoru účasti některých osobností, ale postrádal jsem - tak jako už u minulého Fóra - větší ucelené myšlenkové výstupy, ať už ve formě přetištěných některých zájmových projevů, či skutečně obsáhlých a zasvěcených zpráv komentátorů.

Pravda, nevím, jestli po většině komentátorů nepožadují přespříliš. Zdá se mi totiž, že části z nich vlastní logické uvažování chybí a jiní daleko raději přejímají

názory cizí, neboť je v tom mnohem méně rizika. Také se nemohu zbavit pocitu, že nad většinou redakcí se vznášá něco jako „slovenský syndrom“, tedy obava z brzkého návratu Václava Klause a následného zúčtování. Nebo je to pouze důsledek šikovních demagogické rétoriky výše zmíněného o tom, že každá jiná z cest, kromě „Cesty Modrých Ptáků“, vede do pekel, že značná část sdělovacích prostředků „přeshla do opozice“? Každopádně televizní komentování toho, že se naše nová vládní garnitura neumí oblékat, na rozdíl od Václava Klause, už mi přišlo jako řitolezectví. Už jednou jsem se zmínil o tom, že v dnešní době drahý padnoucí oblek vůbec není zárukou kvality svého nositele. Soukromě jsem měl rád exministra Rumla, který, byl-li nucen mít na sobě sako a kravatu, vyjadřoval výrazem ve tváři i celým tělem výkřik: „Tak za tohle jsem v disentu nebojoval!“ A pokud bych byl

někdy například zvolen do parlamentu, budu tam klidně dojíždět tramvají a v džínách, protože se domnívám, že volby jsou o něčem jiném než konkurz na manekýna. Samozřejmě bych koukal, aby tam za mnou zůstal kus poctivě vykonané práce, což stále ještě viditelně není problémem některých playbojů z obrazovek.

Miloši Zemanovi není co závidět. Jeho vláda převzala stát v dost dezolátním stavu. Možná, kdyby měl více trpělivosti a střednědobého strategického uvažování, že stačilo dát pokyn desítky vybraných poslanců, aby v rozhodujících momentech hlasovali s ODS a podrželi tak Václava Klause u moci celé volební období. Na veřejnosti je mohl ostře pranýřovat, ale po čtyřech letech mohl problém Modrý pták odskřtnout jako vyřízený jednou provždy. Protože vláda ODS by se utopila v problémech ze své vlastní dílny. A patrně by to došlo mnohem většímu procentu voličů. Nestalo se tak, dnes je Zemanova vláda víceméně v pasti. ODS, s arogancí sobě vlastní, má možnost „sestřelit“ prakticky

všechna opatření, která by vláda chtěla udělat, včetně těch skutečně potřebných. A následně prezentovat národu neschopnost a škodlivost sociální demokracie. Protože, jak alespoň ze slovníku tvrdého jádra ODS plyne, pro národ je dobré pouze to, co je dobré pro ODS. Respektive: pro její špičky. Že v tomto stáité žijí normální lidé, jejichž problémy narůstají geometrickou řadou? Kdo by se takovou podružnou záležitostí zabýval? Mnohem důležitější, než nějaké zájmy národa, je přece vyhrát příští volby a ukojit svoji uraženou ješitnost. Mimochodem, není to excelentní důkaz další krize, kterou prožíváme, a sice krize parlamentní demokracie, reprezentované politickými stranami?

V této souvislosti nemohu neupomenout poufouchlou, leč logiku nepostrádající otázku jednoho mého přítele: „Posly, jestli jsou politici **hájení** sto dnů po volbách, znamená to, že jinak se mohou lonočně střilet jako **škodná**?“

19. 10. 1998

KAREL RŮŽIČKA

Byl Gorbačov skutečně hlavní příčinou změn, které postihly bývalý SSSR a jeho spojení po celém světě? Desítky politiků a politických autorů tak věří. Píše tak N. Ryžkov (*Perestrojka - dějiny zrady*), nebo J. Ligačov (*Hádanka Gorbačov*), B. Olejnikov (*Kníže temnoty*), Falin (*Politické paměti*), W. Gerns (*Říjen a budoucnost lidstva*), E. Honecker (*Poslední zpověď*) a desítky dalších. Mýlili se všichni tito velcí politikové?

Podle gen. Michaila Ljubimova se všichni mýlili, protože hlavní příčinou nebyl Gorbačov, který byl jen následkem. Hlavní příčinou byl dřívější generální tajemník KSSS J. V. Andropov, který Gorbačova v rámci skrytých aktivit KGB nechal „zplodit-vybrat-nasměrovat“.

Stručně vylíčení této tajné akce, nazvané samotným Andropovem „Akce Golgota“, nám v následujících řádcích podává generál KGB Michail Ljubimov, bývalý náčelník prognostického odboru První hlavní správy KGB, jeden z nejskrýtějších, ale také nejmocnějších mužů bývalého SSSR.

Články vyšly v časopise *Sovershenno sekretno* č. 2/1995 a poprvé je u nás přeložila a vydala bratislavská *Alternativa*.

* * *

V ten zamračený únorový večer roku 1983 jsem se díval na televizi. Bylo to celkem klidné politické údobí, poznamenané jen vnějškově neprojevovanými očekáváními. V listopadu [1982] zemřel L. I. Brežněv a J. V. Andropov byl zvolen za generálního tajemníka ÚV KSSS.

Zavolal telefon. Za den jich bylo dost, ale když jsem zdvihl sluchátko, pocítil jsem podivnou předtuchu. - „Dobrý večer, Michaille Petroviči, poznáváte mě?“

„Promiňte, nepoznávám,“ popravdě jsem odpověděl. Nemám rád, pokud se mi lidé nepředstavují.

„Vy už se asi nepamatujete na svoje analyticko-prognostické elaboráty?“ A volající udělal delší pomlku, aby mi umožnil dostat se ze šoku.

„Proboha, Jurij Vladimiroviči?! Jste to Vy osobně?!“

* * *

Jak bych si nepamatoval ty nešťastné, prokleté prognostické elaboráty, když se s nimi vlastně začalo! V roce 1980 jsem byl náčelníkem prognostického odboru na První hlavní správě KGB (nyní přejmenované na Službu zahraniční rozvědky). Na rozkaz samotného Andropova jsme v mém odboru začali s vypracováváním analytické prognózy všech možných variant rozvoje SSSR. Na nejmodernějších západních počítačích. Do této práce byly zapojeny nejen informační systémy KGB, Ministerstva obrany (zejména Hlavní správa rozvědky), Státní plánovací komise a Rady ministrů. Dokonce i ASU, svatyně nejsvětější v celé naší zemi - ÚV KSSS. Při práci jsem používal nejmodernější americké a naše metody. Programy braly do úvahy vlivy statistických vnějších i vnitřních faktorů, určujících rozvoj SSSR.

Po určitém výběru se mi tehdy dostalo na stůl desát variant. Všechny vystoupaly do prostého ekonomického a politického krachu naší země. Nebyla mezi nimi ani jedna varianta s poněkud optimističtějším východiskem. Přiznám se, že jsem byl ohromen, něco podobného jsem nečekal.

S velkými pochybnostmi jsem dokumenty odevzdal náčelníkovi Správy V. A. Krjučkovovi, sice náročnému, ale spravedlivému člověku, aby se s nimi obeznámil.

V. A. Krjučkov si je ponechal dva týdny, což se stávalo dost zřídkakdy. Nakonec mi dokumenty s povzdychnutím vrátil.

„Budete osobně referovat předsedovi!“ (= Andropovovi - *pozn. aut.*) chladně přikázal. Bylo zcela jasné, že ani Krjučkov se nechce „vystavovat“, neboť je známo, že v Rusku se poslům zlých zpráv stínají hlavy.

Již následující den jsem se vypravil z našeho Hlavního stanu v Jasnevě do předse-dova přijímacího salonu v Ljubljance. Přijal mě celkem normálně, mimořádně pozorně mě vyslechl, i když jsem očekával mimořádně ostrou diskusi s tím, že mě roznese za tyto nedobré prognózy. Byl velmi milčenlivý, ale rozloučil se se mnou přátelsky.

Tím větší bylo ale moje překvapení, když si mě za dva týdny zavolal na Správu kádrů a oznámil mi, že jsem propuštěný do důchodu za přesluhování. Na rozkaz samotného Andropova mě vyškrtli ze záloh KGB a dokonce jsem byl zbaven práva na rezortní polikliniku. - Mimořádná tvrdost...!

* * *

„Michaille Petroviči, je už sice pozdě, ale nemohli byste za mnou přijet?“ pokračoval překvapivý večerní rozhovor s Andropovem po telefonu.

„Samozřejmě, Juriji Vladimiroviči,“ ihned jsem souhlasil. Srdce mně bušilo vzrušením jako zvon. Jak se mohl cítit důchodce vyhozený na smetiště, náhle vytažený přímo na Ljubjanku?!

„Ne na Ljubjanku, ale na Kolpačny. V zájmu utajení Vám nepošlu auto. Pečlivě si prověřujte, zda Vás nesleduje stín, dobře?“

„Rozkaz, Juriji Vladimiroviči!“ Dlouhá služba v rozvědkě mně odnaučila klást nadbytečné otázky, zejména v telefonu.

V reprezentativní vile na Kolpačném pereulku, kde kdysi sídlil náčelník SMERše, V. A. Abakumov, zastřelený ihned po Stalinově smrti, jsem byl několikrát na různých poradách s představiteli rozvědek socialistických zemí.

O hodinu později jsem již mačkal zvonek

na dveřích vily. K mému dalšímu překvapení dveře otevřel samotný J. V. Andropov. Byl jsem jako v mátohách.

„Nezmrzl jste nám cestou?“ mile se Andropov umíval. Stoupali jsme vzhůru do prvního poschodí, do kabinetu vyloženého ořechem dřevem, s množstvím knih dokola. Sedli jsme si do křesel, Andropov zapnul samovar a z bufetu vyňal pečivo a sušenky.

„Jak se Vám daří v důchodu?“ „Co mám povídat...? I z polikliniky mě vyhodili.“

„To vše jsem úmyslně zařídil já, abychom Vás izolovali od čestického prostředí,“ usmíval se Andropov. „Neurazilo Vás to snad mnoho?“

Mlčel jsem. Lec-cos se nepřekousne lehece.

„Tak promiňte... Nepochopil jste, proč Vás vlastně uvolnili?“

„Myslím, že pro moje nešťastné prognózy,“ řekl jsem přímo v očekávání bouřky.

„Vaše vynikající prognózy,“ opravil mě Andropov, čímž dovršil můj zmatek.

„Nic úžasnějšího jsem nečetl, potom jsem několik nocí nespal. Jednoznačně se skončily moje dosavadní pochybnosti. Neexistuje východisko. Jste připraven splnit úkol mimořádné důležitosti, který Vám hodlám uložit?“

„Nepochybně,“ řekl jsem celkem upřímně. Přiznám se, že J. V. Andropova jsem vždyc-ky bezvýhradně zbožňoval.

„Přám se Vás stejně jen formálně. Chválabohu vím všechno o Vašem životě, o Vašich náladách, dokonce možná vás, než víte sám.“

Nepochyboval jsem ani vteřinu o tom, co povidal. V krátkém důchodu jsem zřetelně pociťoval, že se nacházím v neaktivnějším rozpracování, které bylo cítit všude. Celý můj život byl pod soustavným dohledem.

„Všechno, co jste předpověděl, je strašlivá, tragická pravda,“ pokračoval Andropov. „Tento proces je nezvratný a již L. D. Trockij předvídal rozklad strany a Thermidor. Naše společná strategická úloha je: nastolit skutečný socialismus, který by byl zbavený všech nánosů minulosti,“ pokračoval úvod do mých nových úkolů.

„Jste přesvědčený, Juriji Vladimiroviči, že náš lid takový socialismus potřebuje?“ dovolil jsem si trochu ideologické drzosti.

„Jsem zcela přesvědčen, že tato země je stvořena pro kolektivní spojení. Většina lidí, lidové masy, nemohou žít jinak než na úkor energetické, talentované, produktivní menšiny. Většinovou masu nemůžeme donutit pracovat, jinak se nám hned začne bouřit. Jaké je tedy východisko? Zlikvidovat celý národ? To by byl stalinismus. Nezbyvá nic jiného než vytvořit novou společnost!“

„Promiňte mi upřímnost, Juriji Vladimiroviči, ale Vaše první kroky coby generálního tajemníka podle mého názoru nemíří ani v nejmenším k takovému cíli. Přece honěním povalečů na ulici nebo důslednou kontrolou příchodů do práce lidí pro výstavbu socialismu nezmobilizujeme! A Vaše usnesení o snížení ceny vodky, které si získalo popularitu u lidí..., co to má být?“

„Cynismus?“ zeptal se Andropov s úšklebkem.

„Ano...“ rozohnil jsem se.

„Ale, Michaille Petroviči, vyjasnil jste nám vynikajícíně strategickou úlohu, ale zatím jste stále nepochopil cesty, jak ji dosáhnout. **Systém zemřel a obnovit ho není možné. Ani netřeba!** Na co by nám byla živá mrtvola? Úloha spočívá v tom, abychom systém definitivně zničili, urychlili jeho skomírání a místo něho vybudovali skutečný socialismus, který by podporoval všechny lid, a to prostřednictvím svobodných voleb.

„Přiznávám se, Juriji Vladimiroviči, že Vám celkem nerozumím, nechápu. Nebude to velmi nebezpečná manilovština, uvěřit v socialistický entuziasmus lidí?“

„Tak a tím přicházíme k podstatě celé operace. **Láska k socialismu u nás vyrostá z nenávisti ke kapitalismu. Proto se Vám ukládá vypracovat plán nastolení kapitalismu v SSSR a přitom nejméně, švédsko-socialdemokratického typu. My musíme uvrnout celou zemi do dravého, bezuzdného kapitalismu, kde vládne jen zákon džungle!**“ Andropovovy oči mne probodávaly, vyzařovaly sílu přesvědčení.

„Všechno jsem pochopil, Juriji Vladimiroviči, nebude to však až příliš velké utrpení pro náš lid?“ pozvolna jsem kapituloval.

„Samozřejmě, neuvěřitelně velké! **Ale jiné cesty není! Nebo si snad myslíte, že naše ubohá, neefektivní propaganda může probudit nenávist ke kapitalismu? Musíme použít vlastní zkušenost, protože naše osvěta je neschopná k takovému úkolu.** K tomu, abychom získali dobře vychutnali, musíme ho nejprve sníst. To napsal ještě papá Friedrich (Andropov měl na mysli Engelse - *pozn. aut.*). K Vaší dispozici Vám odevzdávám všechny Vaše osobní šifry a právo používat resortní sledování, odposlouchávání a celou agenturu. Samozřejmě máte otevřeny naše resortní účty v západních bankách. Zůstanete ve stínu a maskování si budete vybírat v závislosti od podmínek... Nechutnají Vám snad moje oblíbené sušenky, Michaille Petroviči?“

Andropov na mě hleděl přes svoje brýle tak soustředěně, že jsem se cítil jako hypnotizován.

„Můj mozek již pracuje naplno, jak všech-

no co nejlépe zvládnout a zorganizovat.“ Ze slušnosti jsem si vzal sušenku a trochu ji ohryzával. Cítil jsem se jako proměněný, zachvátla mě chuť pracovat.

„Tak, ať pracujete a přesně za měsíc v devět večer Vás tady budu čekat s prvními návrhy na realizaci operace...“

J. V. Andropov mě objal - něco takového se mi nikdy v životě ještě nestalo - a doprovodil mě po schodech dolů až ke dveřím.

„Co je zajímavého u nás v kultuře?“ zeptal se ještě cestou po schodech.

„Nedávno jsem viděl film *Sedmnáct zastavení jara*,“ poznamenal jsem, „podle románu S. Kuzmiche (Cviguna, předsedy KGB - *pozn. aut.*). Tichonov je tam výborný.“

„Za *Sedmnáct zastavení jara* dostal Tichonov mimořádnou cenu na XV. všesvazovém filmovém festivalu v Tallinu. Dali jsme tam ceny i Gabrielovičovi a Jutkevičovi za filmové ztvárnění leninského tématu. Jak paradoxně je zařazen náš svět! Ať Stirlitz, ať Lenin - na plátně - naprosté fikce. Nic podobného v životě nebylo! A taková je tedy cena celého systému. K čemu nám je...?“

J. V. Andropov otevřel dveře a pustil mě ven na ulici. Teprve nyní jsem si uvědomil, že v celé vile jsme snad byli jen sami dva.

* * *

Prosím, ať mi čtenář odpustí, ale kvůli dodržení etických norem jsem nucen upustit od uvádění skutečných jmen pracovníků agentury a celkem se nešířit podrobněji o některých zcela profesionálních technologických nářích. Proto konkrétní fakta se budou prolínat se zcela literárními fabulacemi a líceními.

Tajné schůzky s J. V. Andropovem jsem mival až do konce jeho života v únoru 1984. Skutečně až do tohoto nejsmutnějšího dne v mém životě. Operace se stále podrobněji pracovala. Andropov plán podepsal krátce před svojí smrtí. Dostal kódový název „Golgota“ a členil se na čtyři části:

1. systémový rozklad současného politicko-ekonomického mechanismu v naší zemi,
2. převrat a protlačení nastolení kapitalistického systému dravého typu,
3. usměrňované prodlužování chaosu a zmatku jako prostředku mobilizace rozvášněného davu pro boj s mocí pod socialistickými hesly,
4. socialistická revoluce, podporovaná veškerým lidem, radikální anihilace kompradorské buržoazie a s ní spojených politicko-ekonomických struktur.

„Jistě, již v těchto fázích bychom mohli svrhnout všechny vážené „staríky“, jako Černěna či Grišina, Solomenceva či Ščerbického i s Kunajevem, ale náš plán musel mít určité prvky idiotismu. V každém případě v první etapě je třeba ponechat stále u moci tyto milé starčeky, to zapálí v lidech vášně pro reformy, my pak tyto vášně podpoříme, až vašeň pak bude pokračovat již sama. Celkové je první etapa v určitém smyslu nejzávažnější, neboť je nutné probudit k životu síly, které jsou nyní zahnané do hluboké illegality. Čím se ve skutečnosti odlišuje socialismus od kapitalismu? Kapitalismus, hlásaje svobodu a demokracii, dává

K „Operaci Golgota“

Je to podvrh, není to podvrh? Když jsem poprvé dostal do ruky článek o „Operaci Golgota“, tajemném plánu perestrojky, ve kterém se socialismus a komunismus naoko obětují, aby „ústupem“ k dravému, zcela neregulovanému kapitalismu lid od kapitalistických směrů nadobro odradil, a tak komunismus rehabilitoval a de facto zachránil, zvažoval jsem ho opatrně.

Je to varianta marx-leninské taktiky typu NEP? Krok vzad, dva kroky vpřed? Jaký měl její autor, generál KGB Michail Petrovič Ljubimov, motiv k zveřejnění? Mohl to být zachvat ješitnosti, že on jediný ví, jak to bylo, a tedy s tím musí ven? Byl to projev stařecké pravdomilnosti ze strachu před smrtí, kdy si lidé urovnávají svědomí? Těžko. Trénovaný vysoký pracovník tajných služeb musí sám sebe ovládat jako ovčáckého psa. Nemůže si dovolit normální lidské slabosti či hnutí mysli. Ide o krk.

Informace o „Operaci Golgota“ samotné je velmi podobná pozorování a tezi o sametových revolucích našeho skvělého politického analytika Miroslava Dolějšiho, jenomže trochu jinak. Dolějši pojímá sametové revoluce jako globalistický projekt (!), a ne jako dílčí komunistický manévry. Dolějšiho teze o globalistickém původu jsou prakticky doloženy a potvrzeny skutečností obrovských přesunů majetků a národních jmění do rukou globalistických velmožů. Znárodnění a následně privatizace jsou velkolepé projekty globalistů k ožebrcení celých národů. Kdo tohle není schopen pozorovat, ztratil zrak.

Ljubimovem je naopak „Operace Golgota“ představována jako čistě Andropovovo dítě.

Je tomu skutečně tak?

Ljubimovym pohled nezahrnuje další vývoj, který dnes prožíváme a pozorujeme. Ljubimov napovídá a končí tím, co Gorbačov má udělat. Gorbačova samotného nezvažuje jako globalistického koně, kterým skutečně je, a jako takový se sám okatě exhibicijne na

svobodu všem nejtemnějšími lidskými instinktům a homo sapiens, vážený Michaille Petroviči, na naše společné neštěstí je chamtivý, egoistický, podlý a načisto neschopný ke kolektivnímu spojení. V dosavadním systému jsme tvrdě, až nepřirozeně, potlačovali podlou duši v homo sapiens. Proto, věřte mi, stačí jen trochu nadzvednout stavidla a všechny výkaly rychle vyplavou ven na povrch!“

„Ale přece - kdo bude v čele řízení této první etapy?“ ptal jsem se J. V. Andropova, přestože po důkladném seznámení s tajnými „kádrovými“ materiály z ASU ÚV KSSS jsem již měl vcelku jasnou představu, na jaké osoby se bude sázet.

„Je velkým štěstím, že v bývalém systému prakticky nebylo vzdělaných politiků a ekonomů. Na vysokých školách výuka politické ekonomie socialismu, kterého, jak dobře víme, de facto nebylo, úplně zdeformovala mozky dokon-cě takovým našim vynikajícím ekonomům,

jako Aganbegijan nebo Šatalin. Bude potřeba celé nové pokolení k tomu, abychom ekonomice porozuměli, zejména pak trhu. Politiku v naší zemi také nemáme. Za politiku se považují jakési zákulisní hry aparátu. Proto se do čela první etapy dosadí Gorbačov, který byl na tuto úlohu připravován od začátku. Člověk poměrně mladý, nesmírně citlivý (všimněte si, že nemůžeme potřebovat vojáky, kteří netouží být generály; takoví nemají v politice místo), hříbci přitažlivými, romantickými, ale líbivými hesly, jaké tvořil Dubčekův „socialismus s lidskou tvář“. A propos, snad se pamatujete, jak perfektně se mohlo celé slavné Prážské jaro [1968] lehece udusit? Celá první etapa by byla stále zastavitelná! Gorbačov má mnoho kritiků, kteří tvrdí, že je mnohomyšlným mluv-kou a že je nerozhodný. Ale nebyl také Cicero mnohomyšlný? Překáželo to snad jeho politické kariéře? Naopak, historie nás učí, že lid miluje žvanila, zejména pokud slibuje ráj na zemi. A co se týče nerozhodnosti? Michail Sergejevič Gorbačov chápe politiku jako nekoneč-né lávirování mezi různými skupinami a seskupeními, což je dosti ideální typ pro stávající sovětskou politiku.“

„Souhlasím, Juriji Vladimiroviči, nadto je Gorbačov jediným člověkem v naší zásobě trumfů, který může být přijatelný pro Západ. Má uhlažené způsob, je vždy dobře, po evropsku obléčený. Má jediný nedostatek: svým podřízeným soustavně tyká...“

„Správné připomínky. Pokud jde o tykání, neznepokojíme se. V angličtině neexistuje „ty“, a proto se tento nedostatek neprojeví negativně na našich vztazích s hlavním partnerem - USA. Dále Raisa Maximovna - ze všech žen našich mladých vůdců nejvíce imponuje svojí elegancí a vkusem. A to je to, co zahubí i Gorbačova.“

„Náš lid těžko snáší vyparáděné ženy našich představitelů. Ale přesto, Juriji Vladimiroviči, stále mám jisté pochybnosti... Čím by bylo nejlépe začít reformy první etapy?“ zeptal jsem se.

„Začátek jsme si již načrtli, nestavte se nepozorným! Jde o velmi vážnou věc. Gorbačov a jeho nejbližší musí od samého začátku zkompromitovat stranu před Ruskem tím nejidiot-štějším krokem. Bojem proti alkoholismu! Pozoruhodné je, že M. S. Gorbačov sám nepije. Ale takový Ligačov, ačkoli je pro plně střízlivý způsob života, se někdy neudrží. Je to zcela čestný člověk a na jeho bedra padne celá tíha

mezinárodní scény, i když doma byl nahrazen Jelcinem. Ljubimov nezvažuje globalistickou orientaci Jelcina a všech okolo něho. To je dost zajímavé a vyvolává opět otázku: proč?

Celý komunismus a socialismus Ljubimov předkládá jako čistokrevný, pravdivý a spontánní úkaz historie. Jako by to všechno nemělo svůj dávný začátek a dnešní pokračování. Jako by on sám nevěděl, že celý plán světové revoluce byl kontemplován už filozofy osmnáctého století. Byl prakticky započal akcemi svobodných zednářů po roce 1717 a vykvel jimi řízenou Velkou francouzskou revolucí. Jako by zapomněl na hodiny marx-leninismu a nevěděl o plánu na moderní komunistickou revoluci, nastíněnou geniálním židovským materialistickým strатегоm Marxem. Lze věřit tomu, že by Ljubimov skutečně byl jen skvělým technikem pro KGB akce, a jinak hlupákem, který nevěděl nic okolo? Těžko. Co by ho tedy vedlo po deseti letech (kdy mnohý pociťuje, že je „všechno jiné a nic se nezměnilo“) k tomu, aby plán Andropova zveřejnil. Ljubimov byl a snad ještě je výborným mozkem pro strategické plánování akcí a takoví lidé neuvažují omezení či nekomplexně. Nemohli by se totiž vůbec udržet v moři rivalit a podrazů osobních i politických na tak vysoké rovině. Kdyby byl jen technikem, dotáhl by to sotva na politiku.

Proto jsem přesvědčen, že zde dochází ke zcela jiné věci, kterou nazýváme: „**dezinformace pravdou**“ - k diskreditaci pravdy.

Dezinformace pravdou a skutečnosti je u globalistických dezinformátorů, zdá se, už delší dobu velmi oblíbenou metodou manipulace a nástrojem ke „kamuflování“ či lépe řečeno ke znevěrohodnění skutečnosti. Je skvěle vymyšlena a je svým způsobem hlavolamem i pro IQ. Musíme být opatrní při jejím pozorování a odkrývání. Je ale ve své podstatě a nasazení poměrně jednoduchá. Totiž: když se začínají věci zpřehledňovat, vyjevovat takové, jaké skutečně jsou (a mohly by podřádit občana-volice a vyvolat pro vládců nežádoucí reakce), **pravda je prezentována tak, aby byla**

protialkoholické kampaně a tím i úplná diskreditace strany. Pamatujte si: boj proti alkoholismu nesmí být papírový, jak to ve straně bývalo. Třeba vykloučit vinohrady, zavřít a zdemolovat vinařské závody, lihovary, likérky, vylučovat ze strany, propouštět z práce, případně soudit a zavírat za opilý stav na veřejnosti.

Začátek Golgoty se musí projevovat krajním idiotismem - to je velmi důležité. Neúškodí na veřejnosti přistižené opilce oblékat do pytlů a nechat celý den zametat ulice. Nekrvavá revoluce musí pracovat šokujícími absurditami, nelogickými protiklady a do nebe volajícími zhovadilostmi.“

Nato jsme se rozloučili.

* * *

Z autorova deníku:

Skon J. V. Andropova v únoru roku 1984 mi dodnes hlodá srdce. Na vytvoření příznivých předpokladů pro realizaci „Golgoty“ (čím je noc tmařší, tím jsou zářivější hvězdy) byl určen Černěno, který však do roka zemřel. Dubnové plénium roku 1985 jsme uskutečnili v plném souladu s plánem „Golgota“: za generálního tajemníka byl zvolen M. S. Gorbačov. Ještě za života Černěna zastupoval SSSR v prosinci 1984 na setkání s M. Thatcherovou v Anglii. Pro vytvoření jeho mezinárodní reputace jsem před jeho návštěvou, pod cizím jménem, odjel do Anglie na setkání s místní agenturou, která zabezpečovala vliv KGB na britskou vládu a na královský dvůr. Anglie byla obvykle využívána na diskreditaci určených sovětských činitelů. Svého času byl do Anglie vyslán na služební cestu bývalý šéf KGB Alexander Šelepín, Brežněvův rival, proti kterému byly s naší iniciativou zorganizovány velké protisovětské demonstrace, což pochopitelně natolik narušilo jeho pozici, že byl brzy nato vyloučen z politického byra. Protože se o naší metodě dozvěděly anglické tajné služby, bylo nevyhnutelně nutné způsob vlivu změnit. Madame Thatcherové bylo vnuknuto, že její případné příznivé výroky ve prospěch Gorbačova definitivně rozloží politické byro a podkopají sovětskou moc, čímž se velice potěšila a připravila Gorbačovovy vynikající reklamě. Samotné dubnové plénium roku 1985 se uskutečnilo bez jakýchkoli neočekávaných příhod. Skupina „stariků“, která vsadila na Grišina, se sice naježila, ale marně. Nejdůležitější úlohu sehrál na tomto plénu Gromyko. Ještě před plénem jsme zabezpečili, aby se k němu přes naši agenturu soustavně dostávaly zprávy o tom, že Gorbačov si vysoce váží nejen Gromykovovy zkušenosti v zahraničí, ale i v domácí politice (přitom Gromyko nevěděl o poměrech ve vlastní zemi nebo nic a na některých zasedáních plén ÚV KSSS se třeba divil, jak je to možné, že jsou města, ve kterých není k dostání maso aj.) a že s ním počítá jako se svojí oporou.

Tak se dostal do čela řízení celé země Gorbačov. Jeho oporou se stal Ligačov a Ryžkov, který se sám považoval za dobrého ekonoma, podobně jako všichni naši ředitelé, kteří uměli z celé ekonomie jen všechny možné způsoby, jak žádat o peníze a vydávat rozkazy nalevo a napravo. Zatím nebylo jasné, co se Ševarnadzem, který byl příliš emocionální, ostatně jako všichni Gruzinci. Zřejmě bude nutné postupně na jeho bedra naválit tíhu vztahů se Západem. Můžeme si pak představit, jaký dojem asi vyvolá tento zvláštní Gruzinec u chladných západních pragmatiků?

První fáze „Golgoty“ ho bude ale v této pozici potřebovat!

GEN. MICHAIL PETROVIČ LJUBIMOV

zkompromitována, učiněna nevěrohodnou. Skutečnosti se předkládají tak, abychom nemohli věřit vlastním očím.

Názorně, pro občany z českých zemí, nejsrozumitelnější ukázkou této metody je snad činnost podivného Dr. Sládky. Pro svoji stranu vymyslel (byl mu vymyšlen) znak, který mluví harlekýnskou symbolikou. Totiž: šaškovským kosodělníkovým barevným piké. Vkládá do podvědomí, právě symbolikou (!), že republikáni mají něco společného s komediálním harlekýnem, tedy především se zločincem. Tim kompromituje **všechny** pactive republikánské ideje minulosti, první republiky i dneška. Pozor! Viděný signál a staletá symbolika, šaškovské piké, je mnohonásobně působivější než jakákoliv jiná informace!!!

Pravdu, správná „issue“, závažné otázky dne, zdraví a logický směr (tedy všechno to, co by mohlo vadit, či vadí, globalistům v jejich manipulaci a plánu), kompromituje Dr. Sládek svojí drácníckou a přehrávanou až hysterickou **prezentací**. Podobně působí všechny jeho plakáty či „billboardy“, ať už šlo například o NATO, či cikánskou problematiku. Odrazuje!

Tak technicky pracuje metoda dezinformace pravdou k diskreditaci pravdy.

Dnes, kdy se z demokracie stal nejdokonalější nástroj manipulace občana, musíme každý politický tah či jev pozorovat ze všech stran. Jako ptáci v přírodě umělé krmení: není krmení návnado?

Proto jsem došel k závěru, že jádro informace o „operaci Golgota“ je pravdivé, samo zveřejnění a i literární podání (!) chce ale zakrýt, „zdiskreditovat“ skutečnost. Zatemnit původ a podstatu. Učinit skutečnost nevěrohodnou. Zakrývá stopy globalistického, snilkovského plánu na převzetí moci nad světem. Ten je ovšem řízen odjinud, a ne z Moskvy.

Globalisté jsou v situaci malého chlapce, který hraje šachy sám se sebou. Za sebe a zároveň za svého „protivníka“.